

د افغانستان بانک

بولتن اقتصادی و احصائیوی

بولتن اقتصادی و احصائیوی سالانه د افغانستان بانک
سال مالی ۱۳۹۵ (۲۰۱۶)

د افغانستان بانک

بولتن اقتصادی و احصائیوی

بولتن اقتصادی و احصائیوی سالانه د افغانستان بانک

سال مالی ۱۳۹۵ (۲۰۱۶)

ابن سینا ووات

کابل - افغانستان

شماره تماس: ۲۱۰۴۱۴۶-۲۰-۹۳+

وبسایت: www.dab.gov.af

ایمیل آدرس: info@dab.gov.af

حق چاپ محفوظ است

حقوق و اجازه نامه ها

حق چاپ مطالب منتشره این بولتن محفوظ بوده، اما نقل قول و چاپ مجدد آن صورت گرفته می تواند.
برای چاپ مجدد تصدیق نامه و کاپی بولتن یک امر ضروری پنداشته می شود.

یادداشت:

سال مالی افغانستان از سال ۱۳۹۱ (۲۰۱۲) بدینسو تغییر یافته است. سال مالی جدید در هر سال از ۲۱ دسمبر که برابر می شود با اول ماه جدی، آغاز می گردد. طی این بولتن تغییرات اقتصادی و احصائیوی سال مالی ۱۳۹۵ (۲۰۱۶) به بحث، تجزیه و تحلیل گرفته شده است.

فهرست مطالب

۱	خلص موضوع
۵	۱. وضعیت اقتصادی جهان
۵	۱.۱ اقتصاد کشورهای انکشاف یافته
۵	۱.۱.۱ اقتصاد ایالات متحده آمریکا
۶	۲.۱.۱ اقتصاد منطقه یورو
۶	۳.۱.۱ اقتصاد جاپان
۶	۲. اقتصاد کشورهای رو به توسعه و در حال انکشاف
۸	۱.۲.۱ اقتصاد چین
۸	۳. کشورهای با عواید پائین
۱۳	۲. چگونگی تغییرات در بازار پول و سرمایه
۱۳	۱. برنامه پولی
۱۴	۲. حجم نقدینگی
۱۷	۱.۲ ذخایر خالص بین المللی
۱۷	۳. بازار مبادله ارز
۱۷	۱.۳ نرخ مبادله ارز
۱۸	۲.۳ لیلان ارز
۲۴	۴. بازار سرمایه و وضعیت نقدینگی
۲۴	۱.۴ لیلان اوراق سرمایوی
۲۵	۲.۴ ذخایر اجباری و اضافی
۳۷	۳. روند و دورنمای تورم
۳۷	۱. قیم مصرفی در افغانستان
۳۸	۱.۳ تغییرات شاخص قیم مصرفی عمومی ملی
۴۰	۲.۱.۳ تغییرات ربعوار شاخص قیم مصرفی ملی
۴۴	۲.۲.۳ تغییرات ربعوار شاخص قیم مصرفی کابل
۴۶	۲. چشم انداز تورم در کوتاه مدت
۴۹	۴. چگونگی تغییرات در سکنور خارجی
۴۹	۱. بیلانس تادیات

۴۹	۱.۱.۴ بیلانس حساب جاری
۵۰	۲.۱.۴ حساب سرمایه
۵۰	۳.۱.۴ حساب مالی
۵۱	۴.۱.۴ سرمایه گذاری مستقیم خارجی و جریان پورتفولیوی ورودی
۵۱	۲.۴ مال التجاره
۵۲	۲. طرف تجاری
۵۴	۳. ترکیب تجارت
۵۴	۱.۳.۴ ترکیب واردات
۵۵	۲.۳.۴ ترکیب صادرات
۵۶	۴. بدهی های خارجی
۵۷	۵. ذخایر خالص بین المللی
۶۳	۵. چگونگی تغییرات در سکتور حقیقی
۶۳	۱. تولیدات ناخالص داخلی براساس فعالیت های اقتصادی
۶۶	۲. تولیدات ناخالص داخلی براساس مصرف
۶۷	۳. چشم انداز برای تولیدات ناخالص داخلی برای سال مالی ۱۳۹۶
۷۱	۶. چگونگی تغییرات در سکتور مالیاتی
۷۲	۱. نرخ اجرای بودجه
۷۲	۲. بودجه اصلی (کسر و مازاد)
۷۳	۳. مجموع عواید
۷۳	۱.۳.۶ عواید غیر مالیاتی
۷۴	۴. کمک های مالی دونهها
۷۴	۵. مصارف
۷۹	۷. چگونگی عملکرد نظام بانکی
۷۹	۱. دارایی های نظام بانکی
۸۱	۱.۱.۷ قروض ناخالص
۸۱	۲.۱.۷ توزیع قرضه
۸۴	۲. صنف بندی قروض
۸۴	۱.۲.۷ قروض صعب الحصول

- ۲.۲.۷ قروض معکوساً صنف بندی شده ۸۴
- ۳.۲.۷ قروض در کنگوری تحت نظر ۸۵
- ۴.۲.۷ قروض در کنگوری خساره ۸۵
- ۵.۲.۷ طلبات بين البانکی ۸۵
- ۶.۲.۷ سرمایه گذاری ۸۶
- ۷.۲.۷ پول نقد در خزانه و طلبات بالای د افغانستان بانک ۸۶
۳. بدهی‌ها ۸۶
- ۱.۳.۷ امانات ۸۶
- ۲.۳.۷ روند قرضه گیری ۸۷
۴. نقدینگی ۸۸
- ۱.۴.۷ نسبت نقدینگی (به پیمانۀ وسیع) ۸۸
۵. سرمایه ۸۹
۶. فایده نظام بانکی ۸۹
۷. خطر مبادله ارز ۹۰
۸. خطر نرخ تکتانه ۹۰

گراف ها

- گراف ۱.۱: نرخ رشد تولیدات ناخالص داخلی جهان (تغییرات درصدی سال به سال)..... ۵
- گراف ۲.۱: نرخ رشد تولیدات ناخالص داخلی اقتصادهای پیشرفته (تغییرات درصدی سال به سال)..... ۵
- گراف ۳.۱: نرخ رشد تولیدات ناخالص داخلی بازارهای رو به توسعه و در حال انکشاف (تغییرات درصدی سال به سال)..... ۸
- گراف ۴.۱: رشد تخمینی تولیدات ناخالص داخلی کشورهای با عواید پائین، طی سال مالی ۱۳۹۵..... ۹
- گراف ۱.۲: پایه پولی، طی سال مالی ۱۳۹۵ (دسمبر سال ۲۰۱۵- دسمبر سال ۲۰۱۶)..... ۱۴
- گراف ۲.۲: دارایی های خالص خارجی، دارایی های خالص داخلی و پول به مفهوم وسیع (به میلیون افغانی)..... ۱۵
- گراف ۳.۲: پول در دوران، امانات جاری و شبه پول منحیث سهم پول به مفهوم وسیع (به فیصد)..... ۱۵
- گراف ۴.۲: ذخایر خالص بین المللی حقیقی و هدف تعیین شده (به میلیون افغانی) طی سال مالی ۱۳۹۵..... ۱۷
- گراف ۵.۲: اوسط نرخ مبادله روزمره افغانی در برابر دالر امریکایی، طی سال مالی ۱۳۹۵..... ۱۸
- گراف ۶.۲: اوسط نرخ مبادله روزمره افغانی در برابر یوند و یورو، طی سال مالی ۱۳۹۵..... ۱۸
- گراف ۷.۲: اوسط نرخ مبادله روزمره افغانی در برابر روپیه هندی و کلدالر پاکستانی، طی سال مالی ۱۳۹۵..... ۱۸
- گراف ۸.۲: اوسط نرخ مبادله روزمره افغانی در برابر تومان ایرانی، طی سال مالی ۱۳۹۵..... ۱۸
- گراف ۹.۲: مبلغ تصفیه ناشده اوراق سرمایوی، طی سال مالی ۱۳۹۵..... ۲۵
- گراف ۱۰.۲: مبلغ تقاضا شده و اعطا شده اوراق سرمایوی ۷ روزه..... ۲۵
- گراف ۱۱.۲: مبلغ تقاضا شده و اعطا شده اوراق سرمایوی ۲۸ روزه..... ۲۵
- گراف ۱۲.۲: مبلغ تقاضا شده و اعطا شده اوراق سرمایوی ۱۸۲ روزه..... ۲۵
- گراف ۱۳.۲: مبلغ تقاضا شده و اعطا شده اوراق سرمایوی ۳۶۴ روزه..... ۲۵
- گراف ۱.۳: شاخص قیم مصرفی کابل (سال به سال)..... ۳۸
- گراف ۲.۳: تورم اصلی (Trimmed Mean 30%)..... ۳۸
- گراف ۳.۳: تغییرات ربعوار تورم ملی..... ۴۰
- گراف ۴.۳: شاخص قیم مصرفی عمومی کابل (سال به سال)..... ۴۲
- گراف ۵.۳: شاخص قیم مصرفی عمومی کابل (ربع به ربع)..... ۴۴
- گراف ۱.۴: حساب جاری بیلانس تادیات افغانستان که شامل اجناس، خدمات، عواید و انتقالات جاری می شود (به میلیون دالر امریکایی)..... ۵۰
- گراف ۲.۴: حساب سرمایه و حساب مالی..... ۵۰
- گراف ۳.۴: جریانات سرمایه گذاری مستقیم خارجی افغانستان (به میلیون دالر امریکایی)..... ۵۱
- گراف ۴.۴: طرف صادرات (سهم درصدی) طی سال مالی ۱۳۹۵..... ۵۳
- گراف ۵.۴: طرف صادرات (سهم درصدی) طی سال مالی ۱۳۹۴..... ۵۳
- گراف ۶.۴: طرف واردات (سهم درصدی) طی سال مالی ۱۳۹۵..... ۵۴
- گراف ۷.۴: طرف واردات (سهم درصدی) طی سال مالی ۱۳۹۴..... ۵۴

- گراف ۸.۴: ترکیب واردات (سهم درصدی) طی سال مالی ۱۳۹۴. ۵۵
- گراف ۹.۴: ترکیب صادرات (سهم درصدی) طی سال مالی ۱۳۹۵. ۵۵
- گراف ۱۰.۴: ترکیب صادرات (سهم درصدی) طی سال مالی ۱۳۹۴. ۵۶
- گراف ۱۱.۴: مقایسه صادرات (سهم درصدی) طی سال مالی ۱۳۹۵. ۵۶
- گراف ۱۲.۴: مقایسه بدهی خارجی، طی سالهای مالی ۱۳۹۴ و ۱۳۹۵. ۵۷
- گراف ۱۳.۴: ذخایر خالص بین المللی، طی سال مالی ۱۳۹۵ (به میلیون دلار امریکایی). ۵۸
- گراف ۱.۵: تولیدات ناخالص داخلی براساس فعالیت‌های اقتصادی (سهم درصدی). ۶۳
- گراف ۱.۶: مقایسه مجموع عواید، مجموع مصارف و بودجه عمومی سال مالی ۱۳۹۴ و ۱۳۹۵. ۷۲
- گراف ۲.۶: مقایسه نرخ اجرای بودجه عملیاتی، انکشافی و مجموع بودجه اصلی، طی سالهای مالی ۱۳۹۴-۱۳۹۵. ۷۲
- گراف ۳.۶: مقایسه مجموع بودجه اصلی، طی سالهای ۱۳۹۴-۱۳۹۵. ۷۳
- گراف ۴.۶: مقایسه مجموع بودجه اصلی، طی سالهای ۱۳۹۴-۱۳۹۵. ۷۳
- گراف ۵.۶: مجموع عواید، طی سال مالی ۱۳۹۵. ۷۳
- گراف ۶.۶: مقایسه عواید مجموعی، طی سالهای ۱۳۹۴-۱۳۹۵. ۷۳
- گراف ۷.۶: مجموع اجزای عواید غیر مالیاتی، طی سال مالی ۱۳۹۵. ۷۴
- گراف ۸.۶: مقایسه عواید کمک‌دورها، طی سالهای ۱۳۹۴-۱۳۹۵. ۷۵
- گراف ۹.۶: مقایسه مجموع مصارف، طی سالهای ۱۳۹۴-۱۳۹۵. ۷۵
- گراف ۱.۷: سهم مجموع دارایی‌های نظام بانکی. ۸۰
- گراف ۲.۷: سهم پورتنفولیوی قروض ناخالص میان بانک‌ها. ۸۱
- گراف ۳.۷: کیفیت پورتنفولیوی قرضه. ۸۴
- گراف ۴.۷: سهم طلبات بین‌البانکی میان بانک‌ها. ۸۶
- گراف ۵.۷: افزایش بدهی‌ها میان بانک‌ها. ۸۶
- گراف ۶.۷: امانات به افغانی. ۸۷
- گراف ۷.۷: ترکیب اسعاری امانات. ۸۷
- گراف ۸.۷: افزایش سپرده‌ها میان بانک‌ها. ۸۷
- گراف ۹.۷: دسته بندی امانات. ۸۷
- گراف ۱۰.۷: نافعیت نظام بانکی. ۸۹
- گراف ۱۱.۷: برگشت بر دارایی و برگشت بر صاحبان سهم در نظام بانکی. ۹۰
- گراف ۱۲.۷: تکتانه خالص نهایی. ۹۰

جداول

- جدول ۱.۲: نهادهای سپرده گذار، بیلانس شیت تحلیلی و حجم نقدینگی، طی سال مالی ۱۳۹۵..... ۱۶
- جدول ۲.۲: مختصری از لیلام ارز، طی سال مالی ۱۳۹۵..... ۱۹
- جدول ۳.۲: لیلام اوراق سرمایه‌ی ۷ روزه (به میلیون افغانی)..... ۲۶
- جدول ۴.۲: لیلام اوراق سرمایه‌ی ۲۸ روزه (به میلیون افغانی)..... ۲۸
- جدول ۵.۲: لیلام اوراق سرمایه‌ی ۹۱ روزه (به میلیون افغانی)..... ۳۰
- جدول ۶.۲: لیلام اوراق سرمایه‌ی ۱۸۲ روزه (به میلیون افغانی)..... ۳۱
- جدول ۷.۲: لیلام اوراق سرمایه‌ی ۳۶۴ روزه (به میلیون افغانی)..... ۳۲
- جدول ۱.۳: تفکیک شاخص قیم مصرفی عمومی ملی (سال به سال)..... ۳۹
- جدول ۲.۳: شاخص قیم مصرفی عمومی ملی (ربع به ربع)..... ۴۱
- جدول ۳.۳: تفکیک شاخص قیم مصرفی عمومی کابل (سال به سال)..... ۴۳
- جدول ۴.۳: تغییرات شاخص قیم مصرفی عمومی کابل (ربع به ربع)..... ۴۵
- جدول ۱.۴: بیلانس حساب جاری..... ۵۸
- جدول ۲.۴: مال التجاره..... ۵۸
- جدول ۳.۴: طرف تجارت خارجی، طی سال مالی ۱۳۹۵..... ۵۹
- جدول ۴.۴: طرف تجارت خارجی، طی سال مالی ۱۳۹۴..... ۵۹
- جدول ۵.۴: بدهی خارجی، طی سال مالی ۱۳۹۵..... ۶۰
- جدول ۶.۴: ذخایر خالص بین المللی، طی سال مالی ۱۳۹۵..... ۶۰
- جدول ۱.۵: رشد تولیدات ناخالص داخلی حقیقی بر اساس تولیدات سکتوری (به فیصد)..... ۶۵
- جدول ۲.۵: تولیدات ناخالص داخلی بر اساس کتگوری‌های مصرف به قیمت‌های فعلی..... ۶۷
- جدول ۱.۷: دارایی‌های نظام بانکی..... ۸۰
- جدول ۲.۷: توزیع قروض با تفکیک سکتورهای مختلف..... ۸۲
- جدول ۳.۷: مهمترین شاخصه‌های سالم مالی نظام بانکی..... ۸۸
- جدول ۴.۷: جدول نفع / ضرر..... ۸۸

هيټ رهبري د افغانستان بانک

خليل صديق

رئيس مجلس د افغانستان بانک

محمد قسيم رحيمي

معاون دوم د افغانستان بانک

واحد الله نوشير

معاون اول د افغانستان بانک

پیام رئیس کل

پالیسی‌ها/تلاش‌های د افغانستان بانک با تمرکز روی حفظ ثبات قیم داخلی که هدف اصلی د افغانستان بانک را تشکیل می‌دهد، و با توجه به آسیب پذیرترین قشر جامعه، با راه اندازی سیاست پولی سالم و مؤثر عیار گردیده اند.

خلص موضوع

این بولتن تحولات کلی در تمام سکتورهای اقتصادی کشور طی سال مالی ۱۳۹۵ را احتوا می‌کند. افزون بر آن، وضعیت اقتصادی منطقه و جهان نیز بگونه مختصر به بحث گرفته شده است.

اقتصاد جهان در مقایسه با سال گذشته، طی سال مالی ۱۳۹۵ رشد بطنی را تجربه نموده است. براساس گزارش بانک جهانی، رشد اقتصادی جهان از ۲.۷ درصد سال مالی ۱۳۹۴ در زمان تحت بررسی به ۲.۳ درصد تخمین گردیده که این رقم پس از بحران مالی سال ۲۰۰۷-۲۰۰۸ ضعیف ترین عملکرد اقتصاد را نشان می‌دهد و عامل اساسی آن کاهش سرمایه گذاری، کاهش تجارت جهانی و افزایش سطح بی‌باوری در پالیسی‌ها عنوان شده است. تولیدات ناخالص داخلی کشورهای دارای عاید پائین با ثبت ۴.۷ درصد رشد، همچنان در حالت ضعیف قرار دارد. دلایل که در عقب این رشد بطنی نهفته اند، پایش بودن قیمت اجناس، وضعیت نامناسب اقلیمی و چالش‌های سیاسی و امنیتی گفته شده اند.

باید گفت که اقتصاد افغانستان، طی سال مالی ۱۳۹۵ باوجود محدودیت‌ها و چالش‌های حاد متداوم اقتصادی که اساساً دلیل آن بی‌باوری‌های سیاسی و اوضاع وخیم امنیتی عنوان شده، رشد بهتر را به ثبت رسانده است. اقتصاد افغانستان، طی سال مالی ۱۳۹۵ رشد مثبت ۳.۶ درصدی را در تولیدات ناخالص داخلی خود به ثبت رسانده که این رقم نسبت به رشد منفی ۲.۲ درصدی سال مالی ۱۳۹۴ افزایش را نشان می‌دهد. این رشد اساساً به دو سکتور اقتصادی زراعت و خدمات ربط می‌گیرد. سکتور زراعت بگونه استثنایی عملکرد خوبی را نسبت

به سال گذشته، نشان داده است. در عین حال، سکتور خدمات نیز از عملکرد خوبی برخوردار بوده، در حالیکه سکتور صنعت در زمان تحت بررسی، عملکرد ضعیف را نشان داده است.

رشد سکتور زراعت در نتیجه حمایت دولت و آب و هوای مناسب، از حالت منفی ۱۶.۹ درصدی سال مالی ۱۳۹۴، به ۱۲ درصد افزایش یافته است. قابل تذکر است که بهبود در تولیدات مواد مخدر طی سال مالی ۱۳۹۵ (که از ۴۸.۴- درصد به ۴۵.۵ درصد افزایش یافته) به گونه قابل ملاحظه در رشد سکتور زراعت نقش داشته است.

در اخیر سال مالی ۱۳۹۵ قیمت جهانی اجناس در بخش انرژی و مواد غیر انرژی نرخ بلندی را به ثبت رسانده است. این در حالیست که قیمت انرژی بالاثر افزایش قیمت ذغال سنگ، به اندازه ۱۱ درصد افزایش و قیمت مواد غیر انرژی تنها به اندازه ۱ درصد کاهش یافته که اساساً علت آن قیمت فلزات گفته شده است. از آنجائیکه اقتصاد افغانستان عمدتاً به واردات متکی بوده، افزایش قیمت جهانی اجناس بالای قیمت داخلی افغانستان تأثیر گذار است.

تورم شاخص قیمت مصرفی عمومی، طی ربع چهارم سال مالی ۱۳۹۵ روند صعودی را طی نموده است. سنجش تغییرات سال به سال تورم شاخص قیمت مصرفی از نرخ ۰.۱ درصدی ربع مشابه سال گذشته، در ربع چهارم سال مالی ۱۳۹۵ به ۴.۵ درصد افزایش یافته است. این در حالیست که سنجش تورم ربع به ربع از ۱.۶ درصد ثبت شده ربع مشابه سال گذشته در زمان تحت بررسی طور اندک به ۲.۰ درصد افزایش ثبت شده است.

د افغانستان بانک رژیم هدف پولی را حفظ کرده و پایه پولی را بمنظور حفظ نرخ تورم مورد هدف قرار می دهد. پایه پولی که هدف عملیاتی د افغانستان بانک را تشکیل می دهد، در سال مالی ۱۳۹۵ به اندازه ۱۰.۹۷ درصد افزایش داشته که این رقم نسبت به حد تعیین شده ۱۰ درصدی افزایش اندک را نشان می دهد.

بمنظور کنترل سیالیت در بازار و مهار نوسانات حاد نرخ مبادله افغانی در برابر اسعار خارجی مخصوصاً دالر امریکایی، د افغانستان بانک در جریان سال مالی ۱۳۹۵ طور مجموعی مبلغ ۱،۹۲۶.۲۵ میلیون دالر امریکایی را لیلام نموده است. ارزش بهای افغانی در برابر دالر امریکایی در زمان تحت بررسی به اندازه ۱.۷۸ درصد افزایش یافته است.

ذخایر خالص بین المللی د افغانستان بانک که شامل ذخایر طلا، موقف ذخیره وی، دارایی ها نزد صندوق بین المللی پول، حقوق برداشت خاص و ذخایر اسعاری معتبر مانند دالر امریکایی، یورو، پوند و سایر اسعار می شود، طی سال مالی ۱۳۹۵ به ۶،۸۲۴.۶۹ میلیون دالر امریکایی می رسد که این رقم افزایش ۶.۳۱ درصدی یا ۴۰۴.۸۹ میلیون دالری را نشان می دهد. این در حالیست که این ذخایر در سال گذشته کاهش ۳۹۴ میلیون دالری را به ثبت رسانده بود.

سکتور خارجی، طی سال مالی ۱۳۹۵ رشد بهتر را تجربه کرده که عامل آن رشد معتدل صادرات اجناس، کاهش دوامدار واردات اجناس و افزایش جریانات انتقالات جاری (کمکها) گفته شده است. باید یاد آور شد که افزایش چشمگیر انتقالات جاری و عواید ناشی از صادرات اجناس به گونه قابل ملاحظه در جبران مصارف واردات تأثیر گذار واقع شده

است. این همه تغییرات مثبت توأم با افزایش دستمزد کارگران بیرون مرزی و عواید جریانات ورودی در کاهش کسر حساب جاری خارجی نقش به سزایی داشته که این کسر را طی سال مالی ۱۳۹۵ در مقایسه با کسر ۴،۷۲۰.۶۸ میلیون دالری سال مالی ۱۳۹۴ به اندازه ۲۰ درصد یا ۳،۷۷۱.۸۳ میلیون دالر امریکایی کاهش داده است. جریانات ورودی به حساب سرمایه به دلیل جریانات ورودی (انتقالات سرمایه) به سکتور دولتی، کاهش یافته است.

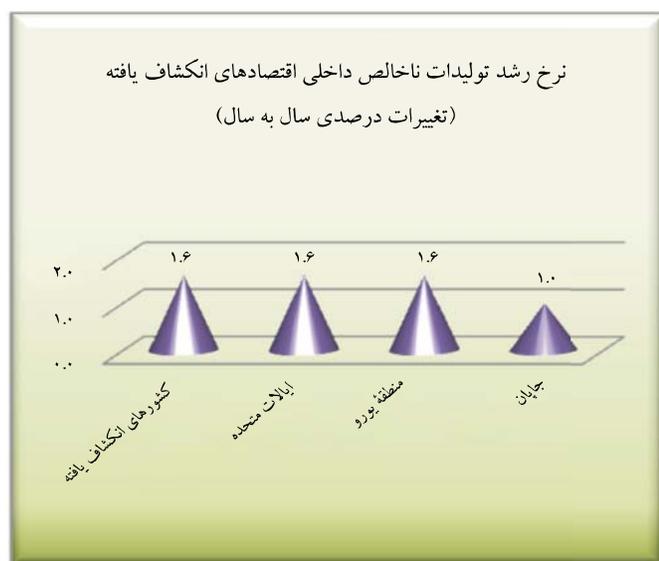
پورتفولیوی خالص سرمایه گذاری، طی سال مالی ۱۳۹۵ افزایش یافته، در حالیکه جریانات خالص ورودی سرمایه گذاری مستقیم خارجی در این زمان کاهش را نشان می دهد. سکتور بانکی در زمان تحت بررسی از نافعیت خالص ۴.۲۹ میلیارد افغانی برخوردار بوده که این رقم در سال گذشته ۵۲۲ میلیون افغانی گزارش شده بود. بانکهای دولتی و فروع بانکهای خارجی از نافعیت برخوردار بوده، در حالیکه بانکهای خصوصی در جریان سال مالی ۱۳۹۵ ضرر را متقبل شده اند. قابل یاد آوری است که اساس داراییهای نظام بانکی در سال مالی ۱۳۹۵ به اندازه ۱۰.۵۶ درصد رشد داشته که در مقایسه با رشد ۱۲.۱۸ درصدی سال گذشته کاهش را نشان می دهد و رقم به ۲.۸۳ میلیارد افغانی گزارش شده است.

وضعیت اقتصادی جهان

وضعیت اقتصادی جهان

تصمیم خروج بریتانیا از اتحادیه اروپا (Brexit) می تواند به گونه قابل ملاحظه رشد اقتصادی این کشورها را متأثر سازد. گراف ۲.۱: نرخ رشد تولیدات ناخالص داخلی اقتصادهای انکشاف یافته

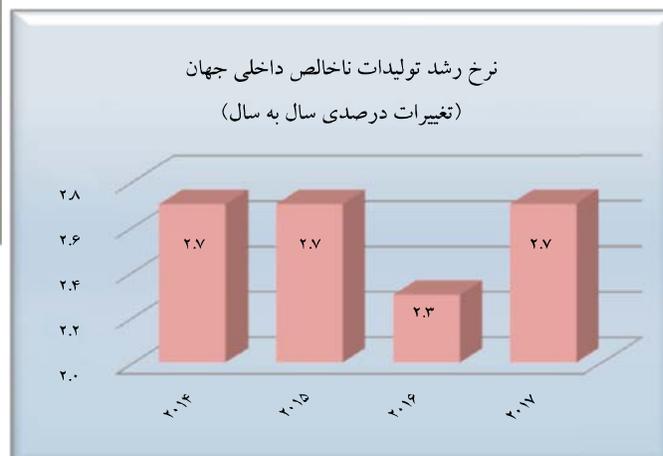
منبع: بانک جهانی

۱.۱.۱ اقتصاد ایالات متحده آمریکا

رشد اقتصادی ایالات متحده آمریکا در زمان تحت بررسی طور چشمگیر از ۲.۶ درصد سال مالی ۱۳۹۴ به ۱.۶ درصد کاهش تخمین شده است. دلایل اساسی که در پی این رشد بطنی نهفته اند، سطح پائین صادرات، کاهش دوامدار موجودی ها و سرمایه گذاری شخصی عنوان شده است. فعالیت اقتصادی این کشور قبل از انتخابات ماه نومبر، دوباره افزایش یافته و بازار کار نیز بیشتر توسعه داشته که در نتیجه باعث افزایش اندک دستمزدها شده است. این موضوع درآمد شخصی حقیقی را نیز حمایت کرده که خود می تواند نرخ فقر و بیکاری را بیشتر کاهش دهد. با وجود رشد ضعیف اقتصادی، ایالات متحده آمریکا توانسته است تا به اشتغال کامل بانک

براساس گزارش بانک جهانی، رشد اقتصادی جهان، طی سال مالی ۱۳۹۵ در مقایسه با افزایش ۲.۷ درصدی ثبت شده سال گذشته به ۲.۳ درصد کاهش یافته که پس از بحران مالی جهانی ضعیف ترین عملکرد را نشان می دهد، این در حالیست که رشد اقتصادی جهان در سال آینده به افزایش ۲.۷ درصدی تخمین گردیده است. کاهش سرمایه گذاری، روند کند تجارت جهانی و سطح بلند بی باوری روی پالیسی ها از عوامل اساسی گفته شده اند که بالای رشد اقتصادی جهان تأثیر منفی وارد کرده است.

گراف ۱.۱: نرخ رشد تولیدات ناخالص داخلی جهان

منبع: بانک جهانی

۱. اقتصاد کشورهای انکشاف یافته

طی سال مالی ۱۳۹۵ اقتصادهای انکشاف یافته در نتیجه افزایش بی باوری روی پالیسی ها، کاهش سرمایه گذاری و کاهش تولیدات، رشد بطنی را تجربه نموده و از تورم پائین برخوردار بوده اند. بنابر این رشد سالانه این کشورها از ۲.۱ درصد سال مالی ۱۳۹۴ در زمان تحت بررسی به ۱.۶ درصد کاهش، برآورد گردیده است. توقع می رود که فعالیت های اقتصادی این کشورها در سال مالی ۱۳۹۶ افزایش یابد، ولی بی باوری های مربوط به پالیسی های جدید ایالات متحده و

مرکزی (Federal Reserve) و اهداف تورمی خویش نزدیکتر شود. نرخ بیکاری این کشور در نیمه اول سال مالی ۱۳۹۵ پائین تر از ۵ درصد بوده است.

۲.۱.۱ اقتصاد منطقه یورو

رشد اقتصادی منطقه یورو از ۲ درصد سال مالی ۱۳۹۴ در سال مالی ۱۳۹۵ به ۱.۶ درصد کاهش یافته است. دلیل اصلی کاهش رشد اقتصادی این منطقه کاهش تقاضای داخلی و سطح پائین صادرات گفته شده است. سطح اعتماد در منطقه یورو پس از رای خروج بریتانیا از اتحادیه اروپا در ماه جون، دوباره بهبود یافته است. توقع می رود که بی باوری ها نسبت به بریکست رشد اقتصادی بریتانیا و تا حدی هم رشد اقتصادی کشورهای منطقه یورو را در سال آینده کاهش دهد.

قیمت مواد نفتی که در اوایل سال مالی ۱۳۹۵ کاهش را نشان می داد، اینک در زمان تحت بررسی افزایش یافته که نشان دهنده کاهش منابع عواید حقیقی و رشد مصارف شخصی مربوط سال های ۲۰۱۴-۲۰۱۵ می شود. بازار کار و شرایط قرضه در سال مالی ۱۳۹۵ در این کشورها توسعه یافته است. گفتنی است که کارایی به سطوح قبل از بحران رسیده، در حالیکه نرخ بیکاری از سطوح بلند با تغییرات سراسری کاهش یافته است. پالیسی منفی نرخ تکتانه توأم با برنامه های بزرگ خریداری دارایی ها از سوی بانک مرکزی اروپا منجر به کاهش چشمگیر هزینه های قرضه گیری شده و در عین حال بطور کلی بالای جریانات قرضه دهی تأثیر مثبت بجا گذاشته است.

۱.۱.۳ اقتصاد جاپان

پس از انتشار ارقام جدید و تجدید یافته حسابات ملی، رشد

اقتصادی جاپان برای سال مالی ۱۳۹۵ به ۱.۰ درصد برآورد شده است. روند سرمایه گذاری و سطح صادرات در کل پائین گزارش شده، در حالیکه مصارف شخصی پس از دو سال کاهش، شاهد نشانه های بهبود بوده است. به همین ترتیب، در نتیجه نبود کارگر، افزایش معتدل در رشد دستمزدها رونما گردیده، در حالیکه منافع کارگران بالاثر توقعات کاهش نرخ تورم و افزایش سهم اشتغال نیمه روزه، کاهش داشته است. بانک مرکزی جاپان در ماه سپتامبر سال ۲۰۱۶ بمنظور خریداری اوراق قرضه دولتی، پالیسی خود را از هدف مقداری به یک رویکرد بیشتر انعطاف پذیر که هدف آن تثبیت نرخ تکتانه طویل المدت به صفر می باشد، تغییر داده است. این تصمیم در کاهش محدودیت های مرتبط به کاستی بیش از حد اوراق قرضه واجد شرایط برای خرید توسط بانک مرکزی کمک کرده و در عین زمان تأثیرات معکوس محصولات منفی دراز مدت نهادهای مالی را مهار می سازد. باوجود تغییر پالیسی، ارزش بهای ین جاپان در اوایل سال مالی ۱۳۹۵ افزایش یافته است. از آنجائیکه صادرات جاپان اکثراً با اسعار کشورهای طرف صادراتی آن صورت می گیرد، این امر در سال مالی ۱۳۹۵ باعث کاهش منافع و سرمایه گذاری شده است. این در حالیست که ارزش بهای ین جاپان در اخیر سال مالی ۱۳۹۵ طور قابل ملاحظه کاهش یافته است.

۲. اقتصاد کشورهای رو به توسعه و در حال انکشاف

اقتصاد بازارهای رو به توسعه و در حال انکشاف، طی سال مالی ۱۳۹۵ به نرخ تخمین شده ۳.۴ درصدی افزایش یافته است. رشد اقتصادی این کشورها در سال آینده افزایش خواهد داشت که نرخ آن به اندازه ۴.۲ درصد پیش بینی شده

است. این کشورها در سال مالی ۱۳۹۵ افزایش اندک را در تقاضاهای داخلی خویش تجربه نموده اند که این عمل کاهش حجم تجارت جهانی را جبران کرده است. بطور عموم، این کشورها در اکثریت ماه‌های سال مالی ۱۳۹۵ از وضعیت مالی خوب برخوردار بوده، ولی این وضعیت در اواخر سال در نتیجه افزایش بهای دالر امریکایی که منتج به بلند بُردن محصولات اوراق قرضه جهانی شد، بدتر گزارش شده است. این در حالیست که کاهش حجم تجارت جهانی و پائین بودن قیمت اجناس وضعیت اقتصادی کشورهای رو به توسعه و در انکشاف صادر کننده کالا را، به چالش مواجه ساخته است. پس از کاهش رشد اقتصادی این کشورها در سال مالی ۱۳۹۴، رشد اقتصادی آنها طی سال مالی ۱۳۹۵ با تقاضای داخلی تا حدی تحکیم یافته است. در این میان، برزیل و روسیه، طی سال مالی ۱۳۹۵ در مصارف شخصی خویش کاهش اندک را تجربه نموده اند. سطح سرمایه گذاری‌ها در برزیل، کولمبیا و روسیه نیز در این مدت کاهش یافته، در حالیکه رشد سرمایه گذاری‌ها در سایر کشورهای صادر کننده شرق آسیا و اقیانوس آرام، اروپای شرقی و آسیای میانه، امریکای لاتین و کارابین، افزایش داشته است. باوجودیکه روسیه و برزیل ۲/۵ حصه صادرات کشورهای رو به توسعه و در حال انکشاف را تشکیل می‌دهد، در سال‌های ۱۳۹۴ و ۱۳۹۵ شاهد رکود اقتصادی بوده اند.

اکثر کشورهای بزرگ صادرکننده مواد نفتی همچون آذربایجان، انگولا، قزاقستان و نایجیریا که بگونه شدید نرخ مبادله خویش را تحت کنترل قرار داده بودند، پس از تجربه نمودن کاهش قابل ملاحظه در ذخایر خویش طی سال‌های

۱۳۹۴ و ۱۳۹۵ اجازه می‌دهند که نرخ مبادله در این کشورها افزایش یابد. باوجود فعالیت‌های معتدل اقتصادی در آذربایجان، انگولا، نایجیریا، موزامبیک و منگولیا، این کشورها در نیمه دوم سال مالی ۱۳۹۵ در نتیجه فشارهای بیلانس تادیات، کاهش بهای پول‌های داخلی خویش و نرخ بلند تورم، مکلف به تداوم پالیسی‌های جدی بوده اند.

رشد اقتصادی کشورهای رو به توسعه و در حال انکشاف وارد کننده اجناس، طی سال مالی ۱۳۹۵ به ۵.۶ درصد تخمین شده است. رشد اقتصادی این کشورها به استثنای چین، گروه از کشورهای است که ۱/۳ حصه محصولات بازارهای رو به توسعه و در حال انکشاف را تولید می‌کند، طی سال مالی ۱۳۹۵ به ۴.۳ درصد کاهش برآورد شده است. کاهش رشد اقتصادی در این کشورها تا حدی بطی شدن روند توسعه‌ی هند را منعکس می‌سازد.

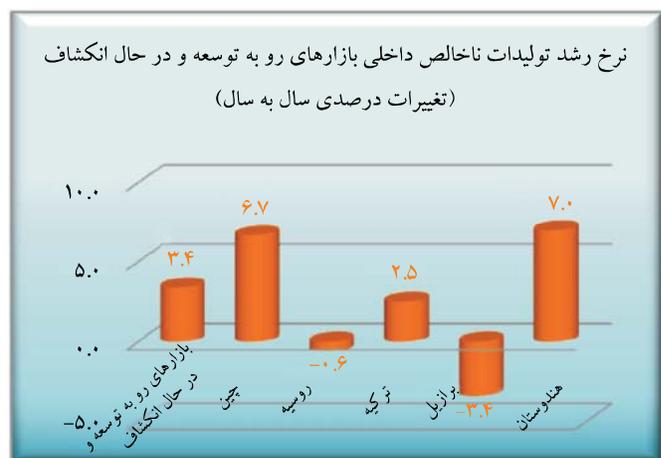
کشورهای رو به توسعه و در حال انکشاف وارد کننده اجناس از پیشرفت‌های شرایط تجاری گذشته و پالیسی‌های سالم اقتصاد کلان بهره‌برده اند. گرواسیا، تایلند، تانزانیا و فلیپین توانسته اند با استفاده از نرخ پائین تورم و هزینه‌های کمتر انرژی، به تداوم پالیسی‌های انقباضی اقتصاد کلان خود پردازند. به همین ترتیب، تایلند از بهبود اعتماد مصرف کنندگان، فلیپین از تطبیق بیشتر پروژه‌های سرمایه‌گذاری عامه و بنگله دیش و پاکستان از سرمایه‌گذاری‌های بزرگ زیربنایی بیرون مرزی بهره‌برده اند. تقاضای داخلی کشورهای رو به توسعه و در حال انکشاف وارد کننده اجناس در حالت بهتر قرار داشته که علت آن کاهش قیمت اجناس و پالیسی‌های انقباضی مالی و پولی گفته شده است. در اکثر

رشد در سکتور خدمات رونما گردیده، در حالیکه تولیدات صنعتی در سطح متوسط قرار داشته است. رشد مصارف داخلی افزایش یافته و سطح سرمایه گذاری متوسط گزارش شده است. کاهش رشد سرمایه گذاری اساساً در سکتور خصوصی رونما گردیده، در حالیکه سرمایه گذاری های سکتور غیر خصوصی طی سال مالی ۱۳۹۵ روند صعودی را پیموده است. با این حال، رشد اقتصادی چین در سال مالی ۱۳۹۶ به اندازه ۶.۵ درصد پیش بینی شده است.

۳. کشورهای با عواید پائین (LICs)

رشد اقتصادی کشورهای با عواید پائین در سال مالی ۱۳۹۵ کاهش داشته و به ۴.۷ درصد تخمین شده است. عوامل اصلی که در پی کاهش رشد اقتصادی این کشورها نهفته اند، کاهش قیمت کالا، وضعیت نامطلوب اقلیمی و مشکلات سیاسی و امنیتی گفته شده اند. رشد اقتصادی در میان کشورهای با عواید پائین صادر کننده کالا، کاهش داشته، در حالیکه رشد اقتصادی کشورهای با عواید پائین وارد کننده کالا هیچ تغییر را در مقایسه با سال گذشته نشان نمی دهد. در کل، توقع می رود که رشد اقتصادی کشورهای با عواید پائین در سال آینده افزایش یابد و این رشد به ۵.۶ درصد پیش بینی شده است. چالش های عمده که فرا راه رشد اقتصادی این کشورها قرار دارد وضعیت نامطلوب اقلیمی، خشک سالی و مشکلات سیاسی و امنیتی گفته شده اند.

کشورهای وارد کننده اجناس مخصوصاً اروپای شرقی و آسیای جنوبی، مصارف شخصی افزایش یافته، این در حالیست که رشد سرمایه گذاری در اکثر این کشورها مخصوصاً اروپای شرقی (گرواسیا، رومانی و سیربیا)، آسیای شرقی و اقیانوس آرام (کمبودیا و فلیپین) و آسیای جنوبی (پاکستان) بهبود یافته است. صادرات اکثر کشورهای صادر کننده اجناس در نتیجه کاهش تقاضا در اکثریت بازارها، کاهش یافته است. این در حالیست که برخی کشورها از جمله شرکای تجاری آلمان که از عملکرد خوب این کشور بهرمنند شده اند، برخی از کشورهای آسیایی که از رقابت پذیری خوبی برخوردار بوده (کمبودیا و هندوستان) و کشورهای با حجم بزرگ صادرات و خدمات (گرواسیا، هندوستان، لبنان، فلیپین، سریلانکا و تایلند)، در این کتگوری قرار نگرفته اند. گراف ۳.۱ نرخ رشد تولیدات ناخالص داخلی بازارهای رو به توسعه و در حال انکشاف

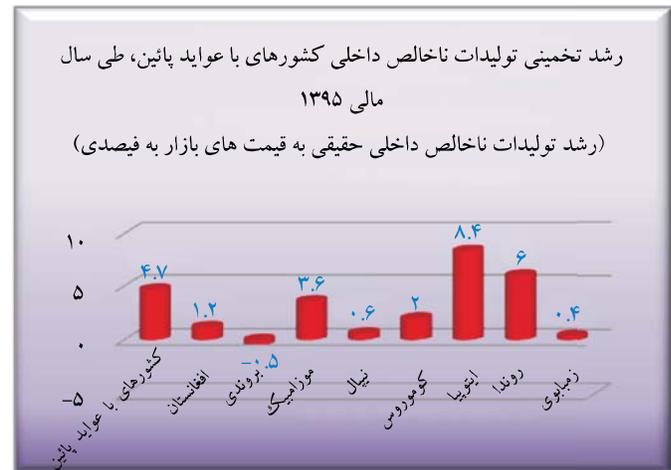

منبع: بانک جهانی

۱.۲.۱ اقتصاد چین

رشد اقتصادی چین طی سال مالی ۱۳۹۵ به گونه اندک کاهش یافته که به ۶.۷ درصد برآورد شده است. قسمت اساسی این

گراف ۴.۱ رشد تولیدات ناخالص داخلی حقیقی کشورهای با عواید پائین.

منبع: بانک جهانی

اوسط نرخ تورم در کشورهای با عواید پائین در مقایسه با کاهش اندک که در سال گذشته در کشورهای وارد کننده کالا در بازارهای رو به توسعه و در حال انکشاف رونما گردیده بود، در سال مالی ۱۳۹۵ بدون تغییر باقیمانده است. در برخی موارد قیمت‌ها بالاثر تغییرات متوسط اسعاری و افزایش محصولات زراعتی، با ثبات بوده است. نرخ تورم در کشورهای با عواید پائین صادر کننده فلزات بدلیل کاهش بهای ارز و در نتیجه خشک سالی و افزایش قیمت مواد غذایی، افزایش یافته است. در عین زمان، نرخ تورم در میان کشورهای با عواید پائین صادر کننده نفت در حالت پائین قرار داشته که نشان دهنده کاهش سطح تقاضای داخلی می‌باشد.

کسر حساب جاری خارجی در میان کشورهای با عواید پائین، طی سال مالی ۱۳۹۵ کاهش داشته، ولی در کل کسر عمومی به رقم بزرگ گزارش شده است. کاهش کسر حساب جاری خارجی اساساً به کاهش واردات از طرف کشورهای با عواید

پائین صادر کننده فلزات بر می‌گردد. برعکس، این کسر در کشورهای با عواید پائین صادر کننده مواد نفتی افزایش داشته است. از آنجائیکه افزایش سطح تقاضا برای واردات کالاهای سرمایه‌ی منافع حصول شده از قیمت‌های پائین مواد نفتی را جبران کرده، کسر حساب جاری در میان کشورهای با عواید پائین وارد کننده بگونه اندک کاهش یافته است. به همین ترتیب، جریان‌ات ورودی سرمایه نیز در میان این کشورها کاهش یافته است.

کاهش کسر حساب جاری با کاهش جریان‌ات ورودی سرمایه در این کشورها، نرخ مبادله و ذخایر بین‌المللی این کشورها را در سال مالی ۱۳۹۵ متأثر ساخته است. به استثنای کشورهای با عواید پائین صادر کننده اجناس، در کل، ارزش پولی سایر این کشورها در برابر دالر امریکایی کاهش یافته است، هرچند این کاهش نسبت به سال گذشته پائین تر بوده است. در این میان پول‌های کشور مزامبیک و کانگو کاهش قابل ملاحظه را در برابر دالر امریکایی تجربه نموده‌اند. چون کاهش قیمت مواد نفتی بالای بیلانس حساب جاری تأثیرات مثبت را بجا گذاشته، ارزش پولی کشورهای با عواید پائین وارد کننده مثل رواندا و یوگاندا کاهش اندک را تجربه نموده است. در جریان ماه واردات اجناس و خدمات، ذخایر بین‌المللی بورندی، کوموروس و مزامبیک به اندازه ۳۰ درصد کاهش داشته است.

منبع: گزارش گروه مهم بانک جهانی "پیش‌بینی‌های اقتصاد جهانی جنوری سال ۲۰۱۷"

چگونگی تغییرات در بازار پول و سرمایه

چگونگی تغییرات در بازار پول و سرمایه

د افغانستان بانک بمنظور کنترول و مدیریت رشد پایه پولی ابزار پولی چون لیلانم ارز و اوراق سرمایوی را تحت عملیات بازار آزاد، مورد استفاده قرار می‌دهد.

د افغانستان بانک در جریان سال مالی ۱۳۹۵ مبلغ ۱،۹۲۶.۲۵ میلیون دالر امریکایی را بمنظور برآورده ساختن سیالیت بازار و مهار نوسانات بیش از حد نرخ مبادله افغانی در برابر اسعار و فروش رسانده است. در عین زمان، مجموع مبلغ تصفیه ناشده اوراق بهادار در اخیر سال تحت بررسی ۴۳.۶۱۹ میلیارد افغانی گزارش شده است.

به همین ترتیب، ارزش پول افغانی در برابر دالر امریکایی، طی سال مالی ۱۳۹۵ به اندازه ۱.۷۸ درصد افزایش یافته است.

۱. برنامه پولی

طی سال مالی ۱۳۹۵ پایه پولی منحصی هدف عملیاتی (معیار عملکرد) و پول در دوران منحصی هدف ضمنی آمریت عمومی سیاست پولی شناخته شده است.

جهت تعیین مبلغ پایه پولی بمنظور حمایت از هدف اولیة د افغانستان بانک که ثبات قیم داخلی می‌باشد، این بانک نظریة مقداری پولی را مورد استفاده قرار می‌دهد. به همین ترتیب اهداف تعیین شده برای پایه پولی و پول در دوران مطابق رشد اقتصادی مورد انتظار و نرخ تورم متوقعه طی زمان تحت بررسی می‌باشد. سقف پول در دوران و پایه پولی برای سال مالی ۱۳۹۵ با در نظر داشت رشد بلند اقتصادی متوقعه و نرخ پائین تورم، به ۱۰ درصد تعیین شده است. در اخیر زمان تحت بررسی رشد پایه پولی حقیقی به اندازه ۱۰.۹۷ درصد و پول در دوران به ۱۱ درصد افزایش یافته که اندکی نسبت به

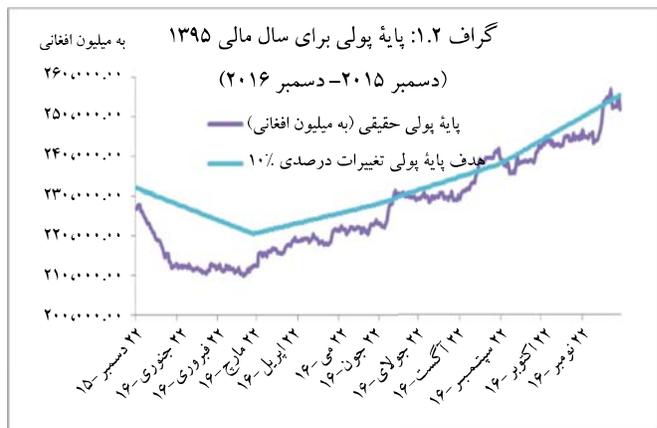
با توجه به شاخص‌های مختلف سکتور پولی که طی سال مالی ۱۳۹۵ عملکرد بهتری داشته اند، این سکتور روند صعودی را اختیار نموده است. پایه پولی (RM) نسبت به رشد ۳.۱۶ درصدی سال مالی ۱۳۹۴، طی سال مالی ۱۳۹۵ به اندازه ۱۰.۹۷ درصد افزایش داشته است. در عین زمان، سپرده‌گذاری‌های بانک‌های تجاری نزد بانک مرکزی که یکی از اجزای پایه پولی به حساب می‌رود، در مقایسه با ارزش قبلی آن در زمان تحت بررسی به اندازه ۱۰.۶۲ درصد افزایش یافته است.

رشد پایه پولی که هدف عملیاتی د افغانستان بانک را تشکیل می‌دهد، در ربع اول و دوم سال از هدف تعیین شده بسیار پائین تر قرار داشته، ولی برای مدت کوتاهی در نیمه دوم سال از هدف تعیین شده افزایش یافته است. پول در دوران (CiC) که هدف ضمنی د افغانستان بانک می‌باشد، در سال تحت بررسی به اندازه ۱۱ درصد افزایش یافته که ارزش آن به ۲۲۳،۵۹۹.۴۶ میلیون افغانی می‌رسد. همچنان، ذخایر خالص بین المللی (NIR) د افغانستان بانک در زمان تحت بررسی به اندازه ۶.۳ درصد (۴۰۴.۸۹ میلیون دالر امریکایی) افزایش یافته است.

ارزش پول به مفهوم محدود (M1) در اخیر سال تحت بررسی به ۴۲۳،۳۰۶ میلیون افغانی رسیده که این رقم افزایش سالانه ۸.۶۵ درصدی را به ثبت می‌رساند. پول به مفهوم وسیع (M2) نیز روند مشابه را طی نموده که به اندازه ۹.۷ درصد افزایش یافته و ارزش آن در زمان تحت بررسی به ۴۵۵،۲۱۷ میلیون افغانی می‌رسد.

اهداف تعیین شده بلندتر می‌باشد. این در حالیست که این دو کتگوری با اهداف تعیین شده آن، بگونه بهتر مدیریت شده است. بانک مرکزی به پالیسی انقباضی خویش ادامه داده، ولی این پالیسی نسبت به زمان‌های گذشته در مبلغ کوچکی روی دست گرفته شده است.

گراف ۲.۱ و ۲.۲ سقف پایه پولی حقیقی و پول در دوران را طی سال تحت بررسی نشان می‌دهد.

منبع: آمریت عمومی سیاست پولی د افغانستان بانک

۲. حجم نقدینگی

آمریت عمومی سیاست پولی د افغانستان بانک حجم نقدینگی یعنی پول به مفهوم محدود (M1) و پول به مفهوم وسیع (M2) را در مطابقت با آمار و احصائیه پولی و مالی و با استفاده از میتودلوژی MFS گردآوری می‌کند.

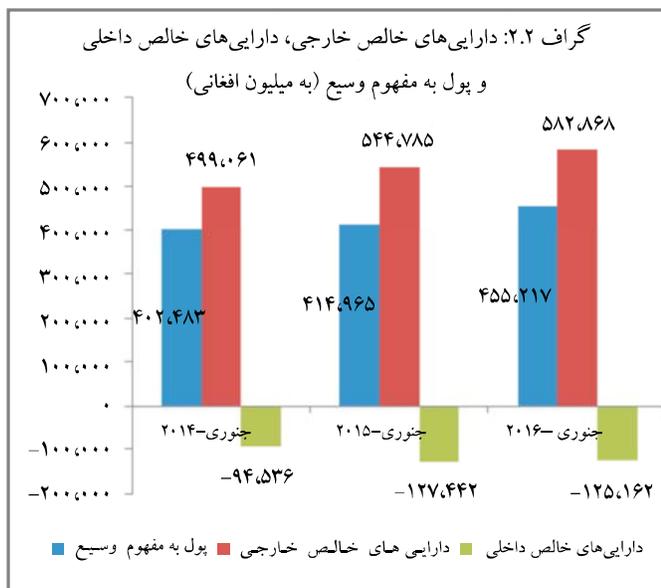
پول به مفهوم محدود، اسعار خارج از سیستم سپرده گذاری و امانات جاری را شامل می‌شود، در حالیکه پول به مفهوم وسیع اجزای پول به مفهوم محدود و سایر دارایی‌های سیال یا شبه پول را در بر می‌گیرد.

طوریکه در جدول ۱.۲ نشان داده شده، پول به مفهوم محدود در مقایسه با ۱.۲ درصد ثبت شده سال مالی ۱۳۹۴، طی سال

مالی ۱۳۹۵ به اندازه ۸.۶۵ درصد رشد داشته است که این رقم افزایش ۳۳،۷۱۵ میلیون افغانی را در این کتگوری نشان می‌دهد. اسعار خارج از سیستم سپرده گذاری یا پول در دوران که ۴۸ درصد پول به مفهوم محدود را تشکیل می‌دهد در مقایسه با ۴.۱ درصد سال گذشته، در زمان تحت بررسی به ۱۰.۲۹ درصد افزایش یافته است. امانات جاری که بخش دیگری از پول به مفهوم محدود به حساب می‌رود، در مقایسه با رشد ۱.۵- درصدی سال گذشته در زمان تحت بررسی به ۷ درصد افزایش یافته است. ارزش امانات جاری، در مقایسه با سال گذشته، در سال مالی ۱۳۹۵ به اندازه ۱۳،۵۴۰ میلیون افغانی افزایش را نشان می‌دهد.

عرضه پول به مفهوم وسیع از ۴۱۴،۹۶۵ میلیون افغانی سال گذشته، در سال تحت بررسی به ۴۵۵،۲۱۷ میلیون افغانی افزایش یافته است که این رقم نسبت به سال گذشته افزایش ۹.۷ درصدی را می‌نمایاند. ارقام دست داشته نشان می‌دهد که پول به مفهوم محدود با سهم ۹۳ درصدی جزء اصلی پول به مفهوم وسیع را تشکیل داده است.

شبه پول یا امانات میعادای بانک‌های تجارتي که بخش دیگر از پول به مفهوم وسیع می‌باشد، در اخیر سال مالی ۱۳۹۵ به اندازه ۲۵.۷۶ درصد (سال به سال) افزایش یافته است. شبه پول در زمان تحت بررسی ۷ درصد پول به مفهوم وسیع را تشکیل داده که این رقم نسبت به ۶.۱ درصد سال مالی ۱۳۹۵، افزایش را نشان می‌دهد. بدین لحاظ، تغییرات شبه پول بالای پول به مفهوم وسیع ناچیز شمرده می‌شود. تغییرات سال به سال امانات میعادای (افغانی) در زمان تحت بررسی به اندازه ۵۰ درصد افزایش یافته که ارزش آن به ۳،۷۹۲ میلیون افغانی

می‌رسد و در عین حال امانات میعادى (اسعار خارجی) به اندازه ۱۵ درصد افزایش یافته که ارزش آن به ۲,۷۴۵ میلیون افغانی می‌رسد. این در حالیست که امانات میعادى (افغانی) ۲.۵ درصد و امانات میعادى (اسعار خارجی) ۴.۵ درصد پول به مفهوم وسیع را تشکیل می‌دهد. امانات جاری منحصبت بخش از پول به مفهوم وسیع در اخیر سال مالی ۱۳۹۵ به اندازه ۴۵.۵ درصد (سال به سال) کاهش یافته است، در حالیکه این رقم در سال گذشته ۴۶.۶ درصد گزارش شده بود. (جهت وضاحت بیشتر به گراف ۲.۱ و ۲.۲ مراجعه شود)

منبع: آمریت عمومی سیاست پولی د افغانستان بانک

جدول ۱.۲: نهادهای سپرده گذار

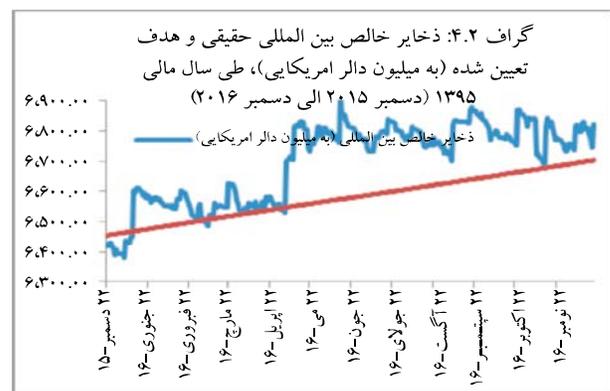
بیاننس نیت تحلیلی و حجم نقدینگی، طی سال مالی ۱۳۹۵

تفاوت	تغییرات سال به سال	دسامبر ۲۰۱۶		تغییرات سال به سال	دسامبر ۲۰۱۵		دسامبر ۲۰۱۴	به میلیون افغانی
		تفاوت	مبلغ		تفاوت	مبلغ		
۳۸۰۸۳	۶.۹۹٪	۵۸۲۸۶۸	۴۵۰۷۲۴	۹.۲٪	۵۴۴۰۷۸۵	۴۹۹۰۰۶۱	۱- دارایی‌های خالص خارجی	
۳۸۰۴۰۷	۶.۹۱٪	۵۹۴۰۰۱۷	۴۸۰۳۲۱	۹.۵٪	۵۵۵۰۶۱۰	۵۰۷۰۲۸۹	(الف) دارایی‌های ناخالص خارجی	
-۱۰۰۵۹۷	-۹.۵۵٪	۱۰۰۰۳۴۹	۵۳۰۱۸۴	۹.۲٪	۱۱۰۰۹۴۶	۵۷۰۷۶۲	ذخایر ارزی د افغانستان بانک	
۱۰۴۴۲	۲.۷۸٪	۵۳۰۳۹۱	۲۰۹۶۰	۶.۰٪	۵۱۰۹۴۸	۴۸۰۹۸۸	طلا	
۳۹۰۳۴۶	۱۳.۴۸٪	۳۳۱۰۱۷۱	-۱۷۰۱۰۸	-۵.۵٪	۲۹۱۸۲۵	۳۰۸۰۹۳۳	سایر دارایی‌ها	
۸۰۲۱۶	۸.۱۴٪	۱۰۹۰۱۰۶	۹۰۲۸۵	۱۰.۱٪	۱۰۰۰۸۹۰	۹۱۰۶۰۵	سایر دارایی‌های خارجی	
۳۲۳	۲.۹۹٪	۱۱۰۱۴۸	۲۰۵۹۷	۳۱.۶٪	۱۰۰۸۲۵	۸۰۲۲۸	(ب) بدهی‌های خارجی	
۲۰۲۸۰	-۱.۷۹٪	-۱۲۵۰۱۶۲	-۳۲۰۹۰۶	۳۴.۸٪	-۱۲۷۰۴۴۲	-۹۴۰۵۳۶	۲- دارایی‌های خالص داخلی	
-۱۱۰۰۰۴	۱۵۴.۹۱٪	-۱۸۰۱۰۷	۲۰۳۰۶	-۲۴.۵٪	-۷۰۱۰۳	-۹۰۴۰۹	(الف) کریدت خالص داخلی	
-۹۰۴۶۳	۱۷.۴۰٪	-۶۳۰۸۵۰	-۶۷	۰.۱٪	-۵۴۰۳۸۷	-۵۴۰۳۲۰	کریدت خالص برای سکتور عامه غیر مالی	
-۹۰۴۶۳	۱۷.۳۷٪	-۶۳۰۹۴۵	-۲۷۸	۰.۵٪	-۵۴۰۴۸۲	-۵۴۰۲۰۴	کریدت خالص برای دولت مرکزی	
-۵۰۲۹۵	-۱۸.۷۰٪	۲۳۰۰۲۱	۵۶۲	۲.۰٪	۲۸۰۳۱۶	۲۷۰۷۵۴	کریدت دولت مرکزی	
۴۰۱۶۸	۵.۰۳٪	۸۶۰۹۶۵	۸۴۰	۱.۰٪	۸۲۰۷۹۸	۸۱۰۹۵۸	بدهی‌های دولت مرکزی	
۰	۰.۰۰٪	۰.۰۰۰	۰	۰.۰٪	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	کریدت خالص برای دولت مرکزی و محلی	
۰	-۰.۴۸٪	۹۴	۲۱۱	-۱۸۱.۷٪	۹۵	-۱۱۶	کریدت خالص برای شرکت‌های غیر مالی عامه	
-۱۰۷۶۰	-۳.۶۰٪	۴۷۰۱۱۱۸۳	۲۰۴۷۷	۵.۳٪	۴۸۰۸۷۲	۴۶۰۳۹۴	کریدت برای سکتور خصوصی	
۲۱۹	-۱۳.۸۰٪	-۱۰۳۶۸۰۷۱	-۱۰۴	۷.۰٪	-۱۰۵۸۸	-۱۰۴۸۴	کریدت خالص برای سایر شرکت‌های مالی	
-۱۳۰۸۷۸	-۹.۸۳٪	۱۱۷۰۳۳۶	۳۷۰۳۲۵	۳۵.۹٪	۱۴۱۰۲۱۴	۱۰۳۰۸۸۹	(ب) حسابات سرمایه	
-۵۹۴	-۲.۸۴٪	۲۰۰۲۸۲	۲۰۱۱۳	۱۱.۳٪	۲۰۰۸۷۶	۱۸۰۷۶۳	(ج) سایر اقلام	
۴۰۰۲۵۲	۹.۷۰٪	۴۵۵۰۲۱۷	۱۲۰۴۸۲	۳.۱٪	۴۱۴۰۹۶۵	۴۰۲۰۴۸۳	۳- پول به مفهوم وسیع (M2)	
۳۳۰۷۱۵	۸.۶۵٪	۴۲۳۰۳۰۶	۴۰۷۹۶	۱.۲٪	۳۸۹۰۵۹۱	۳۸۴۰۷۹۵	پول به مفهوم محدود (M1)	
۲۰۰۱۷۵	۱۰.۲۹٪	۲۱۶۰۳۰۸	۷۰۶۸۳	۴.۱٪	۱۹۶۰۱۳۴	۱۸۸۰۴۵۱	پول در دوران (اسعار خارج از سیستم سپرده گذاری)	
۱۳۰۵۴۰	۷.۰۰٪	۲۰۶۰۹۹۸	-۲۰۸۸۷	-۱.۵٪	۱۹۳۰۴۵۸	۱۹۶۰۳۴۴	امانات جاری	
۶۰۵۳۷	۲۵.۷۶٪	۳۱۰۹۱۱	۷۰۶۸۶	۴۳.۵٪	۲۵۰۳۷۴	۱۷۰۶۸۸	سایر امانات (شبه پول)	
۳۰۷۹۲	۴۹.۶۸٪	۱۱۰۴۲۳	۲۰۴۹۶	۴۸.۶٪	۷۰۶۳۱	۵۰۱۳۵	امانات به افغانی	
۲۰۷۴۵	۱۵.۴۷٪	۲۰۰۴۸۸	۵۰۱۹۰	۴۱.۳٪	۱۷۰۷۴۳	۱۲۰۵۵۳	امانات به اسعار	
۱۱۲	۴.۷۱٪	۲۰۴۹۰	۳۳۶	۱۶.۴٪	۲۰۳۷۸	۲۰۰۴۲	بدهی‌های غیر نقدی	

۱.۲ ذخایر خالص بین المللی

ذخایر خالص بین المللی د افغانستان بانک شامل ذخایر طلا، موقف ذخیره وی، دارایی ها نزد صندوق بین المللی پول، حقوق برداشت خاص (SDR) و ذخایر اسعاری معتبر مانند دلار امریکایی، یورو، پوند و سایر اسعار می شود. ذخایر خالص بین المللی (NIR) به دلار امریکایی بیان شده و تعریف آن همانا مجموع ذخایر دارایی ها منفی ذخایر بدهی می باشد.

ذخایر خالص بین المللی در زمان تحت بررسی به اندازه ۶.۳۱ درصد افزایش را نشان می دهد که این رقم معادل ۴۰۴.۸۹ میلیون دلار امریکایی می شود، این در حالیست که این ذخایر در سال مالی ۲۰۱۵ کاهش ۳۹۴ میلیون دلری را به ثبت رسانده است. سقف مجموعی ذخایر خالص بین المللی در اخیر سال مالی ۲۰۱۶ به ۲۸۳.۹۱ میلیون دلار امریکایی تعیین شده بود، ولی میزان حقیقی آن در این زمان به ۶,۸۲۴.۶۹ میلیون دلار امریکایی رسیده است. این رقم در شروع سال ۶,۴۱۹.۸۰ میلیون دلار امریکایی گزارش شده بود. گراف ۴.۲ روند حقیقی و هدف تعیین شده ذخایر خالص بین المللی طی سال مالی ۱۳۹۵.

منبع: بخش سروی پولی آمریت عمومی سیاست پولی د افغانستان بانک

۳. بازار مبادله ارز

۱.۳ نرخ مبادله ارز

هدف اساسی د افغانستان بانک همانا ثبات قیم داخلی می باشد. د افغانستان بانک بمنظور نیل به این هدف تمرکز خود را روی استفاده از ابزار پولی خویش که اساساً استفاده عملیات بازار آزاد با تطبیق مؤثر و سالم پالیسی می باشد، معطوف می دارد.

طی نیمه اول سال مالی ۱۳۹۵ ارزش پول افغانی در برابر دلار امریکایی بدون تغییر بوده، در حالیکه ارزش آن در نیمه دوم سال بگونه قابل ملاحظه افزایش یافته است. عوامل اساسی که در پی افزایش بهای افغانی نهفته اند، پروسه ترویج آن در زون های جنوب و جنوب شرق کشور و عودت مهاجرین از کشورهای پاکستان و ایران گفته شده اند.

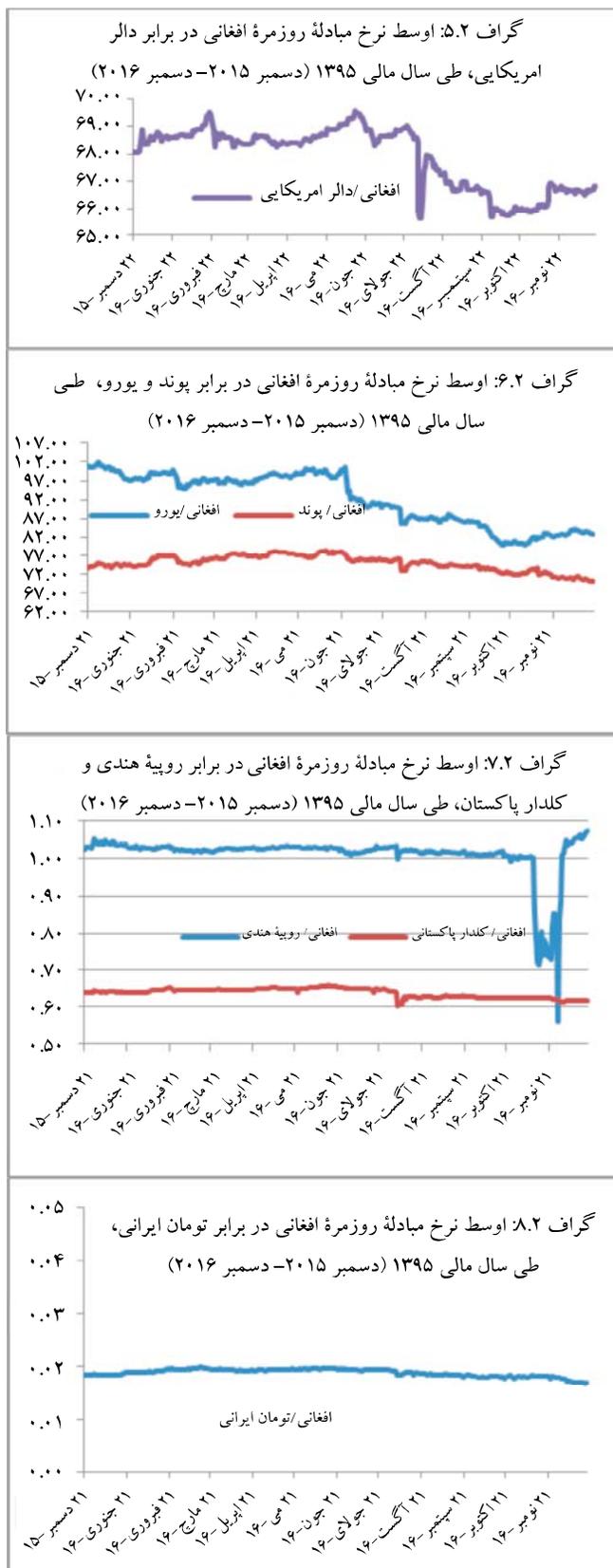
ارزش پول افغانی در اخیر زمان تحت بررسی در برابر دلار امریکایی به اندازه ۱.۹۷۸ درصد افزایش داشته که در این زمان یک دلار امریکایی در برابر ۶۶.۷۰ افغانی مبادله می گردید. این در حالیست که ارزش پول افغانی در برابر روپیه هندی به اندازه ۴.۷۵ درصد کاهش داشته، ولی ارزش آن در برابر کلدار پاکستانی به اندازه ۳.۱۵ درصد افزایش یافته است. افزون بر آن، نرخ مبادله افغانی در زمان تحت بررسی در برابر یورو به اندازه ۴.۱۸ درصد، در برابر پوند انگلیسی به اندازه ۱۷.۷۴ درصد و در برابر تومان ایرانی به اندازه ۸.۶ درصد افزایش یافته است.

۲.۳ لیلام ارز

بمنظور کنترل عرضه پول، د افغانستان بانک با راه اندازی پروسه لیلام اسعار سه بار در هفته و لیلام اوراق سرمایه‌ی یکبار در هفته که توسط د افغانستان بانک منیج ایزار اولیه پولی بکار می‌رود، پایه پولی خود را حفظ می‌کند. د افغانستان بانک بمنظور مهار سیالیت بیش از حد بازار و جلوگیری از نوسانات نرخ مبادله افغانی در برابر اسعار مخصوصاً دالر امریکایی، لیلام اسعار را افزایش داده است.

د افغانستان بانک در جریان سال مالی ۱۳۹۵ مبلغ ۱.۹۲۶ میلیارد دالر امریکایی را لیلام نموده، در حالیکه مجموع تقاضا در این مدت ۲.۶۶۹ میلیارد دالر امریکایی سنجش شده است. باید تذکر داد که بطور اوسط به تعداد ۴۸ داوطلب در هر مزایده اشتراک داشته و از جمله ۳۴ تن برنده اعلام شده که بطور اوسط به هر داوطلب برنده مبلغ ۱۳.۲۸۵ میلیون دالر امریکایی بفروش رسیده است. قابل یاد آور است که در سال مالی ۱۳۹۴ مجموعاً مبلغ ۲.۷۹۳ میلیارد دالر امریکایی طور مزایده بفروش رسیده بود، در حالیکه مجموع تقاضا در آن زمان به ۳.۹۲۴ میلیارد دالر امریکایی می‌رسید که بطور اوسط به تعداد ۳۸ داوطلب اشتراک داشته و از جمله ۳۲ تن برنده اعلام شده که بطور اوسط به هر کدام آنها مبلغ ۲۷.۷ میلیون دالر امریکایی بفروش رسیده است.

اوسط نرخ مبادله روزمره افغانی در برابر دالر امریکایی طی سال مالی ۱۳۹۵ در گراف ذیل نشان داده شده است.

جدول ۲.۲: مختصری از لیلام ارز طی سال مالی ۱۳۹۵

تاریخ لیلام	تعداد داوطلبان	بلندترین قیمت	پائین ترین قیمت	بازار نرخ مبادله	قیمت کسر شده	مبلغ اعلان شده	مبلغ اعطا شده	مجموع تقاضا
۲۲-دسامبر-۱۵	۵۵	۶۸.۰۶	۶۷.۴۰	۶۸.۰۵	۶۸.۰۰	۲۵.۰۰	۲۵.۱۰	۴۴
۲۶-دسامبر-۱۵	۵۱	۶۸.۱۵۵	۶۷.۹۱	۶۸.۱۲	۶۸.۰۹	۱۵.۰۰	۱۵.۴۰	۴۲
۲۸-دسامبر-۱۵	۵۶	۶۸.۸۷	۶۸.۳۰	۶۸.۸۶	۶۸.۸۱	۱۵.۰۰	۲۰.۱۸	۴۹
۳۰-دسامبر-۱۵	۵۴	۶۸.۴۸	۶۸.۱۰	۶۸.۴۵	۶۸.۴۳	۱۸.۰۰	۱۸.۰۲	۴۰
۲-جنوری-۱۶	۴۳	۶۸.۳۵	۶۸.۰۰	۶۸.۳۴	۶۸.۲۲	۱۸.۰۰	۱۷.۷۳	۴۸
۴-جنوری-۱۶	۵۱	۶۸.۶۹	۶۸.۲۰	۶۸.۶۴	۶۸.۵۸	۱۶.۰۰	۱۶.۳۹	۴۷
۶-جنوری-۱۶	۵۰	۶۸.۴۶	۶۸.۳۰	۶۸.۴۹	۶۸.۴۳	۱۵.۰۰	۱۵.۲۵	۴۰
۹-جنوری-۱۶	۵۶	۶۸.۷۳	۶۸.۵۰	۶۸.۶۹	۶۸.۷۰	۱۳.۰۰	۱۴.۰۲	۴۰
۱۱-جنوری-۱۶	۵۵	۶۸.۷۶	۶۸.۳۲	۶۸.۷۴	۶۸.۷۲	۱۵.۰۰	۱۵.۳۰	۴۲
۱۳-جنوری-۱۶	۵۱	۶۸.۴۷	۶۷.۴۱	۶۸.۴۵	۶۸.۴۳	۱۵.۰۰	۱۴.۵۷	۳۷
۱۶-جنوری-۱۶	۵۲	۶۸.۶۴	۶۸.۵۵	۶۸.۶۲	۶۸.۶۱	۱۵.۰۰	۱۴.۳۵	۳۷
۱۸-جنوری-۱۶	۴۹	۶۸.۵۲	۶۸.۲۱	۶۸.۵۲	۶۸.۴۸	۱۵.۰۰	۱۴.۸۰	۳۶
۲۰-جنوری-۱۶	۵۳	۶۸.۶۰	۶۸.۵۲	۶۸.۵۹	۶۸.۵۸	۱۵.۰۰	۱۴.۸۵	۳۴
۲۳-جنوری-۱۶	۴۸	۶۸.۶۲	۶۸.۰۱	۶۸.۵۸	۶۸.۵۸	۱۵.۰۰	۱۴.۷۰	۳۴
۲۵-جنوری-۱۶	۴۰	۶۸.۵۷	۶۸.۴۴	۶۸.۵۸	۶۸.۵۴	۱۵.۰۰	۹.۹۰	۲۵
۲۷-جنوری-۱۶	۴۱	۶۸.۶۹	۶۸.۶۰	۶۸.۶۸	۶۸.۶۶	۱۲.۰۰	۹.۲۷	۲۸
۳۰-جنوری-۱۶	۴۱	۶۸.۶۷	۶۸.۵۸	۶۸.۶۷	۶۸.۶۳	۱۲.۰۰	۱۱.۹۵	۳۷
۱-فبروری-۱۶	۳۹	۶۸.۶۵	۶۸.۴۰	۶۸.۶۶	۶۸.۶۳	۱۲.۰۰	۹.۳۷	۲۷
۳-فبروری-۱۶	۴۰	۶۸.۶۵	۶۸.۵۸	۶۸.۶۵	۶۸.۶۲	۱۲.۰۰	۹.۵۸	۲۷
۶-فبروری-۱۶	۵	۶۸.۷۵	۶۸.۷۰	۶۸.۸۵	۶۸.۷۰	۱۲.۰۰	۱.۸۰	۵

۳۷	۱۰.۷۰	۱۰.۰۰	۶۸.۸۶	۶۸.۸۸	۶۸.۷۶	۶۸.۹۲	۵۳	۱۶-فبروری-۸
۲۹	۱۰.۲۰	۱۲.۰۰	۶۸.۸۷	۶۸.۸۸	۶۸.۶۷	۶۸.۸۸	۴۲	۱۶-فبروری-۱۰
۳۵	۱۲.۲۱	۱۲.۰۰	۶۸.۸۸	۶۸.۸۹	۶۸.۸۵	۶۸.۹۰	۴۷	۱۶-فبروری-۱۳
۴۰	۱۳.۱۶	۱۲.۰۰	۶۹.۱۰	۶۹.۳۶	۶۹.۱۰	۶۹.۳۸	۴۱	۱۶-فبروری-۱۷
۴۷	۱۶.۵۹	۱۲.۰۰	۶۹.۱۶	۶۹.۵۳	۶۸.۳۹	۶۹.۵۰	۵۱	۱۶-فبروری-۲۰
۳۵	۱۴.۱۸	۱۴.۰۰	۶۹.۰۰	۶۹.۱۴	۶۸.۷۰	۶۹.۱۹	۴۹	۱۶-فبروری-۲۲
۳۵	۱۳.۷۶	۱۴.۰۰	۶۸.۰۱	۶۸.۲۵	۶۷.۴۰	۶۸.۱۱	۵۲	۱۶-فبروری-۲۴
۳۳	۱۳.۵۵	۱۴.۰۰	۶۸.۴۸	۶۸.۵۳	۶۸.۳۱	۶۸.۵۳	۴۶	۱۶-فبروری-۲۷
۳۰	۱۲.۶۰	۱۴.۰۰	۶۸.۶۱	۶۸.۶۳	۶۸.۵۷	۶۸.۶۴	۵۳	۱۶-فبروری-۲۹
۳۴	۱۳.۹۳	۱۴.۰۰	۶۸.۶۷	۶۸.۷۰	۶۸.۵۱	۶۸.۷۱	۴۹	۱۶-مارچ-۲
۳۲	۱۲.۳۲	۱۴.۰۰	۶۸.۵۳	۶۸.۵۹	۶۸.۴۸	۶۸.۵۸	۴۳	۱۶-مارچ-۵
۳۲	۱۱.۴۱	۱۲.۰۰	۶۸.۵۸	۶۸.۶۱	۶۸.۵۵	۶۸.۶۱	۴۷	۱۶-مارچ-۷
۲۸	۱۰.۰۱	۱۲.۰۰	۶۸.۱۷	۶۸.۲۵	۶۸.۰۴	۶۸.۲۲	۴۶	۱۶-مارچ-۹
۳۴	۱۰.۱۵	۱۰.۰۰	۶۸.۴۰	۶۸.۳۸	۶۸.۳۷	۶۸.۴۳	۴۹	۱۶-مارچ-۱۲
۳۲	۱۱.۰۸	۱۲.۰۰	۶۸.۴۱	۶۸.۴۵	۶۸.۳۷	۶۸.۴۵	۴۸	۱۶-مارچ-۱۴
۴۳	۱۰.۸۶	۱۲.۰۰	۶۸.۳۷	۶۸.۳۸	۶۸.۲۵	۶۸.۴۲	۴۳	۱۶-مارچ-۱۶
۲۰	۸.۹۵	۲۰.۰۰	۶۸.۱۵	۶۸.۳۶	۶۸.۰۲	۶۸.۲۹	۲۱	۱۶-مارچ-۲۳
۳۳	۱۱.۸۲	۱۲.۰۰	۶۸.۶۱	۶۸.۶۳	۶۸.۳۶	۶۸.۶۸	۴۴	۱۶-مارچ-۲۶
۳۳	۱۴.۵۰	۱۵.۰۰	۶۸.۵۹	۶۸.۶۱	۶۸.۵۵	۶۸.۶۹	۴۷	۱۶-مارچ-۲۸
۳۵	۱۴.۰۹	۱۴.۰۰	۶۸.۶۴	۶۸.۶۴	۶۸.۵۱	۶۸.۶۷	۵۱	۱۶-مارچ-۳۰
۳۳	۱۱.۳۳	۱۴.۰۰	۶۸.۵۵	۶۸.۶۴	۶۸.۴۰	۶۸.۶۴	۴۵	۱۶-اپریل-۲
۳۳	۱۲.۳۰	۱۳.۰۰	۶۸.۵۶	۶۸.۵۹	۶۸.۵۰	۶۸.۷۲	۵۰	۱۶-اپریل-۴
۳۳	۱۲.۳۳	۱۳.۰۰	۶۸.۵۴	۶۸.۵۶	۶۸.۵۱	۶۸.۷۵	۴۹	۱۶-اپریل-۶
۳۲	۱۱.۷۲	۱۳.۰۰	۶۸.۲۸	۶۸.۳۴	۶۸.۱۸	۶۸.۳۴	۴۸	۱۶-اپریل-۹
۳۳	۱۲.۳۸	۱۳.۰۰	۶۸.۳۹	۶۸.۴۳	۶۸.۳۱	۶۸.۴۲	۵۳	۱۶-اپریل-۱۱
۲۷	۱۰.۲۸	۱۳.۰۰	۶۸.۲۲	۶۸.۲۵	۶۸.۱۰	۶۸.۲۳	۴۷	۱۶-اپریل-۱۳
۳۳	۱۲.۶۴	۱۳.۰۰	۶۸.۳۵	۶۸.۳۵	۶۸.۳۰	۶۸.۳۷	۵۲	۱۶-اپریل-۱۶
۳۳	۱۲.۰۸	۱۳.۰۰	۶۸.۳۸	۶۸.۳۹	۶۸.۳۵	۶۸.۴۰	۵۷	۱۶-اپریل-۱۸
۳۱	۱۱.۴۳	۱۳.۰۰	۶۸.۳۲	۶۸.۳۴	۶۸.۲۵	۶۸.۴۷	۵۳	۱۶-اپریل-۲۰
۳۱	۱۱.۶۳	۱۳.۰۰	۶۸.۴۰	۶۸.۴۲	۶۸.۳۵	۶۸.۴۷	۵۱	۱۶-اپریل-۲۳
۳۸	۱۳.۶۵	۱۳.۰۰	۶۸.۳۹	۶۸.۴۱	۶۸.۳۳	۶۸.۴۱	۵۰	۱۶-اپریل-۲۵
۳۰	۱۰.۵۶	۱۳.۰۰	۶۸.۳۶	۶۸.۳۷	۶۸.۲۱	۶۸.۳۷	۴۴	۱۶-اپریل-۳۰
۲۸	۱۰.۰۸	۱۲.۰۰	۶۸.۳۱	۶۸.۳۱	۶۸.۲۵	۶۸.۳۲	۴۳	۱۶-مئی-۲
۳۰	۱۰.۴۳	۱۲.۰۰	۶۸.۴۶	۶۸.۴۷	۵۸.۴۶	۶۸.۴۸	۴۷	۱۶-مئی-۴
۳۵	۱۲.۱۹	۱۲.۰۰	۶۸.۵۵	۶۸.۵۴	۶۸.۴۲	۶۸.۵۷	۵۲	۱۶-مئی-۷
۲۹	۱۰.۰۵	۱۲.۰۰	۶۸.۴۴	۶۸.۴۳	۶۸.۳۷	۶۸.۴۶	۵۰	۱۶-مئی-۹

۲۹	۱۰.۰۴	۱۲.۰۰	۶۸.۵۷	۶۸.۵۹	۶۸.۴۵	۶۸.۶۰	۴۴	۱۶-می-۱۱
۳۲	۱۱.۰۹	۱۲.۰۰	۶۸.۵۹	۶۸.۶۱	۶۸.۴۵	۶۸.۶۱	۵۱	۱۶-می-۱۴
۳۵	۱۳.۹۸	۱۴.۰۰	۶۸.۷۱	۶۸.۷۲	۶۸.۶۳	۶۸.۷۳	۵۲	۱۶-می-۱۸
۳۴	۱۳.۸۱	۱۴.۰۰	۶۸.۷۱	۶۸.۷۱	۶۸.۶۵	۶۸.۷۲	۵۲	۱۶-می-۲۱
۳۵	۱۴.۸۰	۱۵.۰۰	۶۸.۸۵	۶۸.۸۶	۶۸.۵۷	۶۸.۹۶	۵۳	۱۶-می-۲۳
۳۵	۱۴.۰۰	۱۵.۰۰	۶۸.۸۵	۶۸.۸۶	۶۸.۸۰	۶۸.۸۷	۵۱	۱۶-می-۲۵
۳۲	۱۳.۳۵	۱۵.۰۰	۶۸.۸۹	۶۸.۹۰	۶۸.۸۲	۶۸.۹۱	۴۵	۱۶-می-۲۸
۳۱	۱۰.۶۲	۱۲.۰۰	۶۸.۹۱	۶۸.۹۱	۶۸.۸۲	۶۸.۹۳	۴۷	۱۶-می-۳۰
۳۷	۱۲.۷۰	۱۲.۰۰	۶۹.۰۵	۶۹.۱۰	۶۸.۰۹	۶۹.۱۳	۴۴	۱۶-جون-۱
۳۵	۱۵.۰۰	۱۵.۰۰	۶۹.۰۶	۶۹.۰۷	۶۸.۰۵	۶۹.۰۸	۵۲	۱۶-جون-۴
۳۹	۱۵.۳۷	۱۵.۰۰	۶۹.۲۵	۶۹.۲۸	۶۹.۱۰	۶۹.۲۹	۵۰	۱۶-جون-۸
۳۸	۱۵.۳۹	۱۶.۰۰	۶۹.۲۵	۶۹.۲۸	۶۸.۲۳	۶۹.۲۷	۴۷	۱۶-جون-۱۱
۳۶	۱۶.۰۹	۱۶.۰۰	۶۹.۳۱	۶۹.۳۲	۶۹.۲۸	۶۹.۳۳	۵۲	۱۶-جون-۱۳
۳۸	۱۸.۸۹	۱۸.۰۰	۶۹.۴۴	۶۹.۴۶	۶۹.۳۹	۶۹.۴۶	۵۳	۱۶-جون-۱۵
۳۸	۱۷.۶۹	۱۸.۰۰	۶۹.۳۱	۶۹.۳۴	۶۹.۲۵	۶۹.۳۸	۴۸	۱۶-جون-۱۸
۳۵	۱۶.۹۴	۱۸.۰۰	۶۹.۱۷	۶۹.۱۹	۶۹.۱۰	۶۹.۱۹	۵۱	۱۶-جون-۲۰
۳۱	۱۴.۶۵	۱۷.۰۰	۶۸.۸۴	۶۸.۸۵	۶۸.۲۵	۶۸.۸۷	۴۹	۱۶-جون-۲۲
۳۶	۱۴.۳۲	۱۶.۰۰	۶۸.۸۸	۶۸.۸۹	۶۸.۷۵	۶۸.۹۱	۴۳	۱۶-جون-۲۵
۳۵	۱۴.۱۸	۱۶.۰۰	۶۸.۶۹	۶۸.۷۱	۶۸.۵۸	۶۸.۷۳	۴۵	۱۶-جون-۲۷
۳۱	۱۲.۱۳	۱۵.۰۰	۶۸.۲۹	۶۸.۳۱	۶۸.۱۸	۶۸.۳۶	۴۵	۱۶-جون-۲۹
۳۰	۱۱.۸۵	۱۴.۰۰	۶۸.۴۴	۶۸.۴۶	۶۸.۴۰	۶۸.۵۰	۴۴	۱۶-جولای-۲
۳۳	۱۳.۰۱	۱۴.۰۰	۶۸.۶۶	۶۸.۶۵	۶۸.۳۵	۶۸.۶۸	۴۷	۱۶-جولای-۴
۲۷	۹.۷۷	۱۴.۰۰	۶۸.۵۰	۶۸.۶۶	۶۸.۲۵	۶۸.۷۰	۳۷	۱۶-جولای-۹
۲۷	۱۱.۶۰	۱۵.۰۰	۶۸.۵۸	۶۸.۶۲	۶۸.۵۰	۶۸.۶۲	۳۵	۱۶-جولای-۱۱
۳۱	۱۳.۰۰	۱۵.۰۰	۶۸.۶۱	۶۸.۶۲	۶۸.۵۹	۶۸.۶۵	۵۵	۱۶-جولای-۱۳
۳۳	۱۳.۷۰	۱۵.۰۰	۶۸.۸۶	۶۸.۸۶	۶۸.۶۷	۶۸.۸۹	۵۲	۱۶-جولای-۱۶
۳۰	۱۲.۲۰	۱۵.۰۰	۶۸.۸۱	۶۸.۸۲	۶۸.۶۲	۶۸.۸۳	۵۱	۱۶-جولای-۱۸
۳۵	۱۴.۰۰	۱۵.۰۰	۶۸.۹۱	۶۸.۹۰	۶۸.۸۵	۶۸.۹۲	۴۹	۱۶-جولای-۲۰
۳۶	۱۶.۱۲	۱۸.۰۰	۶۸.۹۹	۶۹.۰۲	۶۸.۸۰	۶۹.۰۷	۵۳	۱۶-جولای-۲۵
۳۲	۱۲.۷۷	۱۵.۰۰	۶۸.۸۵	۶۸.۸۶	۶۸.۷۰	۶۸.۸۷	۴۶	۱۶-جولای-۲۷
۳۳	۱۳.۴۰	۱۵.۰۰	۶۸.۵۳	۶۸.۵۵	۶۸.۴۰	۶۸.۶۴	۴۹	۱۶-جولای-۳۰
۱۹	۷.۵۰	۱۵.۰۰	۶۸.۴۴	۶۸.۶۱	۶۸.۲۰	۶۸.۴۹	۳۵	۱۶-آگست-۱
۲۹	۹.۳۳	۱۵.۰۰	۶۶.۸۵	۶۵.۹۱	۶۶.۰۰	۶۷.۴۲	۴۵	۱۶-آگست-۳
۲۸	۸.۹۳	۱۲.۰۰	۶۶.۱۸	۶۶.۳۰	۶۵.۰۰	۶۶.۲۶	۵۰	۱۶-آگست-۶
۱۸	۱۴.۵۹	۱۴.۰۰	۶۷.۵۰	۶۷.۵۷	۶۷.۳۰	۶۸.۵۰	۵۶	۱۶-آگست-۸
۳۵	۱۲.۸۴	۱۴.۰۰	۶۷.۸۶	۶۷.۹۳	۶۷.۴۰	۶۷.۹۴	۵۰	۱۶-آگست-۱۰
۳۵	۱۲.۶۳	۱۴.۰۰	۶۷.۸۷	۶۷.۸۷	۶۷.۷۵	۶۷.۹۱	۵۲	۱۶-آگست-۱۳
۳۰	۱۰.۶۹	۱۴.۰۰	۶۷.۴۵	۶۷.۵۱	۶۷.۱۵	۶۷.۵۲	۴۲	۱۶-آگست-۱۵

۲۸	۹.۹۶	۱۴.۰۰	۶۷.۳۸	۶۷.۴۴	۶۷.۱۰	۶۷.۴۲	۴۳	۱۶-آگست-۱۷
۲۹	۱۰.۱۰	۱۴.۰۰	۶۷.۱۴	۶۷.۲۲	۶۷.۰۱	۶۷.۲۱	۴۷	۱۶-آگست-۲۰
۲۹	۱۰.۲۰	۱۲.۰۰	۶۷.۲۴	۶۷.۲۴	۶۷.۲۱	۶۷.۲۶	۴۹	۱۶-آگست-۲۲
۳۱	۱۰.۲۸	۱۲.۰۰	۶۷.۲۱	۶۷.۳۰	۶۷.۰۱	۶۷.۲۶	۴۷	۱۶-آگست-۲۴
۳۰	۱۰.۱۵	۱۲.۰۰	۶۷.۰۱	۶۷.۰۱	۶۶.۹۱	۶۷.۹۰	۴۸	۱۶-آگست-۲۷
۲۹	۹.۲۷	۱۲.۰۰	۶۶.۸۱	۶۶.۸۴	۶۶.۶۱	۶۶.۸۴	۴۲	۱۶-آگست-۲۹
۲۸	۹.۰۳	۱۲.۰۰	۶۶.۶۸	۶۶.۷۴	۶۶.۵۲	۶۶.۷۱	۴۷	۱۶-آگست-۳۱
۳۰	۸.۷۰	۱۰.۰۰	۶۶.۶۹	۶۶.۷۱	۶۶.۶۰	۶۶.۷۱	۵۰	۱۶-سپتمبر-۳
۳۰	۸.۷۰	۱۰.۰۰	۶۶.۶۹	۶۶.۷۱	۶۶.۶۰	۶۶.۷۱	۵۰	۱۶-سپتمبر-۳
۳۳	۹.۵۷	۱۰.۰۰	۶۶.۷۱	۶۶.۷۱	۶۶.۲۰	۶۶.۷۳	۴۹	۱۶-سپتمبر-۵
۳۴	۱۱.۵۷	۱۲.۰۰	۶۶.۹۶	۶۶.۹۹	۶۶.۸۴	۶۷.۰۲	۴۸	۱۶-سپتمبر-۷
۲۹	۱۰.۰۸	۱۲.۰۰	۶۶.۷۰	۶۶.۷۰	۶۶.۶۲	۶۶.۷۴	۴۵	۱۶-سپتمبر-۱۰
۳۵	۱۱.۶۵	۱۲.۰۰	۶۶.۷۵	۶۶.۷۷	۶۶.۶۸	۶۶.۷۸	۴۴	۱۶-سپتمبر-۱۷
۳۲	۱۱.۷۷	۱۴.۰۰	۶۶.۶۷	۶۶.۷۳	۶۶.۶۰	۶۶.۷۲	۴۸	۱۶-سپتمبر-۱۹
۳۳	۱۲.۵۰	۱۴.۰۰	۶۶.۵۴	۶۶.۵۴	۶۶.۰۰	۶۶.۵۶	۵۰	۱۶-سپتمبر-۲۱
۳۲	۱۱.۹۵	۱۴.۰۰	۶۶.۶۲	۶۶.۶۴	۶۶.۵۴	۶۶.۶۳	۴۶	۱۶-سپتمبر-۲۴
۳۱	۱۰.۱۹	۱۲.۰۰	۶۶.۶۰	۶۶.۶۰	۶۶.۵۶	۶۶.۶۱	۴۸	۱۶-سپتمبر-۲۶
۲۹	۸.۵۸	۱۲.۰۰	۶۶.۳۱	۶۶.۴۰	۶۶.۲۰	۶۶.۳۷	۴۰	۱۶-سپتمبر-۲۸
۳۲	۱۰.۶۲	۱۲.۰۰	۶۶.۰۰	۶۶.۰۴	۶۵.۸۵	۶۶.۴۰	۴۰	۱۶-کتوبر-۱
۲۶	۸.۵۱	۱۲.۰۰	۶۵.۸۹	۶۶.۰۰	۶۵.۷۰	۶۵.۹۲	۳۷	۱۶-کتوبر-۳
۳۱	۱۰.۵۳	۱۲.۰۰	۶۵.۸۶	۶۵.۹۰	۶۵.۷۰	۶۵.۸۸	۴۶	۱۶-کتوبر-۵
۲۹	۹.۷۶	۱۲.۰۰	۶۵.۷۱	۶۵.۷۹	۶۵.۶۲	۶۵.۷۵	۴۲	۱۶-کتوبر-۸
۲۵	۸.۸۲	۱۲.۰۰	۶۵.۷۶	۶۵.۷۶	۶۵.۶۶	۶۵.۷۸	۴۳	۱۶-کتوبر-۱۰
۲۷	۱۰.۳۱	۱۴.۰۰	۶۵.۸۵	۶۵.۸۵	۶۵.۵۰	۶۵.۸۷	۴۸	۱۶-کتوبر-۱۵
۳۱	۹.۴۴	۱۲.۰۰	۶۵.۸۰	۶۵.۸۳	۶۵.۷۱	۶۵.۸۴	۴۲	۱۶-کتوبر-۱۷
۳۷	۱۴.۰۱	۱۴.۰۰	۶۶.۰۰	۶۶.۰۶	۶۵.۹۶	۶۶.۰۵	۴۹	۱۶-کتوبر-۱۹
۳۲	۱۲.۵۸	۱۴.۰۰	۶۵.۹۱	۶۵.۹۱	۶۵.۸۰	۶۶.۹۰	۴۸	۱۶-کتوبر-۲۲
۳۲	۱۱.۵۵	۱۴.۰۰	۶۵.۸۶	۶۵.۹۰	۶۵.۸۰	۶۵.۹۰	۳۸	۱۶-کتوبر-۲۴
۳۶	۱۴.۴۵	۱۴.۰۰	۶۵.۹۰	۶۵.۹۴	۶۵.۸۵	۶۵.۹۳	۴۹	۱۶-کتوبر-۲۶
۳۵	۱۴.۶۷	۱۵.۰۰	۶۵.۸۴	۶۵.۹۰	۶۵.۷۰	۶۵.۹۵	۴۴	۱۶-کتوبر-۲۹
۳۳	۱۴.۲۲	۱۵.۰۰	۶۵.۸۲	۶۵.۸۶	۶۵.۷۵	۶۵.۸۳	۴۶	۱۶-کتوبر-۳۱
۳۵	۱۴.۹۰	۱۵.۰۰	۶۵.۸۸	۶۵.۹۱	۶۵.۶۵	۶۵.۹۱	۴۹	۱۶-نومبر-۲
۳۷	۱۵.۵۰	۱۵.۰۰	۶۶.۰۰	۶۶.۰۳	۶۵.۹۶	۶۶.۰۵	۵۱	۱۶-نومبر-۵
۳۶	۱۷.۲۲	۱۷.۰۰	۶۶.۰۵	۶۶.۰۸	۶۶.۰۲	۶۶.۰۷	۵۱	۱۶-نومبر-۷
۳۷	۱۷.۳۴	۱۷.۰۰	۶۶.۱۱	۶۶.۱۴	۶۶.۰۸	۶۶.۱۲	۴۸	۱۶-نومبر-۹

۳۷	۱۷.۲۴	۱۷.۰۰	۶۶.۱۰	۶۶.۱۲	۶۶.۰۵	۶۶.۱۲	۴۸	۱۶-خومبر-۱۲
۴۰	۱۸.۲۲	۱۸.۰۰	۶۶.۶۸	۶۶.۸۱	۶۵.۷۹	۶۶.۸۲	۵۰	۱۶-خومبر-۱۴
۴۱	۱۸.۶۰	۱۸.۰۰	۶۶.۸۷	۶۶.۹۴	۶۶.۸۰	۶۶.۹۷	۵۷	۱۶-خومبر-۱۶
۴۲	۲۰.۱۰	۲۰.۰۰	۶۶.۵۶	۶۶.۶۶	۶۶.۴۶	۶۶.۶۳	۵۱	۱۶-خومبر-۱۹
۳۵	۱۹.۸۰	۲۰.۰۰	۶۶.۶۶	۶۶.۷۰	۶۶.۵۵	۶۶.۶۹	۵۳	۱۶-خومبر-۲۱
۳۸	۱۸.۱۲	۱۸.۰۰	۶۶.۸۱	۶۶.۸۳	۶۶.۷۵	۶۶.۸۴	۵۴	۱۶-خومبر-۲۳
۳۸	۱۹.۶۷	۲۰.۰۰	۶۶.۶۹	۶۶.۷۴	۶۶.۶۶	۶۶.۷۲	۵۳	۱۶-خومبر-۲۶
۳۸	۱۸.۸۵	۲۰.۰۰	۶۶.۵۷	۶۶.۶۲	۶۶.۳۵	۶۶.۶۰	۵۱	۱۶-خومبر-۲۸
۴۱	۱۸.۰۴	۱۸.۰۰	۶۶.۶۸	۶۶.۷۱	۶۶.۶۲	۶۶.۷۱	۵۴	۱۶-خومبر-۳۰
۳۸	۱۷.۵۰	۱۹.۰۰	۶۶.۶۴	۶۶.۶۳	۶۶.۵۰	۶۶.۶۷	۵۵	۱۶-دسمبر-۳
۳۸	۱۶.۰۵	۱۸.۰۰	۶۶.۵۲	۶۶.۵۷	۶۶.۴۱	۶۶.۵۶	۵۲	۱۶-دسمبر-۵
۳۶	۱۷.۰۴	۱۸.۰۰	۶۶.۶۸	۶۶.۶۹	۶۶.۶۱	۶۶.۷۱	۵۷	۱۶-دسمبر-۷
۴۲	۲۰.۶۰	۲۰.۰۰	۶۶.۵۷	۶۶.۶۲	۶۶.۴۸	۶۶.۶۲	۵۳	۱۶-دسمبر-۱۰
۴۰	۱۹.۸۵	۲۰.۰۰	۶۶.۴۸	۶۶.۵۱	۶۶.۳۵	۶۶.۵۸	۵۵	۱۶-دسمبر-۱۲
۳۸	۲۰.۰۰	۲۰.۰۰	۶۶.۶۰	۶۶.۶۲	۶۶.۵۴	۶۶.۶۲	۵۳	۱۶-دسمبر-۱۴
۴۱	۲۰.۲۰	۲۰.۰۰	۶۶.۶۴	۶۶.۶۶	۶۶.۵۵	۶۶.۶۶	۵۳	۱۶-دسمبر-۱۷
۳۷	۱۹.۷۵	۲۰.۰۰	۶۶.۷۰	۶۶.۷۰	۶۶.۶۷	۶۶.۷۱	۵۱	۱۶-دسمبر-۱۹
۳۶	۱۴.۴۵	۱۴.۰۰	۶۵.۹۰	۶۵.۹۴	۶۵.۸۵	۶۵.۹۳	۴۹	۱۶-اکتوبر-۲۶
۳۵	۱۴.۶۷	۱۵.۰۰	۶۵.۸۴	۶۵.۹۰	۶۵.۷۰	۶۵.۹۵	۴۴	۱۶-اکتوبر-۲۹
۳۳	۱۴.۲۲	۱۵.۰۰	۶۵.۸۲	۶۵.۸۶	۶۵.۷۵	۶۵.۸۳	۴۶	۱۶-اکتوبر-۳۱
۳۵	۱۴.۹۰	۱۵.۰۰	۶۵.۸۸	۶۵.۹۱	۶۵.۶۵	۶۵.۹۱	۴۹	۱۶-نومبر-۲
۳۷	۱۵.۵۰	۱۵.۰۰	۶۶.۰۰	۶۶.۰۳	۶۵.۹۶	۶۶.۰۵	۵۱	۱۶-نومبر-۵
۳۶	۱۷.۲۲	۱۷.۰۰	۶۶.۰۵	۶۶.۰۸	۶۶.۰۲	۶۶.۰۷	۵۱	۱۶-نومبر-۷
۳۷	۱۷.۳۴	۱۷.۰۰	۶۶.۱۱	۶۶.۱۴	۶۶.۰۸	۶۶.۱۲	۴۸	۱۶-نومبر-۹
۳۷	۱۷.۲۴	۱۷.۰۰	۶۶.۱۰	۶۶.۱۲	۶۶.۰۵	۶۶.۱۲	۴۸	۱۶-نومبر-۱۲
۴۰	۱۸.۲۲	۱۸.۰۰	۶۶.۶۸	۶۶.۸۱	۶۵.۷۹	۶۶.۸۲	۵۰	۱۶-نومبر-۱۴
۴۱	۱۸.۶۰	۱۸.۰۰	۶۶.۸۷	۶۶.۹۴	۶۶.۸۰	۶۶.۹۷	۵۷	۱۶-نومبر-۱۶
۴۲	۲۰.۱۰	۲۰.۰۰	۶۶.۵۶	۶۶.۶۶	۶۶.۴۶	۶۶.۶۳	۵۱	۱۶-نومبر-۱۹
۳۵	۱۹.۸۰	۲۰.۰۰	۶۶.۶۶	۶۶.۷۰	۶۶.۵۵	۶۶.۶۹	۵۳	۱۶-نومبر-۲۱
۳۸	۱۸.۱۲	۱۸.۰۰	۶۶.۸۱	۶۶.۸۳	۶۶.۷۵	۶۶.۸۴	۵۴	۱۶-نومبر-۲۳
۳۸	۱۹.۶۷	۲۰.۰۰	۶۶.۶۹	۶۶.۷۴	۶۶.۶۶	۶۶.۷۲	۵۳	۱۶-نومبر-۲۶
۳۸	۱۸.۸۵	۲۰.۰۰	۶۶.۵۷	۶۶.۶۲	۶۶.۳۵	۶۶.۶۰	۵۱	۱۶-نومبر-۲۸
۴۱	۱۸.۰۴	۱۸.۰۰	۶۶.۶۸	۶۶.۷۱	۶۶.۶۲	۶۶.۷۱	۵۴	۱۶-نومبر-۳۰
۳۸	۱۷.۵۰	۱۹.۰۰	۶۶.۶۴	۶۶.۶۳	۶۶.۵۰	۶۶.۶۷	۵۵	۱۶-دسمبر-۳
۳۸	۱۶.۰۵	۱۸.۰۰	۶۶.۵۲	۶۶.۵۷	۶۶.۴۱	۶۶.۵۶	۵۲	۱۶-دسمبر-۵
۳۶	۱۷.۰۴	۱۸.۰۰	۶۶.۶۸	۶۶.۶۹	۶۶.۶۱	۶۶.۷۱	۵۷	۱۶-دسمبر-۷
۴۲	۲۰.۶۰	۲۰.۰۰	۶۶.۵۷	۶۶.۶۲	۶۶.۴۸	۶۶.۶۲	۵۳	۱۶-دسمبر-۱۰
۴۰	۱۹.۸۵	۲۰.۰۰	۶۶.۴۸	۶۶.۵۱	۶۶.۳۵	۶۶.۵۸	۵۵	۱۶-دسمبر-۱۲

۱۴-دسمبر-۱۶	۵۳	۶۶.۶۲	۶۶.۵۴	۶۶.۶۲	۶۶.۶۰	۲۰.۰۰	۲۰.۰۰	۳۸
۱۷-دسمبر-۱۶	۵۳	۶۶.۶۶	۶۶.۵۵	۶۶.۶۶	۶۶.۶۴	۲۰.۲۰	۲۰.۰۰	۴۱
۱۹-دسمبر-۱۶	۵۱	۶۶.۷۱	۶۶.۶۷	۶۶.۶۷	۶۶.۶۷	۱۹.۷۵	۲۰.۰۰	۲۶.۶۵
مجموع						۱.۹۲۶.۲۵	۲۱۰۰	۲.۶۶۹.۴۶

منبع: محاسبه کارمندان آمریت عملیات بازار و آمریت عمومی سیاست پولی د افغانستان بانک

۴. بازار سرمایه و وضعیت نقدینگی

۱.۴ لیلام اوراق سرمایه یوی

اوراق سرمایه یوی عبارت از اوراق بهادار کوتاه مدت اسمی افغانی بوده که توسط د افغانستان بانک به مشتریان بازار اولیه که اکثراً بانک های مجوز تجارتي می باشد، بصورت هفته وار صادر می گردد.

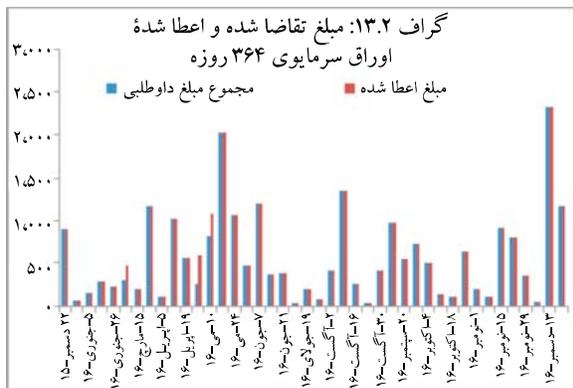
د افغانستان بانک اوراق سرمایه یوی را بمنظور مدیریت سیالیت و کنترل عرضه پول به عنوان دومین ابزار سیاست پولی استفاده می کند. اوراق سرمایه یوی بمنظور جذب نقدینگی بیش از حد بانک های تجارتي مورد استفاده قرار می گیرد.

د افغانستان بانک در حال حاضر اوراق سرمایه یوی یک هفته ای، یک ماهه، سه ماهه، شش ماهه و یک ساله را عرضه می نماید. اوراق بهادار یک هفته ای، اخیراً بمنظور گسترش استفاده از این ابزار سیاست پولی به بازار معرفی گردیده است.

مجموع مبلغ تصفیه ناشده اوراق سرمایه یوی در اخیر سال مالی ۱۳۹۵ به ۴۳.۶ میلیارد افغانی ثبت گردیده که در مقایسه با ۳۲.۷ میلیارد افغانی اخیر سال مالی ۱۳۹۴ افزایش ۳۳.۵ درصدی را نشان می دهد. افزایش در سطح اوراق سرمایه یوی بیانگر افزایش تقاضای افغانی سکتور بانکی بوده و نشانه از کاهش لیلام ارز است که این خود باعث افزایش مجموع ذخایر خالص بین المللی در جریان زمان تحت بررسی می شود.

طی زمان تحت بررسی، سهام تصفیه ناشده اوراق سرمایه یوی ۷ روزه به ۲،۶۳۱ میلیون افغانی ثبت شده که این رقم نسبت به سال مالی ۱۳۹۴ افزایش را نشان می دهد. در عین حال، سهام تصفیه ناشده اوراق سرمایه یوی ۲۸ روزه به ۷،۱۲۰ میلیون افغانی رسیده، این در حالیست که سهام تصفیه ناشده اوراق سرمایه یوی ۹۱ روزه که جدیداً ایجاد گردیده، به ۳،۸۵۰ میلیون افغانی می رسد. به همین ترتیب سهام تصفیه ناشده اوراق سرمایه یوی ۱۸۲ روزه در سال مالی ۱۳۹۵ به ۷،۰۸۸ میلیون افغانی سهام تصفیه ناشده اوراق سرمایه یوی ۳۶۴ روزه به ۲۲،۹۳۰ میلیون افغانی ثبت گردیده که این ارقام نسبت به سال گذشته افزایش را نشان می دهد.

علاوه بر این، طی سال مالی ۱۳۹۵ نرخ تکتانه اوراق سرمایه یوی ۷ روزه ۱.۸ درصد، نرخ تکتانه اوراق سرمایه یوی ۲۸ روزه ۳.۵۵ درصد، نرخ تکتانه اوراق سرمایه یوی ۹۱ روزه ۴.۳۳ درصد، نرخ تکتانه اوراق سرمایه یوی ۱۸۲ روزه ۵.۱۵ درصد و نرخ تکتانه اوراق سرمایه یوی ۳۶۴ روزه ۶.۶۷ درصد ثبت گردیده است که این ارقام در زمان تحت بررسی با نوسانات اندکی همراه بوده اند.

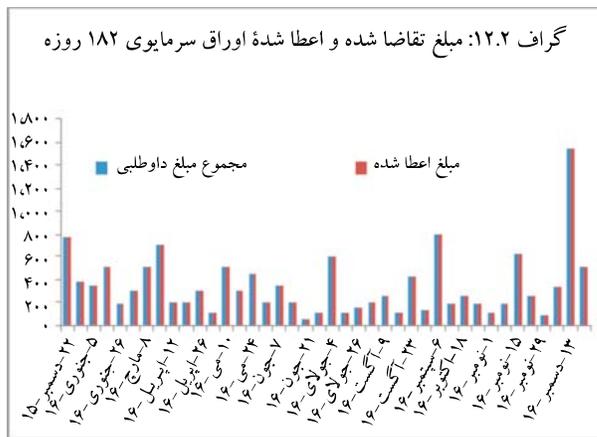
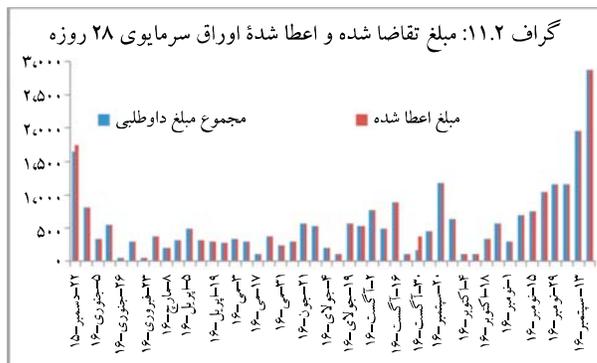
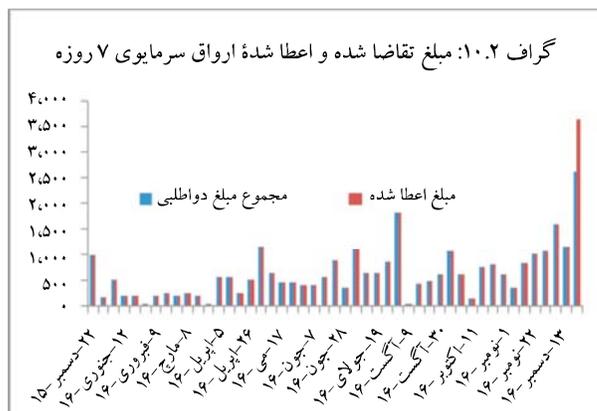
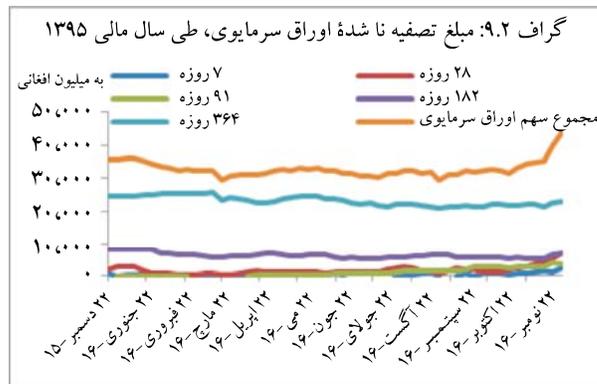
منبع: آمريت عمليات بازار د افغانستان بانک

۲.۴ ذخاير اجباري و اضافي

بانک‌های تجارتي مکلف اند که الی ۸ درصد سپرده‌های خویش را در د افغانستان بانک منحيث ذخاير اجباري نگهداري کنند که در مقابل خدمات آن ۰.۰۱٪ پائين تر از نرخ کسر شده اوراق سرمایه‌ی ۲۸ روزه یا معادل نرخ سهولت سپرده گذاری را به د افغانستان بانک می‌پردازند.

د افغانستان بانک، طی سال مالی ۱۳۹۴ مبلغ ۱۹۳.۷۴۵ میلیون افغانی را بگونه نرخ تکتانه ذخاير اجباري به نظام بانکی پرداخت نموده است. با در نظر داشت تغییرات اخير از ۲۸ ماهه جون سال ۲۰۱۵ بدینسو، د افغانستان بانک پرداخت نرخ تکتانه ذخاير اجباري را لغو قرار داده و از آن زمان الی اکنون به هیچ بانک تجارتي در بدل ذخاير اجباري تکتانه پرداخت نگردیده است.

تسهيلات سپرده گذاری شبانه: اینگونه تسهیلات بمنظور بدست آوردن تکتانه روی بیلانس اضافی و تعیین سقف نرخ اوراق سرمایه‌ی به تمام بانک‌های تجارتي فراهم گردیده و روی ذخاير اجباري وضع نمی‌گردد. مطابق متحد المال تاریخی ۹ جون سال ۲۰۱۰ منتشره به تمام بانک‌ها که توسط هیئت عامل بانک مرکزی منظور گردیده، نرخ تکتانه که روی تسهیلات سپرده گذاری شبانه وضع می‌گردد، در حال حاضر ۱ درصد پائين تر از

نرخ کسر شده لیلام اوراق سرمایوی ۲۸ روزه می‌باشد.

مبلغ تصفیه نا شده بیلاس‌های تسهیلات سپرده گذاری، طی زمان تحت بررسی از ۱ الی ۸ میلیارد افغانی نوسان داشته است. شایان ذکر است که طی سال مالی ۱۳۹۵ پرداخت نرخ تکتانۀ این تسهیلات ۲۳.۰۷ میلیون افغانی گزارش شده است.

تسهیلات قروض شبانه: اینگونه تسهیلات در صورت نیازمندی بانک‌های تجاری به پول نقد در کوتاه مدت مورد استفاده قرار می‌گیرد. در صورتیکه بانک‌های تجاری در زمینه وضعیت نقدینگی خویش به مشکل مواجه می‌شوند با استفاده از این سهولت می‌توانند از د افغانستان بانک براساس شبانه قرضه (افغانی) بدست آورند. نرخ

جدول ۳.۲: لیلام اوراق سرمایوی ۷ روزه (به میلیون افغانی)

تکتانۀ که بالای بانک‌ها هزینه می‌گردد ۳.۵ درصد بیشتر از آخرین نرخ لیلام اوراق ۲۸ روزه می‌باشد. مطابق به متحدالمال تاریخی ۲۷ فروری سال ۲۰۰۷، این نوع قرضه گیری تنها با اوراق سرمایوی تصفیه نا شده تضمین می‌گردد. در زلمات تحت بررسی یک بانک از این نوع تسهیلات مستفید بوده است. قابل یاد آوریست که مبلغ حصول شده از نرخ تکتانۀ این تسهیلات، طی سال تحت بررسی ۵۷۰.۱۶۰ میلیون افغانی گزارش شده است. دلیل افزایش نرخ تکتانۀ تشویق بانک‌های تجاری برای قرضه دهی بین بانک‌ها گفته شده. این در حالیست که طی سال تحت بررسی هیچ بانکی با کاهش نقدینگی رو به رو نبوده است.

تاریخ آغاز	مبلغ لیلام شده	مبلغ اعطا شده	مجموع مبلغ داوطلبی	تعداد مجموعی داوطلبی	تعداد داوطلبی برنده	نرخ کسر شده (به فیصد)	پائین ترین داوطلبی (به فیصد)	بلندترین داوطلبی (به فیصد)	اوسط (به فیصد)
۲۲-دسمبر-۱۵	۲۵۰	۹۷۵	۹۷۵	۳	۳	۱.۸۰	۱.۸۰	۱.۸۰	۱.۸۰
۲۹-دسمبر-۱۵	۲۰۰۰	۱۷۵	۱۷۵	۱	۱	۱.۸۰	۱.۸۰	۱.۸۰	۱.۸۰
۵-جنوری-۱۶	۷۵۰	۵۰۰	۵۰۰	۲	۲	۱.۸۰	۱.۸۳	۱.۸۰	۱.۸۰
۱۲-جنوری-۱۶	۷۵۰	۲۰۰	۲۰۰	۱	۱	۱.۸۰	۱.۸۰	۱.۸۰	۱.۸۰
۱۹-جنوری-۱۶	۵۰۰	۲۰۰	۲۰۰	۱	۱	۱.۸۰	۱.۸۰	۱.۸۰	۱.۸۰
۲-فبروری-۱۶	۵۰۰	۵۰	۵۰	۱	۱	۱.۸۰	۱.۸۰	۱.۸۰	۱.۸۰
۹-فبروری-۱۶	۵۰۰	۲۰۰	۲۰۰	۱	۱	۱.۸۰	۱.۸۰	۱.۸۰	۱.۸۰
۲۳-فبروری-۱۶	۷۵۰	۲۵۰	۲۵۰	۲	۲	۱.۸۰	۱.۸۰	۱.۸۰	۱.۸۰
۱-مارچ-۱۶	۷۵۰	۲۰۰	۲۰۰	۳	۳	۱.۸۰	۱.۸۰	۱.۸۰	۱.۸۰
۸-مارچ-۱۶	۷۵۰	۲۵۰	۲۵۰	۳	۳	۱.۸۰	۱.۸۰	۱.۸۰	۱.۸۰
۱۵-مارچ-۱۶	۵۰۰	۲۰۰	۲۰۰	۳	۳	۱.۸۰	۱.۸۰	۱.۸۰	۱.۸۰
۲۹-مارچ-۱۶	۵۰۰	۳۰	۳۰	۱	۱	۱.۸۰	۱.۸۰	۱.۸۰	۱.۸۰
۵-اپریل-۱۶	۵۰۰	۵۵۰	۵۵۰	۲	۲	۱.۸۰	۱.۸۰	۱.۸۰	۱.۸۰
۱۲-اپریل-۱۶	۷۵۰	۵۵۰	۵۵۰	۳	۳	۱.۸۰	۱.۸۰	۱.۸۰	۱.۸۰
۱۹-اپریل-۱۶	۷۵۰	۲۵۰	۲۵۰	۱	۱	۱.۸۰	۱.۸۰	۱.۸۰	۱.۸۰
۲۶-اپریل-۱۶	۵۰۰	۵۰۰	۵۰۰	۳	۳	۱.۸۰	۱.۸۰	۱.۸۰	۱.۸۰
۳-می-۱۶	۷۵۰	۱۱۵۰	۱۱۵۰	۶	۶	۱.۸۰	۱.۸۰	۱.۸۰	۱.۸۰

۱.۸۰	۱.۸۰	۱.۸۰	۱.۸۰	۴	۴	۶۵۰	۶۵۰	۱.۵۰۰	۱۰-می-۱۶
۱.۸۰	۱.۸۰	۱.۸۰	۱.۸۰	۳	۳	۴۵۰	۴۵۰	۱.۰۰۰	۱۶-می-۱۷
۱.۸۰	۱.۸۰	۱.۸۰	۱.۸۰	۴	۴	۴۵۰	۴۵۰	۷۵۰	۱۶-می-۲۴
۱.۸	۱.۸	۱.۸	۱.۸	۲	۲	۴۰۰	۴۰۰	۷۵۰	۱۶-می-۳۱
۱.۸	۱.۸	۱.۸	۱.۸	۲	۲	۴۰۰	۴۰۰	۷۵۰	۱۶-جون-۷
۱.۸	۱.۸	۱.۸	۱.۸	۳	۳	۵۵۰	۵۵۰	۷۵۰	۱۶-جون-۱۴
۱.۸	۱.۸	۱.۸	۱.۸	۵	۵	۸۷۰	۸۷۰	۱.۰۰۰	۱۶-جون-۲۱
۱.۸	۱.۸	۱.۸	۱.۸	۲	۲	۳۵۰	۳۵۰	۱.۵۰۰	۱۶-جون-۲۸
۱.۸	۱.۸	۱.۸	۱.۸	۵	۵	۱.۱۰۰	۱.۱۰۰	۱.۰۰۰	۱۶-جولای-۴
۱.۸	۱.۸	۱.۸	۱.۸	۵	۵	۶۵۰	۶۵۰	۱.۵۰۰	۱۶-جولای-۱۲
۱.۸	۱.۸	۱.۸	۱.۸	۵	۵	۶۵۰	۶۵۰	۱.۰۰۰	۱۶-جولای-۱۹
۱.۸	۱.۸	۱.۸	۱.۸	۳	۳	۸۵۰	۸۵۰	۱.۰۰۰	۱۶-جولای-۲۶
۱.۸	۱.۸	۱.۸	۱.۸	۶	۶	۱.۸۵۰	۱.۸۵۰	۱.۲۵۰	۱۶-آگست-۲
۱.۸	۱.۸	۱.۸	۱.۸	۱	۱	۴۲	۴۲	۱.۲۵۰	۱۶-آگست-۹
۱.۸	۱.۸	۱.۸	۱.۸	۴	۴	۴۲۵	۴۲۵	۵۰۰	۱۶-آگست-۱۶
۱.۷۹۶	۱.۸۰	۱.۸	۱.۷۹	۴	۴	۴۷۵	۴۷۵	۷۵۰	۱۶-آگست-۲۳
۱.۷۹۷	۱.۸	۱.۸	۱.۷۹	۴	۴	۶۰۰	۶۰۰	۷۵۰	۱۶-آگست-۳۰
۱.۸	۱.۸	۱.۸	۱.۸	۴	۴	۱.۰۵۰	۱.۰۵۰	۸۰۰	۱۶-سپتمبر-۶
۱.۸	۱.۸	۱.۸	۱.۸	۲	۲	۶۰۰	۶۰۰	۵۰۰	۱۶-اکتوبر-۴
۱.۸	۱.۸	۱.۸	۱.۸	۲	۲	۱۵۰	۱۵۰	۱.۰۰۰	۱۶-اکتوبر-۱۱
۱.۸	۱.۸	۱.۸	۱.۸	۳	۳	۷۵۰	۷۵۰	۷۵۰	۱۶-اکتوبر-۱۸
۱.۸	۱.۸	۱.۸	۱.۷۸	۳	۳	۸۰۰	۸۰۰	۱.۰۰۰	۱۶-اکتوبر-۲۵
۱.۸	۱.۸	۱.۸	۱.۷۹	۴	۴	۶۰۰	۶۰۰	۱.۳۰۰	۱۶-نومبر-۱
۱.۷۹۶	۱.۸	۱.۸	۱.۷۹	۳	۳	۳۵۰	۳۵۰	۱.۰۰۰	۱۶-نومبر-۸
۱.۷۹۸	۱.۸	۱.۸	۱.۷۹	۵	۵	۸۳۰	۸۳۰	۷۰۰	۱۶-نومبر-۱۵
۱.۸	۱.۸	۱.۸	۱.۷۹	۵	۵	۱.۰۰۰	۱.۰۰۰	۱.۰۰۰	۱۶-نومبر-۲۲
۱.۸	۱.۸	۱.۸	۱.۷۹	۵	۵	۱.۰۵۰	۱.۰۵۰	۱.۰۰۰	۱۶-نومبر-۲۹
۱.۸	۱.۸	۱.۸	۱.۷۹	۷	۷	۱.۶۰۰	۱.۶۰۰	۱.۵۰۰	۱۶-دسامبر-۶
۱.۸	۱.۸	۱.۸	۱.۷۹	۴	۴	۱.۱۵۰	۱.۱۵۰	۲.۰۰۰	۱۶-دسامبر-۱۳
۱.۸۲	۱.۸۲	۱.۸۲	۱.۷۹	۸	۸	۲.۶۳۱	۲.۶۳۱	۲.۵۰۰	۱۶-دسامبر-۲۰
						۲۹.۵۵۳	۳۰.۵۵۳	۴۳.۸۰۰	مجموع

جدول ۴.۲: لیلام اوراق سرمایوی ۲۸ روزه (به میلیون افغانی)

تاریخ آغاز	مبلغ لیلام شده	مبلغ اعطا شده	مجموع مبلغ داوطلبی	تعداد مجموعی داوطلبی	تعداد داوطلبی برنده	نرخ کسر شده (به فیصد)	پائین ترین داوطلبی (به فیصد)	بلندترین داوطلبی (به فیصد)	اوسط (به فیصد)
۲۲-دسمبر-۱۵	۷۵۰	۱،۷۵۰	۱،۶۵۰	۴	۳	۳،۵۳	۳،۵۴	۳،۵۴	۳،۵۴
۲۹-دسمبر-۱۵	۱،۰۰۰	۸۰۰	۸۰۰	۳	۳	۳،۵۳	۳،۵۴	۳،۵۴	۳،۵۳
۵-جنوری-۱۶	۷۵۰	۳۵۰	۳۵۰	۳	۳	۳،۵۳	۳،۵۴	۳،۵۴	۳،۵۴
۱۹-جنوری-۱۶	۲،۰۰۰	۵۵۰	۵۵۰	۲	۲	۳،۵۳	۳،۵۴	۳،۵۴	۳،۵۴
۲۶-جنوری-۱۶	۱۰۰	۵۰	۵۰	۱	۱	۳،۵۴	۳،۵۴	۳،۵۴	۳،۵۴
۲-فبروری-۱۶	۵۰۰	۳۰۰	۳۰۰	۲	۲	۳،۵۴	۳،۵۴	۳،۵۳	۳،۵۳
۲۳-فبروری-۱۶	۵۰۰	۵۰	۵۰	۱	۱	۳،۵۴	۳،۵۴	۳،۵۴	۳،۵۴
۱-مارچ-۱۶	۵۰۰	۳۸۰	۳۸۰	۳	۳	۳،۵۲	۳،۵۴	۳،۵۳	۳،۵۳
۸-مارچ-۱۶	۵۰۰	۲۰۰	۲۰۰	۲	۲	۳،۵۴	۳،۵۴	۳،۵۴	۳،۵۴
۲۹-مارچ-۱۶	۷۵۰	۳۳۰	۳۳۰	۳	۳	۳،۵۳	۳،۵۴	۳،۵۳	۳،۵۳
۵-اپریل-۱۶	۵۰۰	۵۰۰	۵۰۰	۳	۳	۳،۵۴	۳،۵۴	۳،۵۴	۳،۵۴
۱۲-اپریل-۱۶	۵۰۰	۳۲۵	۳۲۵	۴	۴	۳،۵۳	۳،۵۴	۳،۵۳	۳،۵۳
۱۹-اپریل-۱۶	۵۰۰	۳۰۰	۳۰۰	۴	۴	۳،۵۳	۳،۵۴	۳،۵۴	۳،۵۴
۲۶-اپریل-۱۶	۵۰۰	۲۸۰	۲۸۰	۴	۴	۳،۵۳	۳،۵۴	۳،۵۳	۳،۵۳
۳-می-۱۶	۷۵۰	۳۵۰	۳۵۰	۳	۳	۳،۵۴	۳،۵۴	۳،۵۴	۳،۵۴
۱۰-می-۱۶	۷۵۰	۳۰۰	۳۰۰	۲	۲	۳،۵۴	۳،۵۴	۳،۵۴	۳،۵۴
۱۷-می-۱۶	۷۵۰	۱۰۰	۱۰۰	۱	۱	۳،۵۳	۳،۵۳	۳،۵۳	۳،۵۳
۲۴-می-۱۶	۷۵۰	۳۸۰	۳۸۰	۴	۴	۳،۵۳	۳،۵۳	۳،۵۳	۳،۵۳
۳۱-می-۱۶	۷۵۰	۲۵۰	۲۵۰	۲	۲	۳،۵۳	۳،۵۳۵	۳،۵۳۵	۳،۵۳۵
۷-جون-۱۶	۷۵۰	۳۰۰	۳۰۰	۲	۲	۳،۵۳۵	۳،۵۳۵	۳،۵۳۵	۳،۵۳۵
۲۱-جون-۱۶	۷۵۰	۵۸۰	۵۸۰	۵	۵	۳،۵۳	۳،۵۳۵	۳،۵۳۳	۳،۵۳۳
۲۸-جون-۱۶	۷۵۰	۵۳۰	۵۳۰	۱	۱	۳،۵۳	۳،۵۳	۳،۵۳	۳،۵۳
۴-جولای-۱۶	۷۵۰	۲۰۰	۲۰۰	۱	۱	۳،۵۳۵	۳،۵۳۵	۳،۵۳۵	۳،۵۳۵
۱۲-جولای-۱۶	۷۵۰	۱۰۰	۱۰۰	۱	۱	۳،۵۳۴	۳،۵۳۴	۳،۵۳۴	۳،۵۳۴
۱۹-جولای-۱۶	۱،۰۰۰	۵۸۰	۵۸۰	۴	۴	۳،۵۳	۳،۵۳۴	۳،۵۳۲	۳،۵۳۲
۲۶-جولای-۱۶	۱،۰۰۰	۵۳۰	۵۳۰	۱	۱	۳،۵۳۳	۳،۵۳۳	۳،۵۳۳	۳،۵۳۳
۲-آگست-۱۶	۷۵۰	۷۷۰	۷۷۰	۳	۳	۳،۵۳	۳،۵۳۳	۳،۵۳۲	۳،۵۳۲
۹-آگست-۱۶	۷۵۰	۵۰۰	۵۰۰	۳	۳	۳،۵۳	۳،۵۳۳	۳،۵۳۳	۳،۵۳۱

۳.۵۳۳	۳.۵۳۳	۳.۵۳۳	۳.۵۳	۵	۵	۸۸۰	۸۸۰	۷۵۰	۱۶-آگست-۱۶
۳.۴۵	۳.۴۵	۳.۴۵	۳.۴۵	۱	۱	۱۰۰	۱۰۰	۷۵۰	۱۶-آگست-۲۳
۳.۴۵	۳.۴۵	۳.۵۳۳	۳.۴۵	۲	۳	۱۷۰	۳۷۰	۱۰۰۰	۱۶-آگست-۳۰
۳.۵۲	۳.۵۲	۳.۵۲	۳.۵۲	۱	۱	۴۵۰	۴۵۰	۷۰۰	۱۶-سپتمبر-۶
۳.۵۳۳	۳.۵۳۳	۳.۵۳۳	۳.۴۵	۷	۷	۱.۱۸۰	۱.۱۸۰	۳۰۰	۱۶-سپتمبر-۲۰
۳.۵۳۳	۳.۵۳۳	۳.۵۳۳	۳.۴۵	۵	۵	۶۴۰	۶۴۰	۳۰۰	۱۶-سپتمبر-۲۷
۳.۵۳۳	۳.۵۳۳	۳.۵۳۳	۳.۵۳۳	۱	۱	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۶-اکتوبر-۴
۳.۵۳۳	۳.۵۳۳	۳.۵۳۳	۳.۵۳۳	۱	۱	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰۰	۱۶-اکتوبر-۱۱
۳.۵۳۳	۳.۴۹۷	۳.۵۳۳	۳.۴۵	۳	۳	۳۵۰	۳۵۰	۱.۵۰۰	۱۶-اکتوبر-۱۸
۳.۵۱۱	۳.۵۳۳	۳.۵۳۳	۳.۴۵	۵	۵	۵۷۰	۵۷۰	۱.۵۰۰	۱۶-اکتوبر-۲۵
۳.۵۲	۳.۵۲	۳.۵۳۳	۳.۵۲	۲	۲	۳۰۰	۳۰۰	۲۰۰	۱۶-نومبر-۱
۳.۵۲۶	۳.۵۳۳	۳.۵۳۳	۳.۵	۴	۴	۷۰۰	۷۰۰	۵۰۰	۱۶-نومبر-۸
۳.۵۲۶	۳.۵۳۳	۳.۵۳۳	۳.۵	۵	۵	۷۵۰	۷۵۰	۵۰۰	۱۶-نومبر-۱۵
۳.۵۳۳	۳.۵۳۳	۳.۵۳۳	۳.۵۳۳	۴	۴	۱.۰۵۰	۱.۰۵۰	۷۵۰	۱۶-نومبر-۲۲
۳.۵۳۳	۳.۵۳۳	۳.۵۳۳	۳.۵۳	۵	۵	۱.۱۵۰	۱.۱۵۰	۷۵۰	۱۶-نومبر-۲۹
۳.۵۳۳	۳.۵۳۳	۳.۵۳۳	۳.۴۹	۴	۴	۱.۱۵۰	۱.۱۵۰	۱.۰۰۰	۱۶-دسمبر-۶
۳.۵۳۳	۳.۵۳۳	۳.۵۳۳	۳.۴۹	۴	۴	۱.۹۵۰	۱.۹۵۰	۳.۰۰۰	۱۶-دسمبر-۱۳
۳.۵۵	۳.۵۵	۳.۵۵	۳.۵	۸	۸	۲.۸۷۰	۲.۸۷۰	۲.۵۰۰	۱۶-دسمبر-۲۰
						۲۵.۹۹۵	۲۶.۲۹۵	۲۷.۴۵۰	مجموع

جدول ۵.۲: لیلام اوراق سرمایوی ۹۱ روزه (به میلیون افغانی)

تاریخ آغاز	مبلغ لیلام شده	مبلغ اعطا شده	مجموع مبلغ دواطلبی	تعداد مجموعی دواطلبی	تعداد دواطلبی برنده	نرخ کسر شده (به فیصد)	پائین ترین دواطلبی (به فیصد)	بلندترین دواطلبی (به فیصد)	اوسط (به فیصد)
۱۶-اپریل	۲۵۰	۱۰۰	۱۰۰	۱	۱	۴.۳۳	۴.۳۳	۴.۳۳	۴.۳۳
۱۶-اپریل-۱۹	۲۵۰	۳۰۰	۱۰۰	۲	۱	۴.۳۳	۴.۳۳	۴.۳۴	۴.۳۳
۱۶-می-۳	۵۰۰	۱۲۰	۱۲۰	۳	۳	۴.۳۳	۴.۳۳	۴.۳۳	۴.۳۳
۱۶-می-۱۰	۵۰۰	۲۰	۲۰	۱	۱	۴.۳۳	۴.۳۳	۴.۳۳	۴.۳۳
۱۶-می-۲۴	۵۰۰	۱۳۰	۱۳۰	۴	۴	۴.۳۳	۴.۳۳	۴.۳۳	۴.۳۳
۱۶-می-۳۱	۵۰۰	۳۰	۳۰	۱	۱	۴.۲۹	۴.۳۳	۴.۳۳	۴.۳۲۹
۱۶-جون-۱۴	۵۰۰	۴۰	۴۰	۱	۱	۴.۳۲۹	۴.۳۳	۴.۳۳	۴.۳۲۹
۱۶-جون-۲۱	۵۰۰	۳۲۲.۷	۳۲۲.۷	۳	۳	۴.۳۲۹	۴.۳۳	۴.۳۳	۴.۳۳
۱۶-جولای-۴	۷۵۰	۲۰	۲۰	۱	۱	۴.۳۲۹	۴.۳۳	۴.۳۳	۴.۳۲۹
۱۶-جولای-۱۲	۷۵۰	۳۰	۳۰	۱	۱	۴.۳۳	۴.۳۳	۴.۳۳	۴.۳۳
۱۶-جولای-۲۶	۵۰۰	۱۵۰	۱۵۰	۲	۲	۴.۳۲۹	۴.۳۳	۴.۳۳	۴.۳۳
۱۶-آگست-۲	۵۰۰	۲۵۰	۲۵۰	۲	۲	۴.۳۳	۴.۳۳	۴.۳۳	۴.۳۳
۱۶-آگست-۹	۷۵۰	۳۵۰	۳۵۰	۲	۲	۴.۳۳	۴.۳۳	۴.۳۳	۴.۳۳
۱۶-آگست-۱۶	۷۵۰	۱۰۰	۱۰۰	۱	۱	۴.۳۳	۴.۳۳	۴.۳۳	۴.۳۳
۱۶-آگست-۲۳	۵۰۰	۲۰۰	۲۰۰	۱	۱	۴.۳۳	۴.۳۳	۴.۳۳	۴.۳۳
۱۶-آگست-۳۰	۷۵۰	۳۰۰	۳۰۰	۱	۱	۴.۳۳	۴.۳۳	۴.۳۳	۴.۳۳
۱۶-سپتمبر-۲۰	۸۰۰	۴۰۰	۴۰۰	۲	۲	۴.۳۳	۴.۳۳	۴.۳۳	۴.۳۳
۱۶-اکتوبر-۴	۲۵۰	۴۵۰	۴۵۰	۳	۳	۴.۳۳	۴.۳۳	۴.۳۳	۴.۳۳
۱۶-اکتوبر-۱۱	۵۰۰	۶۳۰	۶۳۰	۳	۳	۴.۳۳	۴.۳۳	۴.۳۳	۴.۳۳
۱۶-اکتوبر-۱۸	۵۰۰	۲۰۰	۲۰۰	۲	۲	۴.۳	۴.۳	۴.۳۳	۴.۳۳
۱۶-اکتوبر-۲۵	۵۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱	۱	۴.۳۳	۴.۳۳	۴.۳۳	۴.۳۳
۱۶-نومبر-۱	۴۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱	۱	۴.۳۳	۴.۳۳	۴.۳۳	۴.۳۳
۱۶-نومبر-۱۵	۳۰۰	۳۸۰	۳۸۰	۴	۴	۴.۳۲۹	۴.۳۳	۴.۳۳	۴.۳۳
۱۶-نومبر-۲۲	۷۵۰	۲۳۰	۲۳۰	۲	۲	۴.۳۳	۴.۳۳	۴.۳۳	۴.۳۳
۱۶-نومبر-۲۹	۷۵۰	۲۳۰	۲۳۰	۳	۳	۴.۳۲۹	۴.۳۳	۴.۳۳	۴.۳۳
۱۶-دسمبر-۶	۵۰۰	۳۳۰	۳۳۰	۲	۲	۴.۳۳	۴.۳۳	۴.۳۳	۴.۳۳
۱۶-دسمبر-۱۳	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۲	۲	۴.۲۹	۴.۳۳	۴.۳۳	۴.۳۳
۱۶-دسمبر-۲۰	۱۰۰۰	۱۵۰	۱۵۰	۲	۲	۴.۳۳	۴.۳۳	۴.۳۳	۴.۳۳
مجموع	۱۶۰۰۰	۶۰۷۲.۷	۶۰۷۲.۷						۶۰۵۱۲.۷

جدول ۶.۲: بیلام اوراق سرمايوی ۱۲۸ روزه (به میلیون افغانی)

تاریخ آغاز	مبلغ بیلام شده	مبلغ اعطا شده	مجموع مبلغ داوطلبی	تعداد مجموعی داوطلبی	تعداد برنده	نرخ کسر شده (به فیصد)	پائین ترین داوطلبی (به فیصد)	بلندترین داوطلبی (به فیصد)	اوسط (به فیصد)
۲۲-دسمبر-۱۵	۷۵۰	۷۷۵	۷۷۵	۴	۴	۵.۱۲	۵.۱۵	۵.۱۴	۵.۱۴
۲۹-دسمبر-۱۵	۵۰۰	۳۸۰	۳۸۰	۴	۴	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۴	۵.۱۴
۵-جنوری-۱۶	۱،۰۰۰	۳۵۰	۳۵۰	۳	۳	۵.۱۴	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۵
۱۲-جنوری-۱۶	۱،۰۰۰	۵۰۰	۵۰۰	۲	۲	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۵
۲۶-جنوری-۱۶	۵۰۰	۱۸۰	۱۸۰	۲	۲	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۵
۲۳-فبروری-۱۶	۵۰۰	۳۰۰	۳۰۰	۱	۱	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۵
۸-مارچ-۱۶	۱،۰۰۰	۵۰۰	۵۰۰	۲	۲	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۵
۲۹-مارچ-۱۶	۵۰۰	۷۱۰	۷۱۰	۳	۳	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۵
۱۲-اپریل-۱۶	۲۵۰	۲۰۰	۲۰۰	۱	۱	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۵
۱۹-اپریل-۱۶	۲۵۰	۲۰۰	۲۰۰	۱	۱	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۵
۲۶-اپریل-۱۶	۲۵۰	۳۰۰	۳۰۰	۲	۲	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۵
۳-می-۱۶	۲۵۰	۱۱۰	۱۱۰	۲	۲	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۵
۱۰-می-۱۶	۷۵۰	۵۰۰	۵۰۰	۴	۴	۵.۱۴	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۵
۱۷-می-۱۶	۷۵۰	۳۰۰	۳۰۰	۳	۳	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۵
۲۴-می-۱۶	۵۰۰	۴۵۰	۴۵۰	۳	۳	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۵
۳۱-می-۱۶	۵۰۰	۲۰۰	۲۰۰	۱	۱	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۵
۷-جون-۱۶	۵۰۰	۳۵۰	۳۵۰	۲	۲	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۵
۱۴-جون-۱۶	۷۵۰	۲۰۰	۲۰۰	۱	۱	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۵
۲۱-جون-۱۶	۱،۰۰۰	۵۰	۵۰	۱	۱	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۵
۲۸-جون-۱۶	۷۵۰	۱۰۰	۱۰۰	۱	۱	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۵
۴-جولای-۱۶	۵۰۰	۶۰۰	۶۰۰	۲	۲	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۵
۱۲-جولای-۱۶	۵۰۰	۱۰۳.۴	۱۰۳.۴	۱	۱	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۵
۲۶-جولای-۱۶	۵۰۰	۱۵۳	۱۵۳	۲	۲	۵.۱۴۹	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۵
۲-آگست-۱۶	۵۰۰	۲۰۰	۲۰۰	۱	۱	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۵
۹-آگست-۱۶	۷۵۰	۲۵۰	۲۵۰	۲	۲	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۵
۱۶-آگست-۱۶	۷۵۰	۱۰۰	۱۰۰	۱	۱	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۵
۲۳-آگست-۱۶	۵۰۰	۴۲۸	۴۲۸	۲	۲	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۵
۳۰-آگست-۱۶	۵۰۰	۱۳۰	۱۳۰	۱	۱	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۵
۶-سپتمبر-۱۶	۷۰۰	۸۰۰	۸۰۰	۲	۲	۵.۱۴۵	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۵
۲۷-سپتمبر-۱۶	۱،۲۰۰	۱۸۰	۱۸۰	۱	۱	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۵
۱۸-اکتوبر-۱۶	۷۵۰	۲۵۴	۲۵۴	۲	۲	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۵
۲۵-اکتوبر-۱۶	۵۰۰	۱۸۰	۱۸۰	۲	۲	۵.۱۴۹	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۵
۱-نومبر-۱۶	۲۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱	۱	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۵
۸-نومبر-۱۶	۵۰۰	۱۹۰	۱۹۰	۲	۲	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۵
۱۵-نومبر-۱۶	۵۰۰	۶۲۰	۶۲۰	۵	۵	۵.۱۴۹	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۵
۲۲-نومبر-۱۶	۷۲۰	۲۵۰	۲۵۰	۳	۳	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۵
۲۹-نومبر-۱۶	۵۰۰	۸۰	۸۰	۲	۲	۵.۱۴۹	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۵
۶-دسمبر-۱۶	۷۵۰	۳۳۰	۳۳۰	۲	۲	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۵
۱۳-دسمبر-۱۶	۱،۰۰۰	۱،۵۴۰	۱،۵۴۰	۲	۲	۵.۱۳	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۵
۲۰-دسمبر-۱۶	۱،۰۰۰	۵۰۰	۵۰۰	۴	۴	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۵	۵.۱۵
مجموع	۲۵،۰۷۰	۱۳،۶۴۳.۴	۱۳،۶۴۳.۴						

جدول ۷.۲: لیلام اوراق سرمایوی ۳۶۴ روزه (به میلیون افغانی)

تاریخ آغاز	مبلغ لیلام شده	مبلغ اعطا شده	مجموع مبلغ داوطلبی	تعداد مجموعی داوطلبی	تعداد برنده	تعداد داوطلبی	نرخ کسر شده (به فیصد)	پائین ترین داوطلبی (به فیصد)	بلندترین داوطلبی (به فیصد)	اوسط (به فیصد)
۲۲-دسمبر-۱۵	۱۰۰۰	۹۰۰	۹۰۰	۴	۴	۴	۶.۶۸	۶.۶۸	۶.۶۸	۶.۶۸
۲۹-دسمبر-۱۵	۵۰۰	۵۹.۵۶۴	۵۹.۵۶۴	۲	۱	۱	۶.۶۸	۶.۶۸	۶.۶۸	۶.۶۸
۵-جنوری-۱۶	۵۰۰	۱۵۰	۱۵۰	۲	۲	۲	۶.۶۸	۶.۶۸	۶.۶۸	۶.۶۸
۱۹-جنوری-۱۶	۲۰۰	۲۸۲	۲۸۲	۱	۱	۱	۶.۶۸	۶.۶۸	۶.۶۸	۶.۶۸
۲۶-جنوری-۱۶	۵۰۰	۲۲۰	۲۲۰	۱	۱	۱	۶.۶۸	۶.۶۸	۶.۶۸	۶.۶۸
۲-فبروری-۱۶	۲۵۰	۴۶۷.۱۰۷	۴۶۷.۱۰۷	۲	۱	۱	۶.۶۸	۶.۶۸	۶.۶۸	۶.۶۸
۱۵-مارچ-۱۶	۲۵۰	۲۰۰	۲۰۰	۱	۱	۱	۶.۶۸	۶.۶۸	۶.۷۵	۶.۶۸
۲۹-مارچ-۱۶	۷۵۰	۱.۱۷۰.۸	۱.۱۷۰.۸	۵	۵	۵	۶.۶۷	۶.۶۸	۶.۶۸	۶.۶۸
۵-اپریل-۱۶	۵۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱	۱	۱	۶.۶۷	۶.۶۷	۶.۶۷	۶.۶۷
۱۲-اپریل-۱۶	۱.۷۵۰	۱.۰۲۵	۱.۰۲۵	۲	۲	۲	۶.۶۷	۶.۶۷	۶.۶۷	۶.۶۷
۱۹-اپریل-۱۶	۱.۵۰۰	۵۶۵	۵۶۵	۲	۲	۲	۶.۶۷	۶.۶۷	۶.۷۰	۶.۶۷
۳-می-۱۶	۲۵۰	۶۰۰	۲۵۰	۲	۱	۱	۶.۶۵	۶.۶۵	۶.۶۷	۶.۶۵
۱۰-می-۱۶	۲۵۰	۱۰۸۰	۸۳۰	۵	۵	۵	۶.۶۰	۶.۶۵	۶.۶۶	۶.۶۴
۱۷-می-۱۶	۱۰۰۰	۲۰۰۲۰	۲۰۰۲۰	۲	۲	۲	۶.۶۵	۶.۶۵	۶.۶۵	۶.۶۵
۲۴-می-۱۶	۱۰۰۰	۱۰۰۷۰	۱۰۰۷۰	۴	۴	۴	۶.۶۴	۶.۶۵	۶.۶۵	۶.۶۵
۳۱-می-۱۶	۱۰۰۰	۴۶۵	۴۶۵	۲	۲	۲	۶.۶۵	۶.۶۵	۶.۶۵	۶.۶۵
۷-جون-۱۶	۱.۵۰۰	۱.۲۰۰	۱.۲۰۰	۳	۳	۳	۶.۶۵	۶.۶۵	۶.۶۵	۶.۶۵
۱۴-جون-۱۶	۱.۵۰۰	۳۶۰	۳۶۰	۲	۲	۲	۶.۶۴۹	۶.۶۵	۶.۶۵	۶.۶۵
۲۱-جون-۱۶	۷۵۰	۳۷۰	۳۷۰	۲	۲	۲	۶.۶۲	۶.۶۵	۶.۶۵	۶.۶۵
۲۸-جون-۱۶	۷۵۰	۲۵	۲۵	۱	۱	۱	۶.۶۵	۶.۶۵	۶.۶۵	۶.۶۵
۱۹-جولای-۱۶	۵۰۰	۲۰۰	۲۰۰	۱	۱	۱	۶.۶۶۵	۶.۶۶۵	۶.۶۶۵	۶.۶۶۵
۲۶-جولای-۱۶	۱۰۰۰	۷۰	۷۰	۱	۱	۱	۶.۶۶۴	۶.۶۶۵	۶.۶۶۵	۶.۶۶۵
۲-آگست-۱۶	۱۰۰۰	۴۰۰	۴۰۰	۲	۲	۲	۶.۶۶۵	۶.۶۶۵	۶.۶۶۵	۶.۶۶۵
۹-آگست-۱۶	۵۰۰	۱.۳۵۰	۱.۳۵۰	۳	۳	۳	۶.۶۴	۶.۶۶۵	۶.۶۶۵	۶.۶۶۵
۱۶-آگست-۱۶	۷۵۰	۲۵۰	۲۵۰	۲	۲	۲	۶.۶۶۴	۶.۶۶۵	۶.۶۶۵	۶.۶۶۵
۲۳-آگست-۱۶	۵۰۰	۳۲.۵	۳۲.۵	۱	۱	۱	۶.۶۶۵	۶.۶۶۵	۶.۶۶۵	۶.۶۶۵
۳۰-آگست-۱۶	۵۰۰	۴۰.۵	۴۰.۵	۳	۳	۳	۶.۶۵۹	۶.۶۶۵	۶.۶۶۵	۶.۶۶۵
۶-سپتمبر-۱۶	۱.۷۰۰	۹۸۰	۹۸۰	۲	۲	۲	۶.۶۶۴	۶.۶۶۵	۶.۶۶۵	۶.۶۶۵
۲۰-سپتمبر-۱۶	۵۰۰	۵۵۰	۵۵۰	۲	۲	۲	۶.۶۶۴	۶.۶۶۵	۶.۶۶۵	۶.۶۶۵

۶.۶۶۵	۶.۶۶۵	۶.۶۶۵	۶.۶۶۴	۳	۳	۷۴۰	۷۴۰	۹۰۰	۲۷-سپتمبر-۱۶
۶.۶۶	۶.۶۵	۶.۶۶۵	۶.۶۵	۱	۱	۵۰۰	۵۰۰	۵۰۰	۱۴-اکتوبر-۱۶
۶.۶۶۵	۶.۶۶۵	۶.۶۶۵	۶.۶۵	۲	۲	۱۳۰	۱۳۰	۵۰۰	۱۱-اکتوبر-۱۶
۶.۶۶۵	۶.۶۶۵	۶.۶۶۵	۶.۶۶۵	۱	۱	۱۰۰	۱۰۰	۵۰۰	۱۸-اکتوبر-۱۶
۶.۶۶۳	۶.۶۵	۶.۶۶۵	۶.۶۶۲	۲	۲	۶۵۰	۶۵۰	۵۰۰	۲۵-اکتوبر-۱۶
۶.۶۶۵	۶.۶۶۵	۶.۶۶۵	۶.۶۶۵	۱	۱	۲۰۰	۲۰۰	۶۰۰	۱-نومبر-۱۶
۶.۶۶	۶.۶۶	۶.۶۶	۶.۶۶	۱	۱	۱۰۰	۱۰۰	۵۰۰	۸-نومبر-۱۶
۶.۶۶۵	۶.۶۶۵	۶.۶۶۵	۶.۶۶	۵	۵	۹۱۵	۹۱۵	۷۵۰	۱۵-نومبر-۱۶
۶.۶۶۴	۶.۶۶۵	۶.۶۶۵	۶.۶۶۴	۴	۴	۸۱۵	۸۱۵	۷۵۰	۲۲-نومبر-۱۶
۶.۶۶۵	۶.۶۶۵	۶.۶۶۵	۶.۶۶۴	۳	۳	۳۴۰	۳۴۰	۱,۰۰۰	۲۹-نومبر-۱۶
۶.۶۶۵	۶.۶۶۵	۶.۶۶۴	۶.۶۶۴	۲	۲	۴۰	۴۰	۷۵۰	۶-دسامبر-۱۶
۶.۶۶۵	۶.۶۶۵	۶.۶۶۵	۶.۵۷	۳	۳	۲,۳۳۰	۲,۳۳۰	۱,۰۰۰	۱۳-دسامبر-۱۶
۶.۶۶۵	۶.۶۶۵	۶.۶۶۵	۶.۶	۴	۴	۱,۱۷۰	۱,۱۷۰	۱,۰۰۰	۲۰-دسامبر-۱۶
۶.۶۸	۶.۶۸	۶.۶۸	۶.۶۸	۴	۴	۹۰۰	۹۰۰	۱,۰۰۰	۲۲-دسامبر-۱۶
۶.۶۸	۶.۶۸	۶.۶۸	۶.۶۸	۱	۲	۵۹,۵۶۴	۵۹,۵۶۴	۵۰۰	۲۹-دسامبر-۱۶
۶.۶۸	۶.۶۸	۶.۶۸	۶.۶۸	۲	۲	۱۵۰	۱۵۰	۵۰۰	۵-جنوری-۱۶
۶.۶۸	۶.۶۸	۶.۶۸	۶.۶۸	۱	۱	۲۸۲	۲۸۲	۲۰۰	۱۹-جنوری-۱۶
۶.۶۸	۶.۶۸	۶.۶۸	۶.۶۸	۱	۱	۲۲۰	۲۲۰	۵۰۰	۲۶-جنوری-۱۶
۶.۶۸	۶.۶۸	۶.۶۸	۶.۶۸	۱	۲	۳۰۰	۴۶۷	۲۵۰	۲-فبروری-۱۶
۶.۶۸	۶.۶۸	۶.۷۵	۶.۶۸	۱	۱	۲۰۰	۲۰۰	۲۵۰	۱۵-مارچ-۱۶
۶.۶۸	۶.۶۸	۶.۶۸	۶.۶۷	۵	۵	۱,۱۷۰.۸	۱,۱۷۰.۸	۷۵۰	۲۹-مارچ-۱۶
						۲۴,۸۲۹.۸۶	۲۴,۵۹۶.۹۷	۳۱,۹۰۰	مجموع

روند و دورنمای تورم

روند و دورنمای تورم

۱. قیم مصرفی در افغانستان

شاخص قیم مصرفی در افغانستان که قبلاً براساس نرخ قیم ماه مارچ سال ۲۰۱۱ محاسبه می‌گردید، اینک بر اساس ماه اپریل سال ۲۰۱۵ گردآوری شده است. طبق این تجدید نظر، اجزای شاخص قیم مصرفی با وزن‌های جدید نیز همراه می‌باشند.

تورم شاخص قیم مصرفی عمومی افغانستان در ربع چهارم سال مالی ۱۳۹۵ افزایش داشته است. سنجش تغییرات سال به سال شاخص قیم مصرفی نشان دهنده نرخ تورم ۴.۵ درصدی بوده که این رقم نسبت به ۰.۱ درصد گزارش شده ربع مشابه سال گذشته افزایش را نشان می‌دهد. این افزایش با بلند رفتن قیمت اجناس در بازارهای جهان همراه بوده است. براساس گزارش‌ها، تقریباً شاخص قیم تمام اقلام جهانی در ربع اخیر سال مالی ۱۳۹۵ افزایش را نشان می‌دهد.

به همین ترتیب، سنجش تورم بر اساس ربع به ربع نیز همانند سنجش سال به سال آن، طی زمان تحت بررسی روند صعودی را پیموده است. با در نظر داشت ارقام، نرخ تورم با این سنجش به ۲.۰ درصد ثبت گردیده که نسبت به نرخ ۱.۶ درصد زمان گذشته افزایش اندک را نشان می‌دهد.

شاخص قیم مصرفی کابل نیز در ربع چهارم سال مالی ۱۳۹۵ نمایانگر افزایش نرخ تورم بوده است. با مشاهده مشخصات شاخص قیم مصرفی عمومی کابل، نرخ تورم از ۰.۶- درصد ربع مشابه سال گذشته، در زمان تحت بررسی به ۵.۲ درصد افزایش یافته است. باید گفت که سنجش ربع به ربع این شاخص نیز افزایش اندک را از ۱.۳ درصد به ۱.۷ درصد نشان

در اخیر سال مالی ۱۳۹۵ قیمت جهانی اجناس تقریباً در تمام اقلام افزایش داشته است. این روند با افزایش قیمت انرژی و موارد غیر انرژی همراه بوده است. با افزایش قابل ملاحظه قیمت تمام انواع مواد نفتی، قیمت انرژی در مقایسه با ربع گذشته در زمان تحت بررسی به اندازه ۱۱ درصد افزایش یافته است. قیمت ذغال سنگ نیز روند صعودی داشته که دلیل آن افزایش سطح تقاضا و کاهش عرضه در چین پس از تصمیم دولت مبنی بر کاهش سطح ذغال سنگ گفته شده و قیمت آن به اندازه ۳۸ درصد افزایش یافته است. به همین ترتیب، قیمت گاز طبیعی نیز عمدتاً بدلیل افزایش سطح تقاضا و قطع تولیدات گاز مایع طبیعی به اندازه ۸ درصد افزایش یافته است.

قیمت اجناس غیر انرژی نیز در مقایسه با قیمت انرژی بگونه اندک افزایش داشته است. در جریان زمان تحت بررسی قیمت مواد غیر انرژی به اندازه ۱ درصد افزایش یافته که علت اساسی آن افزایش قیمت فلزات گفته شده است. نرخ افزایش در قیمت فلزات ۱۰ درصد گزارش شده که دلیل اساسی آن کاهش عرضه فلز زینک و سرب در چین گفته شده است. این در حالیست که در شاخص مواد غیر انرژی قیمت حبوبات افزایش قابل توجه ۴ درصدی رو نما گردیده که عمدتاً عامل آن افزایش تولیدات برنج، جواری و گندم عنوان شده است.^(۱)

با توجه به افزایش قیم کالا در بازارهای جهان، قیم کالاهای داخلی در افغانستان نیز در ربع اخیر سال مالی ۱۳۹۵ افزایش یافته است.

۱. دیدگاه بانک جهانی در مورد بازار اجناس، جنوری سال ۲۰۱۷

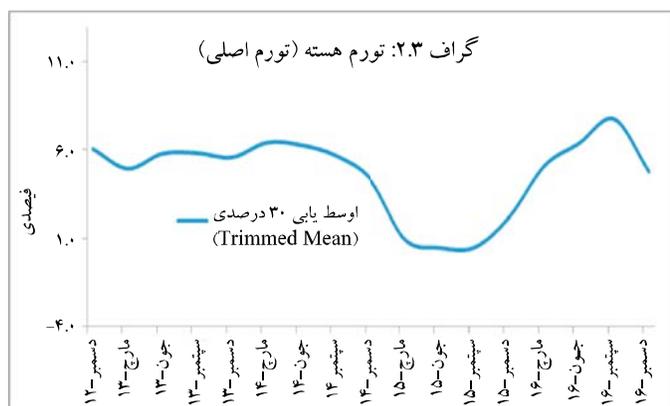
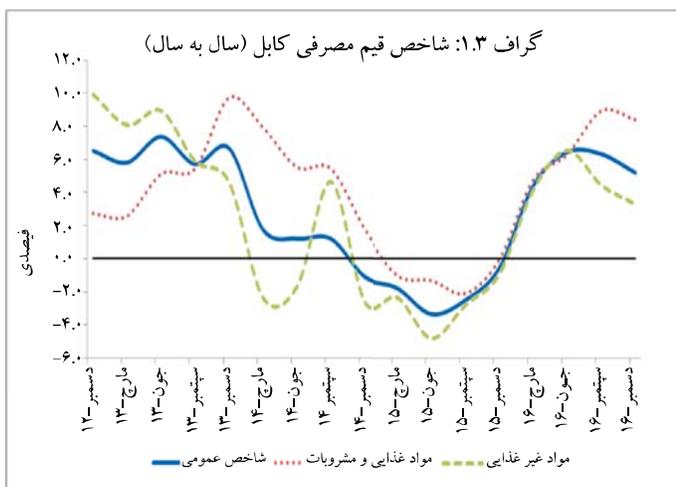
می‌دهد.

رسانده که از ۵.۱- درصد به ۲۲.۸ درصد افزایش یافته است. سنجش اصلی تورم نیز در مقایسه با یک سال گذشته روند صعودی را نشان می‌دهد. به همین ترتیب، روش اوسط یابی تورم (Trimmed Mean) که از اساسی ترین روش سنجش تورم اصلی بحساب می‌رود، در زمان تحت بررسی از ۲.۲ درصد به ۴.۸ درصد افزایش یافته است. علاوه بر این، شاخص قیم مصرفی به استثنای نان خشک و حبوبات، روغنیا و شحمیات و حمل و نقل از نرخ سال به سال ۰.۵ درصدی به ۵.۶ درصد افزایش یافته است.

۱.۳ تغییرات در شاخص قیم مصرفی عمومی ملی

۱.۱.۳ تغییرات سالانه

شاخص قیم مصرفی عمومی در ربع چهارم سال مالی ۱۳۹۵ افزایش قابل ملاحظه سال به سال را نشان می‌دهد. براساس ارقام دست داشته، تورم عمومی مبتنی بر این سنجش، از ۰.۱ درصد ثبت شده ربع مشابه سال گذشته در زمان تحت بررسی به ۴.۵ درصد افزایش یافته است. این افزایش در نتیجه تورم بلند در هر دو کتگوری یعنی مواد غذایی و غیر غذایی بمیان آمده است. با در نظر داشت این موضوع، نرخ تورم در اکثر اجزای فرعی مواد غذایی افزایش یافته است. این شاخص از نرخ دفلاسیون ۰.۳ درصدی به نرخ تورمی ۵.۸ درصدی افزایش یافته است. در شاخص مواد غذایی فشارهای تورمی از افزایش قیمت‌های گوشت، شیر، پنیر، تخم مرغ، روغنیا و شحمیات، میوه تازه و میوه خشک، سبزیجات، بوره و شیرینی و چاشنی‌ها بمیان آمده است. بزرگترین افزایش قیمت در میان این اقلام در بخش سبزیجات مشاهده گردیده که قیمت آن از ۶.۳- درصد به ۱۱.۹ درصد افزایش نموده است. از سوی دیگر، شاخص قیمت نان خشک و حبوبات در زمان تحت بررسی از ۰.۵ درصد به ۰.۵- درصد کاهش یافته است.

منبع: دفتر مرکزی احصائیه / محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

در بخش مواد غیر غذایی، افزایش نرخ تورم بالاثر افزایش قیمت خانه سازی، حمل و نقل، تعلیم و تربیه، اطلاعات و فرهنگ و رستورانها بمیان آمده است، این در حالیست که شاخص قیم البسه، فرنیچر و اثاثیه خانه، صحت، مخابرات و متفرقه، در زمان تحت بررسی کاهش داشته است. در میان این اقلام شاخص قیمت تعلیم و تربیه بزرگترین افزایش را به ثبت

جدول ۱.۳: تفکیک شاخص قیمت مصرفی عمومی ملی

(تغییرات درصدی سال به سال)

(مارچ ۲۰۱۱=۱۰۰)

وزن	۱۳۹۳			۱۳۹۴			۱۳۹۵					
	ربع اول	ربع دوم	ربع سوم	ربع اول	ربع دوم	ربع سوم	ربع اول	ربع دوم	ربع سوم			
شاخص کلی	۱۰۰.۰	۵.۶	۴.۲	۱.۳	-۰.۶	-۲.۸	-۱.۹	۰.۱	۳.۸	۵.۹۶	۶.۹	۴.۵
مواد غذایی و مشروبات	۴۷.۸	۱۰.۰	۹.۷	۶.۸	۲.۹	-۰.۶	-۳.۳	-۲.۶	۴.۰	۶.۸	۸.۳	۵.۸
نان خشک و حبوبات	۱۴.۶	۹.۵	۱۱.۴	۱۱.۰	۸.۰	۲.۱	-۳.۴	-۲.۳	۵.۰	۷.۶	۴.۰	-۰.۵
گوشت	۷.۵	۲.۶	۳.۴	۳.۷	۳.۴	۲.۴	-۰.۲	-۱.۵	۰.۸	۳.۲	۱۱.۳	۶.۱
شیر، پنیر و تخم مرغ	۴.۷	۶.۵	۶.۱	۲.۱	۳.۴	۱.۴	۱.۰	۱.۵	۱.۳	۲.۴	۲.۲	۲.۰
روغنیا و شحمیات	۴.۶	۱.۸	۱.۷	۰.۹	-۱.۷	-۶.۲	-۷.۲	-۶.۵	-۶.۶	۳.۹	۹.۸	۶.۷
میوه تازه و میوه خشک	۵.۰	۸.۵	۹.۹	۹.۲	۱۱.۵	۶.۶	۷.۹	۲.۰	۰.۵	۳.۶	۱.۰	۴.۷
سبزیجات	۶.۰	۳۰.۳	۲۴.۳	۷.۱	-۹.۶	-۱۱.۷	-۱۵.۹	-۱۲.۴	-۶.۳	۱.۹	۱۳.۳	۱۱.۹
بوره و شیرینی	۲.۷	۲.۵	-۱.۶	-۰.۲	-۱.۰	-۱.۱	۰.۵	۰.۴	۶.۰	۱۱.۱	۲۴.۱	۲۰.۰
چاشنی‌ها	۱.۳	۱۰.۵	۹.۴	۱۲.۰	۵.۹	۱.۰	-۱.۰	۰.۳	۶.۶	۱۳.۳	۲۰.۰	۳۳.۵
مشروبات غیر الکولی	۱.۴	۷.۴	۳.۷	۴.۰	۲.۱	۱.۳	۳.۱	۴.۶	۵.۳	۷.۹	۶.۱	۳.۷
مواد غیر غذایی	۵۲.۲	۱.۱	۱.۴	۱.۴	-۰.۵	-۰.۵	-۲.۲	-۱.۲	۰.۵	۳.۷	۵.۲	۳.۴
تنباکو	۰.۳	۸.۴	۳.۰	۰.۶	۶.۷	۷.۲	۱۲.۸	۲۵.۰	۲۲.۴	۲۱.۸	۱۳.۳	۷.۹
البسه	۴.۶	۸.۳	۸.۱	۶.۹	۴.۲	۲.۹	۲.۰	۶.۶	۸.۶	۹.۹	۷.۸	۳.۲
خانه سازی	۱۹.۱	-۸.۵	-۹.۱	-۸.۸	-۹.۷	-۴.۶	-۷.۰	-۷.۴	-۶.۶	-۲.۷	۳.۴	۵.۰
اثاثیه و فرنیچر خانه	۱۱.۹	۸.۵	۱۰.۴	۱۰.۳	۸.۴	۴.۹	۲.۱	۳.۳	۵.۷	۹.۷	۸.۶	۱.۸
صحت	۶.۲	۸.۸	۹.۰	۱۰.۳	۸.۵	۷.۷	۷.۴	۶.۹	۹.۴	۹.۴	۸.۷	۴.۰
ترانسپورت	۴.۳	۱۶.۶	۲۰.۱	۱۹.۵	۱۱.۳	-۶.۹	-۱۰.۰	-۷.۸	-۳.۴	۲.۰	-۰.۵	۱.۲
ارتباطات	۱.۷	-۱.۵	-۱.۴	-۲.۰	-۳.۴	-۴.۷	-۳.۳	-۲.۲	-۱.۳	-۰.۱	-۰.۴	-۱.۹
تعلیم و تربیه	۱.۱	۶.۵	۵.۴	۷.۱	۷.۰	۱.۲	۳.۸	۵.۲	۶.۳	۶.۵	۱.۶	-۲.۴
سرگرمی و فرهنگ	۰.۴	۱.۹	۵.۰	۴.۰	۲.۸	۲.۰	-۲.۷	-۳.۷	-۵.۱	-۷.۶	۲۳.۲	۲۲.۸
هوتل‌ها و رستوران‌ها	۱.۱	۲.۶	۲.۴	۴.۶	۳.۲	۲.۲	۴.۲	-۰.۸	-۰.۳	۰.۷	-۳.۶	۳.۴
متفرقه	۱.۴	۷.۶	۱۰.۲	۸.۲	۷.۶	۷.۳	۷.۲	۱۰.۶	۹.۵	۹.۱	۷.۴	۵.۱
تورم اصلی (30% TM)	۶.۴	۶.۳	۵.۶	۴.۳	۰.۹	۰.۵	۰.۵	۲.۲	۵.۱	۶.۴	۷.۸	۴.۸
تورم اصلی (تورم عمومی به استثنای نان خشک و حبوبات، روغنیا و شحمیات و تنباکو)	۴.۳	۳.۶	۱.۷	-۰.۸	-۰.۴	-۱.۹	-۱.۲	۰.۵	۳.۹	۵.۸	۸.۰	۵.۶

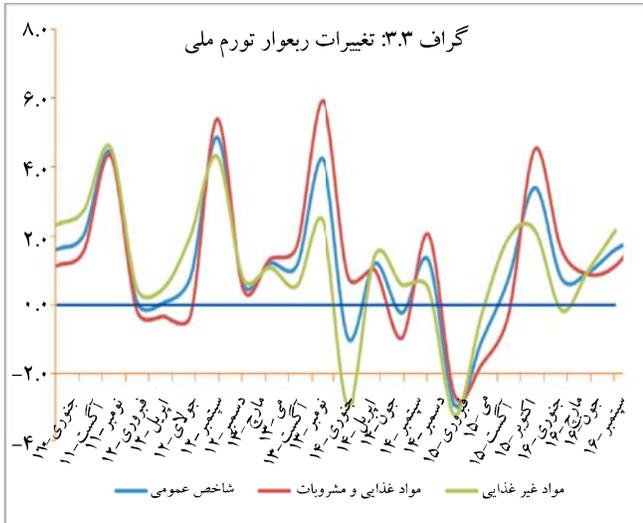
منبع: دفتر مرکزی احصائیه/ آمریت عمومی سیاست پولی، محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

۲.۱.۳ تغییرات ربعوار شاخص قیمت مصرفی ملی

سنجش کوتاه مدت تورم ربعوار، روند مشابه سنجش سالانه را نشان می‌دهد. تورم سراسری که براساس ربع به ربع سنجش گردیده از ۱.۶ درصد ثبت شده ربع قبلی در زمان تحت بررسی به ۲.۰ درصد افزایش یافته است. این افزایش هم‌ردیف با بلند رفتن تورم در اقلام مواد غذایی بوده، در حالیکه تورم در بخش مواد غیر غذایی در مقایسه با ربع قبلی کاهش را می‌نمایاند.

تورم مواد غذایی طی این مدت از ۱.۱ درصد به ۲.۲ درصد افزایش یافته است. در این بخش شاخص قیمت نان خشک و حبوبات، شیر، پنیر و تخم مرغ، میوه تازه و میوه خشک، سبزیجات و چاشنی‌ها افزایش را نشان می‌دهد، این در حالیست که شاخص قیمت گوشت، بوره و شیرینی، و مشروبات غیر الکولی کاهش داشته است. باید گفت که بزرگترین افزایش قیمت در این کتگوری در بخش سبزیجات به ثبت رسیده که شاخص قیمت آن از ۳.۴- درصد به گونه قابل توجه به ۱۱.۲ درصد افزایش یافته است.

از سوی دیگر، تورم مواد غیر غذایی از ۲.۲ درصد به ۱.۸ درصد کاهش داشته است. قیمت تمام اجزای مهم این شاخص کاهش را نشان می‌دهد، ولی بزرگترین کاهش در این کتگوری در بخش تعلیم و تربیه رونما گردیده که از ۱۱.۳ درصد به ۰.۴- درصد کاهش یافته است.

منبع: دفتر مرکزی احصائیه / محاسبه کارمندان آمریت عمومی سیاست پولی د افغانستان بانک

جدول ۲.۳: شاخص قیمت مصرفی عمومی ملی (تغییرات درصدی ربع به ربع)
مارچ ۲۰۱۱=۱۰۰

		۱۳۹۵				۱۳۹۴				۱۳۹۳		
	ربع چهارم	ربع سوم	ربع دوم	ربع اول	ربع چهارم	ربع سوم	ربع دوم	ربع اول	ربع چهارم	ربع سوم	ربع دوم	ربع اول
شاخص عمومی	۲.۰	۱.۶	-۰.۹	-۰.۸	۳.۴	-۰.۸	-۱.۱	-۲.۹	۱.۳	-۰.۲	۱.۲	-۱.۰
مواد غذایی و مشروبات	۲.۲	۱.۱	-۰.۹	۱.۶	۴.۵	-۰.۳	-۱.۷	-۲.۶	۲.۰	-۱.۰	۱.۰	-۰.۸
نان خشک و حبوبات	۰.۸	۰.۵	۱.۰	-۰.۷	۳.۲	۴.۰	-۱.۴	-۵.۰	۰.۴	۲.۷	۴.۱	۰.۶
گوشت	-۰.۴	۵.۱	۱.۶	۱.۷	۲.۷	۰.۸	-۱.۹	-۰.۷	۰.۳	۲.۱	۰.۷	۰.۳
شیر، پنیر و تخم مرغ	۳.۰	۰.۳	-۱.۴	۰.۹	۲.۴	۱.۲	-۲.۱	-۰.۱	۲.۵	۰.۸	-۱.۸	۱.۹
روغنات و شحمیات	۱.۳	۶.۳	۴.۶	-۰.۷	-۰.۵	۰.۶	-۱.۳	-۵.۴	-۰.۵	-۰.۱	-۰.۲	-۰.۹
میوه تازه و میوه خشک	-۱.۶	-۲.۵	۵.۹	۴.۹	۱.۵	-۷.۱	۴.۶	۱.۸	۳.۱	-۱.۷	۳.۴	۶.۵
سبزیجات	۱۱.۲	-۳.۴	-۵.۵	۵.۸	۱۷.۴	-۱۱.۲	-۷.۶	-۲.۷	۹.۷	-۱۴.۷	-۳.۰	-۰.۳
بوره و شیرینی	۰.۷	۶.۸	۶.۷	۲.۴	۶.۳	۳.۳	-۱.۲	-۲.۳	۰.۷	۳.۳	-۲.۸	-۲.۱
چاشنی‌ها	۱۰.۹	۴.۳	۳.۹	۴.۷	۵.۷	۱.۷	۰.۷	-۱.۵	-۰.۵	۰.۳	۲.۷	۳.۳
مشروبات غیر الکولی	۰.۲	۲.۳	۰.۶	۲.۱	۱.۰	۳.۴	۱.۱	-۰.۳	۰.۳	۱.۹	۰.۶	۰.۵
مواد غیر غذایی	۱.۸	۲.۲	۱.۰	-۰.۲	۲.۲	۱.۹	-۰.۳	-۳.۲	۰.۵	۰.۶	۱.۴	-۲.۹
تنباکو	۳.۶	۸.۲	-۰.۴	-۰.۲	۵.۴	۷.۸	۷.۵	۰.۳	۷.۶	-۲.۸	۲.۲	-۰.۲
الیسه	-۰.۷	۳.۰	-۰.۳	۱.۱	۳.۲	۴.۳	۱.۱	-۰.۱	۱.۳	-۰.۲	۱.۹	۱.۲
خانه سازی	۳.۵	۱.۷	۱.۵	-۱.۷	۱.۹	۰.۰	-۲.۸	-۵.۷	۱.۱	-۰.۱	-۰.۳	-۱۰.۳
اثاثیه و فرنیچر خانه	۰.۰	۲.۱	۱.۰	۲.۳	۳.۰	۲.۴	۱.۷	-۱.۵	۰.۷	۱.۱	۴.۶	۱.۸
صحت	۰.۱	۲.۵	۱.۱	۳.۴	۱.۹	۲.۰	۱.۸	۳.۴	-۰.۴	۲.۵	۲.۰	۴.۲
ترانسپورت	۷.۳	۱.۲	-۰.۸	-۳.۶	۱.۱	۴.۹	-۰.۲	-۸.۷	-۳.۵	۲.۴	۳.۲	۹.۱
ارتباطات	-۰.۱	-۲.۱	۱.۷	-۰.۳	۰.۳	-۰.۳	۰.۱	-۱.۴	-۰.۷	-۱.۳	-۱.۳	-۰.۱
تعلیم و تربیه	-۰.۷	-۰.۶	۰.۲	۰.۱	۱.۹	۲.۹	۱.۵	-۰.۲	۰.۸	۱.۶	-۱.۰	۵.۵
سرگرمی و فرهنگ	-۰.۴	۱۱.۳	۱۵.۶	-۱.۷	-۲.۶	-۱.۳	-۲.۲	۱.۰	-۱.۲	-۰.۲	۲.۴	۱.۸
رستوران‌ت و هتل‌ا	۰.۰	۴.۲	-۲.۱	۱.۰	-۱.۰	-۱.۶	۲.۳	۰.۰	-۱.۵	۳.۳	۰.۴	۰.۹
متفرقه	-۰.۲	۳.۴	۱.۰	۰.۶	۲.۲	۳.۳	۲.۶	۱.۰	۳.۳	۰.۱	۲.۸	۱.۲

منبع: دفتر مرکزی احصائیه/آمریت عمومی سیاست پولی، محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

۲.۳ تغییرات در شاخص قیمت مصرفی کابل

۱.۲.۳ تغییرات سالانه

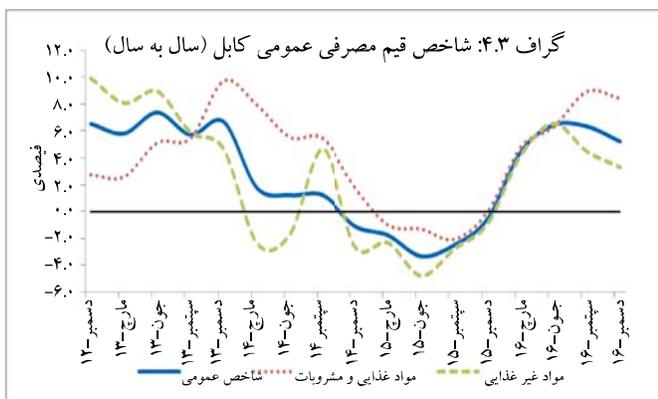
تورم عمومی کابل در ربع اخیر سال مالی ۱۳۹۵ به نرخ سال به سال، افزایش یافته که دلیل آن افزایش شاخص قیمت هر دو بخش یعنی مواد غذایی و غیر غذایی گفته شده است. تورم شاخص قیمت مصرفی عمومی از نرخ دفلاسیون ۰.۶ درصدی ثبت شده ربع مشابه سال گذشته، در زمان تحت بررسی به نرخ تورمی ۵.۲ درصدی مبدل گردیده است.

گفتنی است که تورم مواد غذایی که در بر گیرنده ۳۷ درصد شاخص قیمت مصرفی می‌باشد، طی مدت یک سال افزایش یافته است. در این کتگوری تأثیرات تورمی از افزایش قیمت گوشت، روغن‌ها و شحمیات، میوه تازه و میوه خشک، سبزیجات، بوره و شیرینی و چاشنی‌ها بوده منشاء گرفته است. سرانجام، تورم مواد غذایی از ۱.۰ درصد به ۴.۸ درصد افزایش یافته است.

بخش مواد غیر غذایی که ۶۳ درصد تمام شاخص قیمت مصرفی را تشکیل می‌دهد، به ۳.۳ درصد افزایش یافته است. این در حالیست که این رقم در ربع مشابه سال گذشته به ۰.۹- درصد ثبت گردیده بود. دلیل این افزایش عمدتاً به افزایش قیمت خانه سازی، برق، آب و گاز، صحت، حمل و نقل، تعلیم و تربیه، هتل‌ها و رستوران‌ها بر می‌گردد. در این بخش، قیمت حمل و نقل بگونه چشمگیر از ۱۴.۷- درصد گزارش شده سال گذشته، در زمان تحت بررسی به ۸.۲ درصد افزایش یافته است.

به همین ترتیب، تورم که براساس هسته (تورم اصلی) سنجش گردیده نیز افزایش را نشان می‌دهد. روش اوسط یابی تورم که

همانا (Trimmed Mean 30%) می‌باشد، در ماه سپتامبر سال ۲۰۱۶ نرخ ۸.۳ درصدی را نشان می‌دهد که این رقم نسبت به نرخ ۴.۷ درصدی ثبت شده ربع اخیر سال ۲۰۱۵ افزایش قابل ملاحظه را نشان می‌دهد. در عین حال، شاخص قیمت مصرفی به استثنای نان خشک و حبوبات، روغن‌ها و شحمیات، و حمل نقل از نرخ دفلاسیون ۰.۱ درصدی سال به سال به نرخ انفلاسیون ۶.۳ درصدی افزایش یافته است.

منبع: دفتر مرکزی احصائیه/محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

جدول ۳.۳: تفکیک شاخص قیمت مصرفی عمومی کابل

(تغییرات درصدی سال به سال)

مارچ ۲۰۱۱ = ۱۰۰

۱۳۹۵		۱۳۹۴				۱۳۹۳				وزن	ربع اول			
ربع چهارم	ربع سوم	ربع دوم	ربع اول	ربع چهارم	ربع سوم	ربع دوم	ربع اول	ربع چهارم	ربع سوم				ربع دوم	
۵.۲	۶.۳	۶.۴	۴.۴	-۰.۶	-۲.۵	-۳.۳	-۱.۸	-۱.۱	۱.۲	۱.۲	۱.۸	۱۰۰.۰	شاخص کلی	
۸.۴	۸.۹	۶.۳	۴.۸	۰.۰	-۲.۱	-۱.۳	-۱.۰	۱.۸	۵.۴	۵.۵	۷.۹	۳۷.۲	مواد غذایی و مشروبات	
-۳.۱	-۲.۹	-۰.۲	۱.۱	-۰.۷	-۳.۲	-۲.۹	-۱.۹	۳.۰	۶.۶	۴.۸	۷.۷	۹.۸	نان خشک و حبوبات	
۱۰.۰	۱۶.۶	۱۲.۱	۸.۷	۴.۳	۰.۷	۱.۱	۰.۵	۲.۶	۳.۸	-۱.۴	-۱.۴	۶.۴	گوشت	
۲.۸	۳.۱	۴.۴	۸.۱	۷.۱	۸.۵	۶.۱	۲.۷	۵.۹	۸.۷	۹.۹	۶.۱	۳.۲	شیر، پنیر و تخم مرغ	
۵.۴	۴.۷	-۴.۷	-۳.۱	-۵.۵	-۷.۵	-۷.۷	-۱۲.۶	-۵.۵	-۵.۱	-۳.۱	-۰.۹	۳.۶	روغنیا و شحمیات	
۸.۴	۱۳.۷	۹.۱	۹.۷	۳.۱	۳.۰	۸.۳	۵.۱	۱۲.۹	۷.۴	۸.۸	۶.۵	۵.۲	میوه تازه و میوه خشک	
۱۸.۶	۱۴.۸	۳.۲	-۳.۰	-۱۱.۵	-۱۲.۶	-۱۰.۲	-۲.۳	-۵.۶	۸.۹	۱۵.۸	۲۴.۷	۴.۲	سزیجات	
۳۱.۸	۴۰.۴	۳۹.۳	۲۶.۹	۱۳.۹	۲.۶	۱.۴	-۲.۸	-۵.۱	-۳.۵	-۶.۹	-۰.۵	۲.۸	بوره و شیرینی	
۲۵.۳	۳۳.۳	۳۵.۱	۳۰.۰	۱۹.۸	۹.۳	۳.۶	۱.۴	۷.۲	۹.۲	۷.۰	۸.۳	۱.۰	چاشنی‌ها	
۵.۲	۱۲.۰	۱۳.۶	۱۱.۶	۹.۵	۵.۳	۳.۰	-۰.۸	۳.۲	۲.۶	۲.۱	۷.۸	۰.۹	مشروبات غیر الکولی	
۳.۳	۴.۵	۶.۵	۴.۲	-۰.۹	-۲.۸	-۴.۸	-۲.۳	-۳.۱	-۱.۶	-۱.۷	-۲.۴	۶۲.۸	مواد غیر غذایی	
۱۰.۴	۹.۱	۱۷.۱	۲۰.۸	۲۰.۱	۲۲.۶	۹.۱	۱۲.۹	۱۵.۵	۱۱.۵	۱۳.۳	۱۱.۲	۰.۳	تنباکو	
۳.۴	۱۱.۴	۱۶.۷	۱۷.۸	۱۳.۸	۹.۸	۰.۸	۵.۶	۱۰.۳	۱۱.۳	۱۱.۵	۷.۸	۴.۸	البسه	
۴.۷	۱.۰	۱.۷	-۴.۷	-۹.۶	-۹.۹	-۸.۸	-۵.۵	-۱۳.۴	-۱۳.۱	-۱۳.۲	-۱۲.۲	۲۳.۵	خانه سازی	
۱.۲	۹.۹	۱۵.۴	۱۹.۸	۱۴.۰	۸.۵	۳.۹	۷.۲	۱۲.۵	۱۳.۲	۱۳.۴	۶.۲	۱۷.۶	اثاثیه و فرنیچر خانه	
۳.۲	۱.۴	۰.۹	۱.۷	۰.۳	۰.۲	۳.۵	۴.۱	۴.۱	۸.۷	۷.۳	۷.۸	۵.۳	صحت	
۲.۴	-۰.۵	۹.۲	۸.۲	-۳.۴	-۷.۴	-۱۵.۴	-۱۴.۷	۱۹.۴	۳۲.۱	۳۳.۲	۳۳.۳	۴.۶	ترانسپورت	
-۰.۸	۰.۱	۰.۰	۰.۳	-۰.۲	-۱.۶	-۳.۶	-۵.۷	-۵.۰	-۴.۰	-۲.۲	-۰.۸	۲.۰	ارتباطات	
-۳.۲	۱.۹	۸.۱	۱۱.۷	۹.۸	۶.۸	۵.۶	۱.۸	۱۸.۳	۱۹.۱	۱۴.۶	۱۴.۰	۰.۷	تعلیم و تربیه	
۳۱.۶	۲۹.۷	۱۱.۴	-۹.۷	-۷.۳	-۵.۸	-۳.۸	۱.۶	۲.۱	۱.۹	۲.۸	-۰.۱	۱.۷	سرگرمی و فرهنگ	
۱.۵	۰.۸	-۷.۴	۲.۲	۰.۰	-۰.۶	۵.۵	۱.۷	۳.۱	۵.۲	۲.۳	۱.۵	۱.۰	هوتل‌ها و رستوران‌ها	
۱۱.۴	۱۴.۹	۱۲.۵	۱۹.۱	۱۷.۹	۱۷.۸	۸.۳	۴.۵	۵.۰	۳.۸	۷.۹	۴.۳	۱.۳	متفرقه	
۸.۳	۸.۲	۸.۵	۸.۴	۴.۷	۱.۹	۱.۲	۰.۷	۴.۴	۶.۲	۵.۷	۵.۳		تورم اصلی (30%) (TM)	
														تورم اصلی (تورم عمومی به استثنای نان خشک و حبوبات، روغنیا و شحمیات و تنباکو)
۶.۳	۹.۴	۸.۵	۵.۴	-۰.۱	-۱.۶	-۲.۳	-۱.۰	-۳.۱	-۳.۸	-۱.۳	-۱.۳			

منبع: دفتر مرکزی احصائیه/ محاسبه کارمندان آمریت عمومی سیاست پولی د افغانستان بانک

* سال مالی افغانستان از سال ۱۳۹۱ بدینسو تغییر یافته است که از ماه دسمبر آغاز و در ماه جنوری هر سال میلادی ختم می‌گردد، بنابراین سال مالی افغانستان شامل ۳ ربع می‌شود*

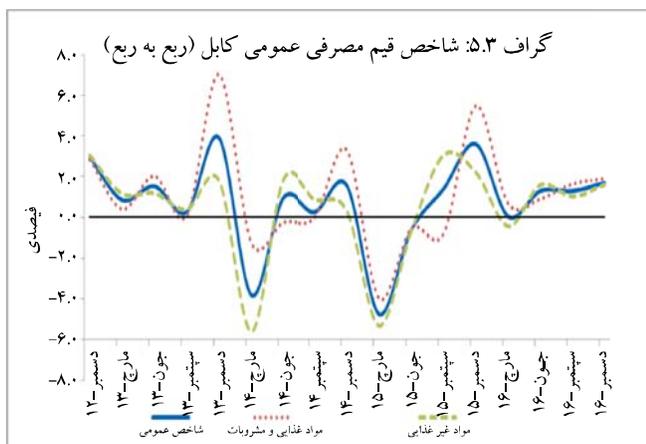
رستورانت‌ها و متفرقه، در جریان زمان تحت بررسی کاهش داشته است.

۲.۲.۳ تغییرات ربعوار شاخص قیمت مصرفی کابل

در اخیر سال مالی ۱۳۹۵ سنجش تورم در کابل براساس ربع به ربع روند صعودی داشته که شاخص قیمت مصرفی در هر دو بخش یعنی مواد غذایی و مواد غیر غذایی افزایش را نشان داده است. تورم عمومی در این مدت از ۱.۳ درصد به ۱.۷ درصد افزایش یافته است.

روند تغییرات شاخص فرعی مواد غذایی از ۱.۶ درصد گزارش شده ربع قبلی، در زمان تحت بررسی به ۱.۹ درصد افزایش یافته است. در این بخش، قیمت میوه تازه و میوه خشک، سبزیجات و چاشنی‌ها افزایش یافته که در نتیجه سبب افزایش تورم مواد غذایی شده است. بزرگترین افزایش در این کتگوری در بخش شاخص قیمت سبزیجات رونما گردیده که از ۳.۶- درصد به ۱۵.۳ درصد افزایش یافته است. از سوی دیگر، شاخص قیمت نان خشک و حبوبات، گوشت، شیر، پنیر و تخم مرغ، روغن‌ها و شحمیات، بوره و شیرینی، و مشروبات غیر الکولی براساس ربع به ربع، کاهش یافته است.

به همین ترتیب، شاخص قیمت مصرفی مواد غیر غذایی نیز در جریان ربع چهارم سال مالی ۱۳۹۵ افزایش یافته که باعث افزایش تورم شده است. تورم این اقلام از ۱.۰ درصد ثبت شده ربع قبلی، در زمان تحت بررسی به ۱.۶ درصد افزایش یافته است. دلیل افزایش تورم در بخش مواد غیر غذایی افزایش قیمت خانه سازی، حمل و نقل و اطلاعات و فرهنگ گفته شده که در این میان بلندترین افزایش در بخش حمل و نقل گزارش شده که نرخ آن از ۱.۵ درصد ربع به ربع به ۶.۲ درصد افزایش یافته است. برعکس، شاخص قیمت البسه، فرنیچر و اثاثیه خانواده‌ها، صحت، مخابرات، تعلیم و تربیه، هتل‌ها و

منبع: دفتر مرکزی احصائیه/محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

جدول ۴.۳: تغییرات ربع به ربع شاخص قیم مصرفی عمومی کابل
(تغییرات درصدی ربع به ربع)
مارچ ۲۰۱۱ = ۱۰۰

۱۳۹۵				۱۳۹۴				۱۳۹۳				
ربع چهارم	ربع سوم	ربع دوم	ربع اول	ربع چهارم	ربع سوم	ربع دوم	ربع اول	ربع چهارم	ربع سوم	ربع دوم	ربع اول	
۱.۷	۱.۳	۱.۳	۰.۰	۳.۶	۱.۴	-۰.۶	-۴.۷	۱.۶	۰.۳	۱.۰	-۳.۸	شاخص کلی
۱.۹	۱.۶	۰.۹	۰.۷	۵.۵	-۰.۸	-۰.۵	-۳.۹	۳.۳	۰.۰	-۰.۲	-۱.۲	مواد غذایی و مشروبات
۰.۹	۱.۹	-۰.۳	-۵.۸	۱.۴	۴.۸	۱.۰	-۷.۴	-۱.۱	۵.۱	۲.۰	-۲.۸	نان خشک و حبوبات
۰.۷	۸.۱	۱.۲	۱.۵	۴.۹	۳.۹	-۱.۹	-۲.۶	۱.۳	۴.۴	-۲.۵	-۰.۵	گوشت
۱.۲	۳.۴	-۱.۸	-۰.۱	۱.۶	۴.۷	۱.۷	-۱.۱	۳.۰	۲.۵	-۱.۵	۲.۰	شیر، پنیر و تخم مرغ
۱.۸	۹.۳	۲.۲	-۷.۷	۱.۵	-۰.۵	۳.۹	-۹.۹	-۰.۶	-۰.۸	-۱.۶	-۲.۶	روغنیا و شحمیات
-۴.۳	-۵.۳	۷.۷	۸.۹	۲.۴	-۹.۲	۸.۳	۲.۳	۲.۳	-۴.۵	۵.۱	۹.۹	میوه تازه و میوه خشک
۱۵.۳	-۳.۶	-۶.۰	۵.۹	۱۹.۸	-۱۳.۴	-۱۱.۷	-۳.۴	۱۸.۲	-۱۱.۰	-۳.۹	-۶.۶	سبزیجات
۱.۵	۸.۱	۸.۱	۸.۱	۱۱.۱	۷.۳	۱.۵	-۳.۰	۰.۰	۶.۰	-۵.۶	-۵.۲	بوره و شیرینی
۶.۸	۶.۰	۷.۲	۵.۸	۱۰.۸	۷.۴	۳.۲	-۲.۴	۱.۱	۱.۸	۰.۹	۳.۱	چاشنی ها
-۱.۲	۳.۲	۳.۰	-۰.۱	۵.۵	۴.۶	۱.۲	-۲.۰	۱.۵	۲.۳	-۲.۶	۲.۰	مشروبات غیر الکولی
۱.۶	۱.۰	۱.۶	-۰.۴	۲.۲	۳.۱	-۰.۷	-۵.۳	۰.۳	۰.۵	۱.۹	-۵.۶	مواد غیر غذایی
۵.۳	۵.۱	۰.۷	۰.۲	۲.۸	۱۲.۹	۳.۸	-۰.۴	۵.۰	۰.۵	۷.۴	۱.۹	تنباکو
-۱.۴	۳.۹	-۰.۴	۱.۲	۶.۴	۸.۸	۰.۵	-۲.۲	۲.۶	-۰.۱	۵.۲	۲.۲	البسه
۳.۹	-۱.۱	۳.۱	-۱.۹	۰.۹	-۰.۴	-۳.۴	-۶.۹	۰.۶	-۰.۱	۰.۱	-۱۴.۰	خانه سازی
۰.۰	۰.۸	۰.۹	۱.۶	۶.۴	۵.۸	۴.۸	-۳.۳	۱.۳	۱.۳	۸.۲	۱.۴	اثاثیه و فرنیچر خانه
-۱.۲	۰.۹	-۰.۶	۳.۱	-۲.۰	۰.۴	۰.۲	۱.۷	-۲.۰	۳.۷	۰.۸	۱.۶	صحت
۶.۲	۱.۵	۰.۵	-۲.۴	۰.۰	۱۱.۴	-۰.۴	-۱۲.۹	-۴.۱	۱.۷	۰.۵	۲۱.۹	ترانسپورت
۰.۰	۰.۲	-۰.۲	-۰.۳	۰.۴	۰.۱	۰.۱	-۰.۸	-۱.۰	-۱.۹	-۲.۱	-۰.۱	ارتباطات
-۰.۵	-۱.۲	۰.۱	-۰.۲	۳.۲	۴.۸	۳.۴	-۱.۹	۰.۵	۳.۶	-۰.۳	۱۴.۰	تعلیم و تربیه
-۰.۵	۱۴.۲	۱۹.۲	-۲.۰	-۲.۸	-۱.۹	-۳.۳	۰.۵	-۱.۱	۰.۱	۲.۰	۱.۰	سرگرمی و فرهنگ
-۰.۶	۵.۴	-۵.۲	۲.۲	-۱.۳	-۳.۱	۴.۶	۰.۰	-۲.۰	۲.۹	۰.۸	۱.۵	هوتل ها و رستوران ها
-۱.۴	۹.۰	۱.۰	۰.۹	۳.۴	۶.۸	۷.۰	-۰.۱	۳.۳	-۱.۹	۳.۲	۰.۴	متفرقه

منبع: دفتر مرکزی احصائیه/ محاسبه کارمندان آمریت عمومی سیاست پولی د افغانستان بانک

*سال مالی افغانستان از سال ۱۳۹۱ بدینسو تغییر یافته است که از ماه دسمبر آغاز و در ماه جنوری هر سال میلادی ختم می گردد، بنابراین سال مالی

۲. چشم انداز تورم در کوتاه مدت

توقع می‌رود که نرخ تورم در افغانستان طی کوتاه مدت افزایش یابد. د افغانستان بانک با در نظر داشت عوامل تذکر رفته پائین، افزایش نرخ تورم در نیمه اول سال مالی ۱۳۹۶ را پیش بین است:

اولاً افزایش قیمت اجناس در بازارهای جهان بالای نرخ تورم در افغانستان بگونه شدید تأثیر گذار می‌باشد. توقع می‌رود که قیمت انرژی در سال مالی ۱۳۹۶ به اندازه ۲۶ درصد افزایش یابد. در عین زمان، پیش بینی‌ها در بخش مواد غیر انرژی نیز در سال مالی ۱۳۹۶ به ۳ درصد افزایش تخمین گردیده است.^(۲)

ثانیاً، عودت مهاجرین نیز یکی از دلایل مهم است که در بلند بُردن نرخ تورم در سال مالی ۱۳۹۶ نقش دارد. این در حالیست که طی سال گذشته به تعداد ۱.۵ میلیون مهاجر به وطن عودت نموده اند و توقع می‌رود که به همین تعداد نفر در سال مالی ۱۳۹۶^(۳) نیز به کشور عودت داشته باشند که این رقم تقریباً ۵ درصد نفوس کشور را تشکیل می‌دهد. باید گفت که این موضوع لزوماً مجموع تقاضا را در بازار بلند بُرده و در نتیجه باعث افزایش نرخ تورم می‌شود.

(۲) دیدگاه بانک جهانی در مورد بازار اجناس، جنوری سال ۲۰۱۷

(۳) دیدگاه تغییرات نفوس، جنوری سال ۲۰۱۷

چگونگی تغییرات در سکتور خارجی

چگونگی تغییرات در سکتور خارجی

۱. بیلانس تادیات

۱.۱.۴ بیلانس حساب جاری

کسر حساب جاری بیلانس تادیات طی سال مالی ۱۳۹۵ به اندازه ۲۰ درصد کاهش نموده است که دلیل اساسی آن کاهش کسر تجاری در نتیجه کاهش چشمگیر واردات کالا نسبت به صادرات و افزایش جریانات ورودی انتقالات جاری (کمک‌ها) عنوان شده است. براساس ارقام دست داشته، کسر حساب جاری در مقایسه با کسر ۴،۷۲۰.۶۸ میلیون دالر امریکایی سال مالی ۱۳۹۴ در سال مالی ۱۳۹۵ به ۳،۷۷۱.۸۳ میلیون دالر امریکایی کاهش یافته است. تحلیل‌های بیشتر نشان می‌دهد که واردات اجناس به اندازه ۱۳ درصد کاهش داشته که ارزش آن از ۷،۰۳۳.۷۱ میلیون دالر امریکایی سال مالی ۱۳۹۴ در سال مالی ۱۳۹۵ به ۶،۱۴۹.۳۱ میلیون دالر امریکایی می‌رسد. از سوی هم، عواید ناشی از صادرات اجناس به اندازه ۷ درصد افزایش داشته که ارزش آن از ۵۷۹.۹۹ میلیون دالر امریکایی سال مالی ۱۳۹۴ در سال مالی ۱۳۹۵ به ۶۱۹.۱۲ میلیون دالر امریکایی رسیده است.

عواید صادراتی عمدتاً از اقلام مواد غذایی چون میوه تازه و میوه خشک بمیان آمده که ۴۴ درصد مجموع صادرات را تشکیل می‌دهد و در این میان نباتات طی ۳۹ درصد مجموع صادرات را در بر گرفته است.

کسر حساب خدمات به اندازه ۸ درصد افزایش را نشان می‌دهد که ارزش آن در مقایسه با ۷۳۳.۰۶ میلیون دالر امریکایی سال مالی گذشته در سال مالی ۱۳۹۵ به ۷۹۰.۷۶ میلیون دالر امریکایی رسیده است. دلیل این افزایش افزودی پرداخت‌ها و هزینه‌های خدمات ترانسپورتی گفته شده است.

مازاد حساب عواید به اندازه ۷۱ درصد کاهش یافته که ارزش

این فصل بولتن، تغییرات عمده سکتور خارجی را در اقتصاد افغانستان، طی سال مالی ۱۳۹۵ ارائه داشته و آنرا با سال گذشته مقایسه می‌کند. ارقام دست داشته نشان می‌دهد که سکتور خارجی بیشتر بهبود یافته که دلیل آن رشد معتدل صادرات کالاها، کاهش تدریجی واردات اجناس و افزایش جریانات ورودی به انتقالات جاری (کمک‌ها) گفته شده است. افزایش قابل توجه انتقالات داخلی و عواید ناشی از صادرات اجناس مصارف واردات را جبران کرده است. این تغییرات توأم با افزایش دستمزد کارگران خارج از کشور و جریانات عواید در کاهش کسر حساب جاری خارجی کمک نموده و ارزش آن را به اندازه ۲۰ درصد کاهش داده که این رقم در مقایسه با ۴،۷۲۰.۶۸ میلیون دالر امریکایی سال مالی ۱۳۹۴ در سال مالی ۱۳۹۵ به ۳،۷۷۱.۸۳ میلیون دالر امریکایی کاهش یافته است. این در حالیست که جریانات ورودی حساب سرمایه بدلیل جریانات ورودی (انتقالات سرمایه) به سکتور دولتی، کاهش یافته است.

به همین ترتیب، جریانات خالص ورودی سرمایه گذاری مستقیم خارجی کاهش یافته، در حالیکه در سال تحت بررسی پورتفولیوی خالص سرمایه گذاری افزایش را نشان می‌دهد.

در عین حال، بیلانس تادیات در مقایسه با کسر ۲،۹۰۸.۲۰ میلیون دالر امریکایی سال مالی ۱۳۹۴ در سال مالی ۱۳۹۵ شاهد کسر ۳،۰۲۲.۲۳ میلیون دالر امریکایی بوده است.

شایان ذکر است که ذخایر دارایی‌های رسمی در مقایسه با ۲۵۸.۴۵ میلیون دالر امریکایی ثبت شده سال مالی ۱۳۹۴ در سال مالی ۱۳۹۵ به ۶۴۱.۲۸ میلیون دالر امریکایی افزایش یافته است.

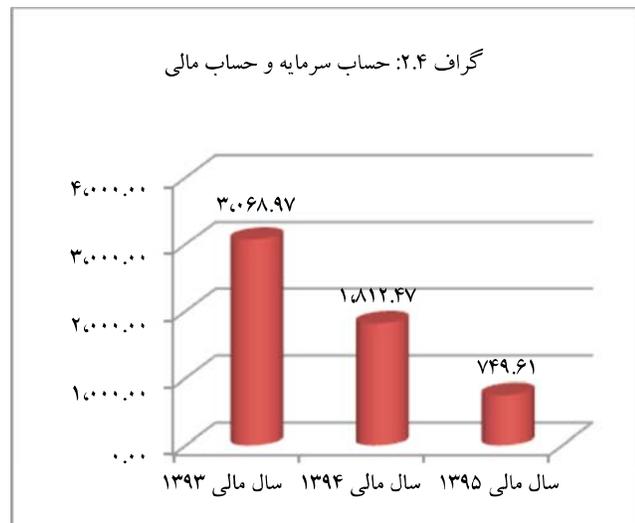
(مراجعه شود)

۳.۱.۴ حساب مالی

طی سال مالی ۱۳۹۵ در حساب مالی بیلانس تادیات، مبلغ ۶۶۸.۵۳ میلیون دلار امریکایی جریانات ورودی ثبت گردیده، در حالیکه این موضوع در سال گذشته برعکس بوده و مبلغ ۳۰۴.۹۹ میلیون دلار امریکایی جریان خالص خروجی در حساب مالی به ثبت رسیده است. (جهت وضاحت بیشتر به گراف ۲.۴ و جدول ۲.۴ مراجعه شود)

تحلیل بیشتر از وضعیت، بیانگر آنست که مجموع دارایی های مالی خارجی افغانستان از ۲۷.۱۲ میلیون دلار امریکایی سال مالی ۱۳۹۴ طی سال مالی ۱۳۹۵ به ۳۶.۷۳ میلیون دلار امریکایی افزایش یافته است.

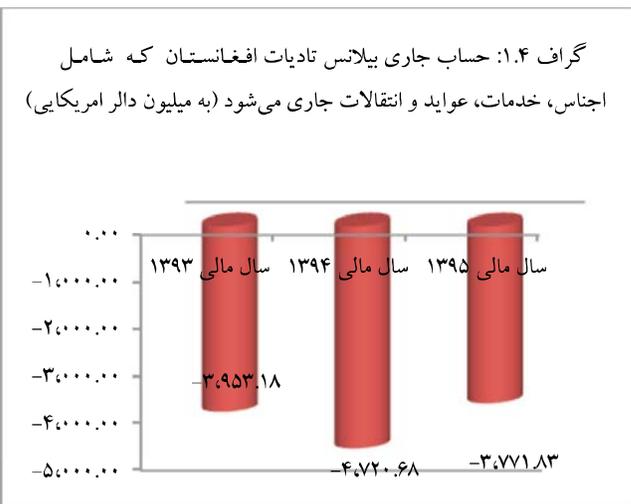
به همین ترتیب مجموع بدهی های مالی در نتیجه کاهش جریانات ورودی مالی ناشی از چالش های امنیتی که سرمایه گذاری مستقیم خارجی (FDI) و پورتفولیوی سرمایه گذاری را متأثر ساخته، از ۷.۸۹ میلیون دلار امریکایی ثبت شده سال مالی ۱۳۹۴ در سال مالی ۱۳۹۵ به ۱ میلیون دلار امریکایی کاهش یافته است.

منبع: دفتر مرکزی احصائیه مرکزی / محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

آن از ۱۷۹.۹۶ میلیون دلار امریکایی ثبت شده سال مالی ۱۳۹۴ در سال مالی ۱۳۹۵ به ۵۱.۷۲ میلیون دلار امریکایی کاهش یافته است.

به همین ترتیب، مازاد انتقالات جاری که عمدتاً بالانتر کمک ها و دستمزدهای کارگران خارج از کشور حمایه می گردد، به اندازه ۹ درصد افزایش یافته که ارزش آن از ۲,۲۸۶.۱۳ میلیون دلار امریکایی سال گذشته در سال مالی ۱۳۹۵ به ۲,۴۹۷.۴۰ میلیون دلار امریکایی افزایش یافته است.

منبع: دفتر مرکزی احصائیه مرکزی / محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

۲.۱.۴ حساب سرمایه

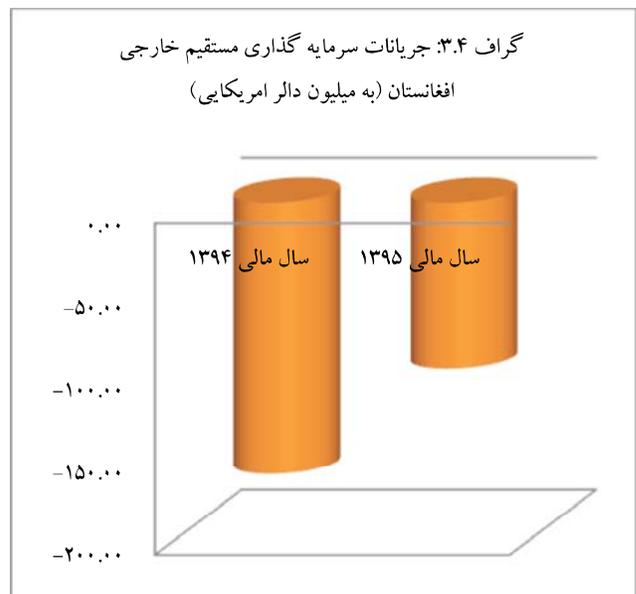
حساب سرمایه بیلانس تادیات در مقایسه با سال مالی ۱۳۹۴، طی سال مالی ۱۳۹۵ کاهش ۶ درصدی را نشان می دهد که دلیل آن کاهش انتقالات داخلی سرمایه گفته شده است.

جریانات خالص ورودی حساب سرمایه از ۱,۵۰۷.۴۸ میلیون دلار امریکایی سال مالی ۱۳۹۴ در سال مالی ۱۳۹۵ به ۱,۴۱۸.۱۳ میلیون دلار امریکایی کاهش یافته است. دلیل عمده این کاهش انتقالات خالص سرمایه که توسط دولت، تصدی ها و خانواده ها دریافت گردیده اند، عنوان شده که ارزش آن از ۱,۵۳۴.۰۷ میلیون دلار امریکایی ثبت شده سال مالی ۱۳۹۴ طی سال مالی ۱۳۹۵ به ۱,۴۲۵.۸۲ میلیون دلار امریکایی کاهش یافته است. (جهت وضاحت بیشتر به جدول ۱.۴ و گراف ۱.۴

۴.۱.۴ سرمایه گذاری مستقیم خارجی و پورتفولیوی

جریانات ورودی

براساس ارقام دسته داشته جریانات ورودی سرمایه گذاری مستقیم خارجی (FDI) در مقایسه با ۱۶۳.۰۶ میلیون دالر امریکایی سال مالی ۱۳۹۴ در سال مالی ۱۳۹۵ به ۹۹.۶۱ میلیون دالر امریکایی کاهش یافته است. این در حالیست که پورتفولیوی جریانات ورودی سرمایه گذاری، از ۸۱.۵۱ میلیون دالر امریکایی ثبت شده سال مالی ۱۳۹۴ در سال مالی ۱۳۹۵ به ۹۰.۸۵ میلیون دالر امریکایی افزایش یافته است.

منبع: دفتر احصائی مرکزی / محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

۲.۴ مال التجاره

این بخش بولتن چگونگی عملکرد تجارت اموال افغانستان، طی سال مالی ۱۳۹۵ را ارائه داشته و آنرا با سال مالی ۱۳۹۴ مقایسه می کند.

در سال تحت بررسی، کسر تجارت خارجی ۵,۸۰۵.۵۱ میلیون دالر امریکایی ثبت گردیده که این رقم نسبت به ۷,۱۲۳.۳۸ میلیون دالر امریکایی سال مالی ۱۳۹۴ کاهش ۱۹ درصدی را می نمایاند. (جهت وضاحت بیشتر به گراف ۴.۴ و جدول ۳.۴ مراجعه شود)

ارزش مجموعی صادرات در سال مالی ۱۳۹۵ به اندازه ۱۰ درصد افزایش یافته که رقم آن از ۵۵۵.۷۱ میلیون دالر امریکایی ثبت شده سال مالی ۱۳۹۴، در زمان تحت بررسی به ۶۱۳.۸۰ میلیون دالر امریکایی افزایش یافته است. باید گفت که صادرات چرم و پشم، مواد غذایی و نباتات طی در زمان تحت بررسی روند صعودی را نشان داده، در حالیکه صادرات قالین و فرش، طی این زمان کاهش را نشان می دهد. صادرات چرم و پشم که ۹ درصد مجموع صادرات (۵۵ میلیون دالر امریکایی) را تشکیل می دهد، افزایش ۹۳ درصدی را در سال مالی ۱۳۹۵ به ثبت رسانده است. صادرات مواد غذایی که شامل ماهی و میوه خشک می شود، ۴۴ درصد مجموع صادرات را تشکیل داده و به اندازه ۲۸ درصد افزایش یافته که از ۲۱۰.۱۷ میلیون دالر امریکایی سال مالی ۱۳۹۴ در سال مالی ۱۳۹۵ به ۲۶۹.۹۱ میلیون دالر امریکایی بالغ گردیده است. در عین حال، صادرات نباتات طی که حدوداً ۳۸ درصد مجموع صادرات را در بر می گیرد، به اندازه ۱۳ درصد افزایش یافته و ارزش آن از ۲۰۸.۷۶ میلیون دالر امریکایی سال مالی ۱۳۹۴ در سال تحت بررسی به ۲۳۶.۳۸ میلیون دالر امریکایی افزایش یافته است. این در حالیست که صادرات قالین و فرش که ۸.۶ درصد مجموع صادرات را تشکیل می دهد، بگونه قابل ملاحظه به اندازه ۵۲ درصد کاهش یافته که ارزش آن از ۱۰۸.۳۱ میلیون دالر امریکایی ثبت شده سال مالی ۱۳۹۴ در سال مالی ۱۳۹۵ به ۵۲.۵۱ میلیون دالر امریکایی کاهش یافته است.

به همین ترتیب، مجموع واردات به اندازه ۱۶ درصد کاهش یافته که ارزش آن در مقایسه با ۷,۶۷۹ میلیون دالر امریکایی ثبت شده سال گذشته در سال مالی ۱۳۹۵ به ۶,۴۱۹.۱۳ میلیون دالر امریکایی کاهش یافته است.

کاهش مواد نفتی و روغنیات، تولیدات صنعتی و کالاهای سرمایه‌ی از بزرگترین سهم کاهش واردات به حساب می رود.

واردات مواد نفتی و روغن‌یات عمدتاً بدلیل کاهش حجم واردات در سال مالی ۱۳۹۵، کاهش یافته است. واردات مواد نفتی و روغن‌یات که ۱۶.۸ درصد مجموع واردات را تشکیل می‌دهد، در زمان تحت بررسی به اندازه ۳۶ درصد کاهش یافته که ارزش آن به ۱،۰۷۸.۷۳ میلیون دلار امریکایی می‌رسد. در عین زمان، واردات تولیدات صنعتی که ۸ درصد مجموع واردات را در بر می‌گیرد، در زمان تحت بررسی به اندازه ۲۴ درصد کاهش داشته و ارزش آن از ۷۰۹.۱۹ میلیون دلار امریکایی سال گذشته، در سال مالی ۱۳۹۵ به ۵۳۶.۷۴ میلیون دلار امریکایی رسیده است. به همین ترتیب، واردات کالاهای سرمایوی که ۴۵ درصد مجموع واردات را احتوا می‌کند، در زمان تحت بررسی به اندازه ۱۸ درصد کاهش یافته که ارزش آن از ۳،۵۶۶.۰۷ میلیون دلار امریکایی سال مالی ۱۳۹۴ در سال مالی ۱۳۹۵ به ۲،۹۳۶.۷۵ میلیون دلار امریکایی کاهش یافته است.

۲. طرف تجارت

طرف عمده صادرات افغانستان کشور های چون پاکستان، ایران، هندوستان، چین و کشورهای مستقل مشترک المنافع می‌باشند. طبق احصائیه تجارت اموال، پاکستان طی سال مالی ۱۳۹۵ بزرگترین بخش صادرات افغانستان را جذب نموده است. سهم مجموعی صادرات افغانستان به پاکستان از ۴۰.۱۹ درصد سال مالی ۱۳۹۴، در سال تحت بررسی به ۴۷.۵۴ درصد افزایش یافته است. از لحاظ ارزش، صادرات کشور به پاکستان به اندازه ۳۱ درصد افزایش یافته که ارزش آن از ۲۲۳.۳۷ میلیون دلار امریکایی سال مالی ۱۳۹۴، طی سال مالی ۱۳۹۵ به ۲۹۱.۷۷ میلیون دلار امریکایی می‌رسد. طی سال مالی ۱۳۹۵ صادرات چرم و پشم به این کشور به اندازه ۱۷۳ درصد، مواد غذایی چون ماهی و میوه خشک به اندازه ۱۰۷ درصد و نباتات طی به اندازه ۴۲ درصد افزایش یافته، این در حالیست

که صادرات قالین و فرش در سال تحت بررسی به پاکستان به اندازه ۴۸ درصد کاهش یافته است.

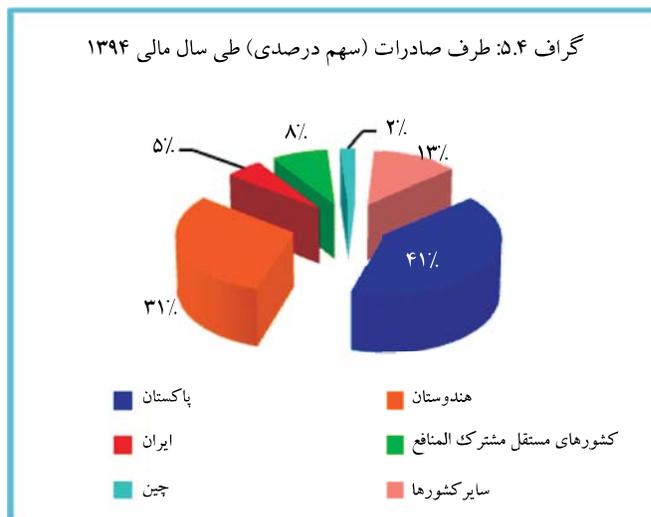
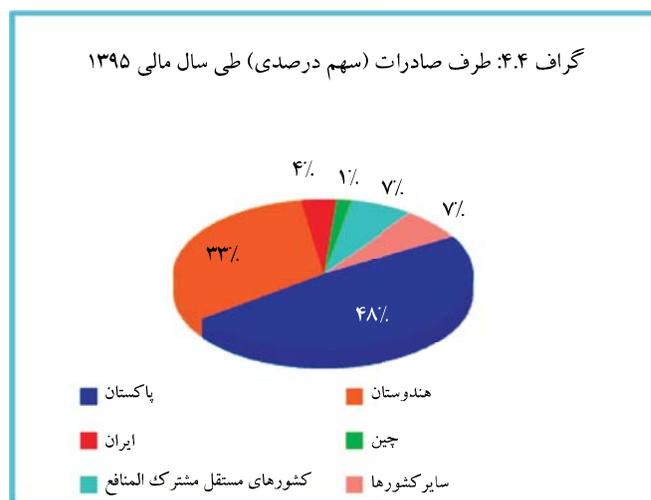
هندوستان در سال مالی ۱۳۹۵ دومین طرف صادراتی افغانستان شناخته شده است. سهم صادرات کشور به هندوستان از ۳۰.۴۳ درصد ثبت شده سال مالی ۱۳۹۴ طی سال مالی ۱۳۹۵ به ۳۲.۱۹ درصد افزایش یافته است. از لحاظ ارزش، صادرات کشور به هندوستان از ۱۶۹.۰۸ میلیون دلار امریکایی سال مالی ۱۳۹۴، در سال مالی ۱۳۹۵ به ۱۹۷.۶۰ میلیون دلار امریکایی افزایش یافته که این رقم افزایش ۱۷ درصدی را نشان می‌دهد. در زمان تحت بررسی، صادرات مواد غذایی به هندوستان به اندازه ۱۸ درصد و نباتات طی به اندازه ۱۷ درصد افزایش یافته است. باید گفت که صادرات چرم و پشم به این کشور در سال مالی ۱۳۹۵ به اندازه ۷۸ درصد کاهش را نشان می‌دهد.

به همین ترتیب، کشورهای مستقل مشترک المنافع سومین جایگاه سهم صادرات افغانستان را بخود اختصاص داده اند. سهم صادرات افغانستان به این کشورها از ۷.۹۴ درصد ثبت شده سال گذشته، در سال مالی ۱۳۹۵ به ۶.۶۷ درصد کاهش یافته است.

از لحاظ ارزش، عواید ناشی از صادرات افغانستان به کشورهای مستقل مشترک المنافع به اندازه ۷ درصد کاهش یافته که ارزش آن از ۴۴.۳۱ میلیون دلار امریکایی ثبت شده سال مالی ۱۳۹۴، طی سال مالی ۱۳۹۵ به ۴۰.۹۵ میلیون دلار امریکایی کاهش یافته است.

اقلام عمده صادراتی به کشورهای مشترک المنافع را میوه تازه تشکیل می‌دهد که در سال تحت بررسی تقریباً ۶ درصد مجموع صادرات را به این کشور تشکیل می‌دهد.

(برای وضاحت بیشتر به جداول ۴.۴، ۵.۴ و گراف های ۵.۴ و ۶.۴ مراجعه شود)

منبع: دفتر مرکزی احصائیة/ محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

قابل تذکر است که کشورهای مشترک المنافع در سال مالی ۱۳۹۵ بزرگترین منبع وارداتی افغانستان به حساب رفته اند. ارزش مجموعی واردات از این کشورها در زمان تحت بررسی از ۱،۵۸۱ میلیون دالر امریکایی یا سهم ۲۰.۵۹ درصدی به ۱،۳۲۰.۷۰ میلیون دالر امریکایی یا سهم ۲۰.۵۷ درصدی کاهش یافته که این رقم کاهش ۱۶ درصدی را به ثبت رسانده است. عمده ترین اقلام وارداتی از کشورهای مستقل مشترک المنافع را در سال مالی ۱۳۹۵، کالاهای مصرفی با سهم ۸

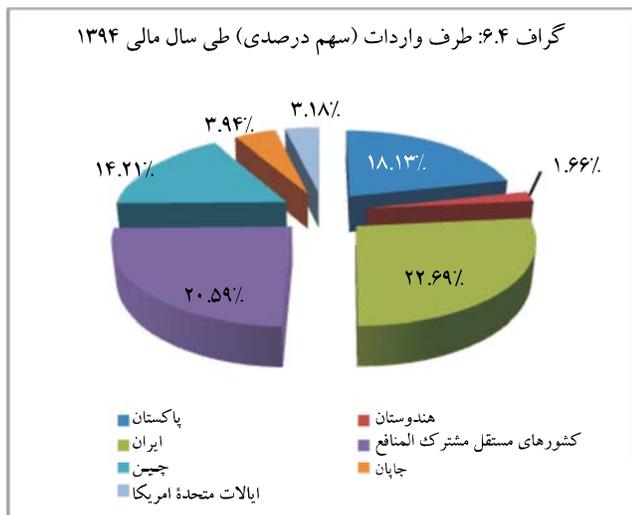
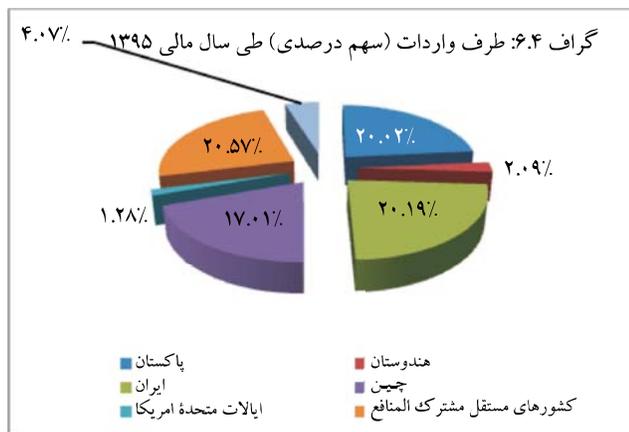
درصد، کالاهای سرمایوی با سهم ۵ درصد، مواد نفتی و پترولیم با سهم ۵ درصد و تولیدات صنعتی مانند مواد فلزی و کود کیمیای با سهم ۳ درصد تشکیل می دهند.

شایان ذکر است که ایران، طی سال مالی ۱۳۹۵ دومین بزرگترین کشور وارداتی برای افغانستان به حساب رفته است. سهم واردات از کشور ایران از ۲۲.۶۹ درصد ثبت شده سال گذشته، در سال مالی ۱۳۹۵ به ۲۰.۱۹ درصد کاهش یافته است. از لحاظ ارزش، مجموع واردات از ایران نیز در مقایسه با ۱،۷۴۲.۱۸ میلیون دالر امریکایی در سال تحت بررسی به ۱،۲۹۶.۲۶ میلیون دالر امریکایی کاهش یافته که این رقم طی سال مالی ۱۳۹۵ کاهش ۲۶ درصدی را به ثبت رسانده است. عمده ترین اقلام وارداتی از این کشور در سال مالی ۱۳۹۵ پترولیم با سهم ۱۰ درصدی، کالاهای سرمایوی با سهم ۷ درصدی و تولیدات صنعتی با سهم ۳ درصدی به حساب رفته اند.

این در حالیست که پاکستان در سال مالی ۱۳۹۵ سومین بزرگترین کشور وارداتی برای افغانستان گفته شده است. سهم واردات از پاکستان از ۱۸.۱۳ درصد ثبت شده سال گذشته، در سال مالی ۱۳۹۵ به ۲۰ درصد افزایش یافته است، ولی باید گفت که از لحاظ ارزش، مجموع واردات از این کشور در مقایسه با ۱،۳۹۱.۹۹ میلیون دالر امریکایی در سال تحت بررسی به ۱،۲۸۵.۲۶ میلیون دالر امریکایی کاهش یافته که این رقم در سال تحت بررسی کاهش ۸ درصدی را می نمایاند. عمده ترین اقلام وارداتی از این کشور در سال مالی ۱۳۹۵ کالاهای مصرفی، تولیدات صنعتی، کالاهای سرمایوی و پترولیم به حساب رفته اند.

در این میان، چین چهارمین بزرگترین منبع وارداتی در سال مالی ۱۳۹۵ برای افغانستان به حساب رفته است.

جات)، ادویه جات و نخ گفته شده است. (جهت وضاحت بیشتر به جداول ۴.۴، ۵.۴ و گراف‌های ۶.۴ و ۷.۴ مراجعه شود)

منبع: دفتر مرکزی احصائیه/محاسبه کارمندان افغانستان بانک

۳. ترکیب تجارت

۱.۳.۴ ترکیب واردات

ترکیب واردات، طی سال مالی ۱۳۹۵ حاکی از آنست که:

- کالاهای سرمایوی بزرگترین سهم (۴۵.۷ درصدی) را در سبد واردات به ثبت رسانده است. ولی از لحاظ ارزش، واردات این کالاها به اندازه ۱۸ درصد از ۳،۵۶۶.۰۷ میلیون دالر امریکایی ثبت شده سال گذشته،

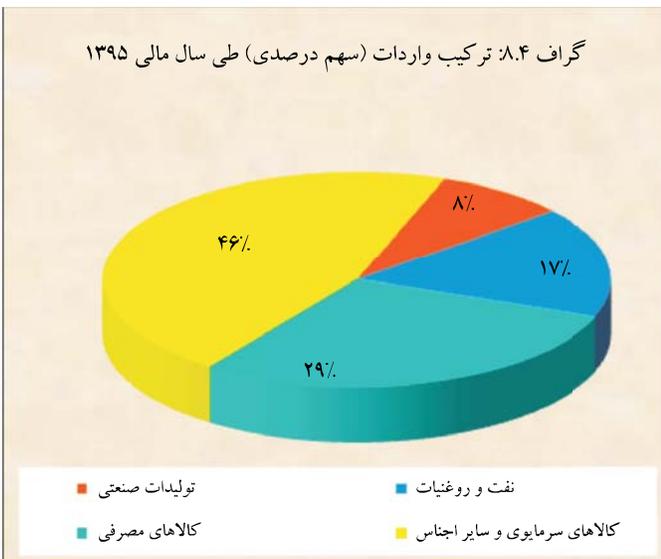
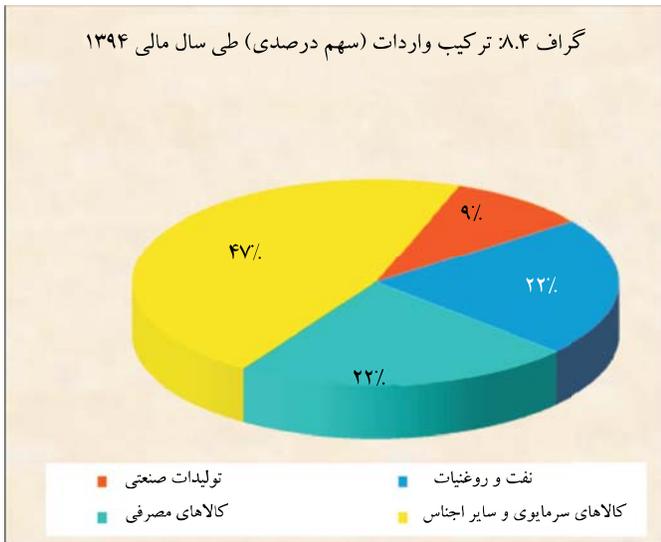
سهم واردات از این کشور از ۱۴.۲۱ درصد سال مالی ۱۳۹۴، در سال تحت بررسی به ۱۷ درصد افزایش یافته است. ولی از لحاظ ارزش، مجموع واردات از چین بدون تغییر بوده است که رقم آن ۱،۰۹۱.۸۵ میلیون دالر امریکایی گزارش شده بود. عمده ترین اقلام وارداتی از این کشور در سال مالی ۱۳۹۵ کالاهای سرمایوی (پرزہ جات) با سهم ۱۰ درصد و کالاهای مصرفی با سهم ۷ درصد به حساب رفته اند.

باید گفت که جاپان پنجمین کشور با سهم ۴ درصد، هندوستان با سهم ۲ درصد ششمین و ایالات متحده امریکا با سهم ۱ درصد هفتمین بزرگترین کشور وارداتی برای افغانستان در سال مالی ۱۳۹۵ به حساب رفته اند. این در حالیست که ارزش مجموعی واردات از جاپان به اندازه ۱۴ درصد کاهش داشته و ارزش آن از ۲۶۱.۳۳ میلیون دالر امریکایی سال مالی ۱۳۹۴، در سال مالی ۱۳۹۵ به ۲۰۳.۲۷ میلیون دالر امریکایی کاهش یافته که دلیل آن کاهش واردات کالاهای سرمایوی و کالاهای مصرفی در سال مالی ۱۳۹۵ گفته شده است.

واردات از هندوستان، طی سال مالی ۱۳۹۵ به اندازه ۵ درصد افزایش یافته که ارزش آن از ۱۲۷.۲۵ میلیون دالر امریکایی به ۱۳۴.۱۶ میلیون دالر امریکایی افزایش یافته است. عمده ترین اقلام وارداتی از این کشور را بوره، رخت، ادویه جات، سگرت و نخ تشکیل می دهد.

به همین گونه، واردات از ایالات متحده امریکا در سال مالی ۱۳۹۵ به گونه قابل ملاحظه به اندازه ۶۶ درصد کاهش یافته که ارزش آن از ۲۴۴.۵۴ میلیون دالر امریکایی به ۸۱.۹۳ میلیون دالر امریکایی رسیده است. دلیل که در پی این کاهش نهفته است، کاهش واردات در بخش کالاهای سرمایوی (پرزہ

کاهش تعداد پروژه‌های انکشافی در سراسر کشور، کاهش یافته است.

منبع: دفتر مرکزی احصائیه/محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

۲.۳.۴ ترکیب صادرات

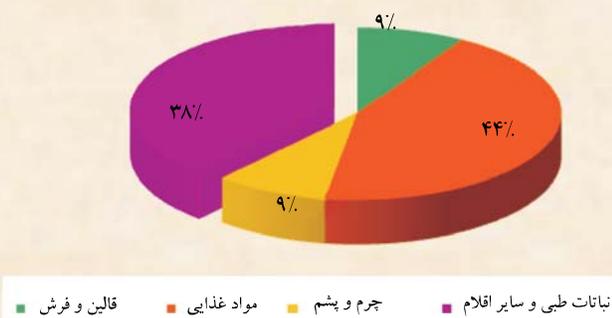
ترکیب صادرات، طی سال مالی ۱۳۹۵ نشان می‌دهد که صادرات مواد غذایی بزرگترین سهم را در سبب صادرات افغانستان به ثبت رسانده است که سهم آن از ۳۷.۸ درصد ثبت شده سال مالی ۱۳۹۴، طی سال مالی ۱۳۹۵ به ۴۴ درصد افزایش یافته است.

طی سال مالی ۱۳۹۵ به ۲,۹۳۶.۷۵ میلیون دالر امریکایی کاهش یافته است.

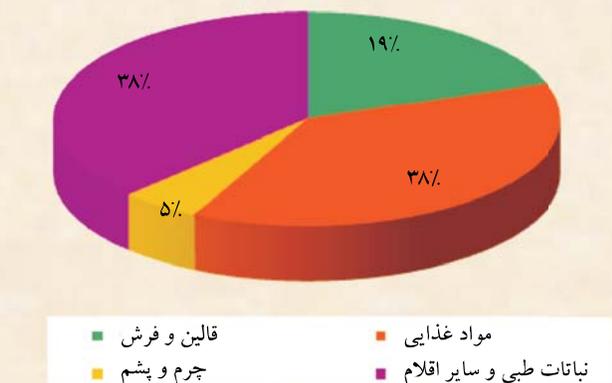
- دومین بزرگترین سهم را کالاهاى مصرفى در سبب واردات، طی سال مالی ۱۳۹۵ به خود اختصاص داده است. سهم این کالا در زمان گزارش دهی از ۲۲.۳ درصد به ۲۹.۱ درصد افزایش یافته که ارزش آن از ۱,۷۱۵.۲۵ میلیون دالر امریکایی ثبت شده سال مالی ۱۳۹۴، در سال مالی ۱۳۹۵ به ۱,۸۶۷.۳۶ میلیون دالر امریکایی افزایش یافته است.
- نفت و روغنيات (پترول) سومین بزرگترین حصه سبب واردات افغانستان را در زمان تحت بررسی تشکیل داده است. طی سال روان، واردات این جزء سبب وارداتی از ۲۲ درصد سال مالی ۱۳۹۴، در سال مالی ۱۳۹۵ به ۱۶.۸ درصد کاهش یافته است. از لحاظ ارزش، واردات این موارد در مجموع سبب واردات به اندازه ۳۶ درصد کاهش یافته است که ارزش آن از ۱,۶۸۸.۵۸ میلیون دالر امریکایی سال مالی ۱۳۹۴ در سال مالی ۱۳۹۵ به ۱,۰۷۸.۷۳ میلیون دالر امریکایی کاهش داشته است.
- تولیدات صنعتی، طی ربع گزارش دهی کمترین سهم را در سبب واردات افغانستان به خود اختصاص داده است، سهم آن در مجموع واردات از ۹.۲ درصد ثبت شده سال مالی ۱۳۹۴، طی سال مالی ۱۳۹۵ به ۸.۴ درصد کاهش یافته است.

از لحاظ ارزش، واردات این محصولات به اندازه ۲۴ درصد کاهش را نشان می‌دهد که ارزش آن از ۷۰۹.۱۹ میلیون دالر امریکایی سال مالی ۱۳۹۴، در سال مالی ۱۳۹۵ به ۵۳۶.۴۷ میلیون دالر امریکایی کاهش یافته است. تولیدات صنعتی چون فلزات، کود کیمیاوی، مواد کیمیاوی و سمنت در نتیجه

گراف ۱۰.۴: ترکیب صادرات (سهم درصدی) طی سال مالی ۱۳۹۴

گراف ۱۱.۴: ترکیب صادرات (سهم درصدی) طی سال مالی ۱۳۹۵

منبع: دفتر مرکزی احصائیه / محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

۴ بدهی خارجی

بدهی خارجی افغانستان تقریباً به اندازه ۲ درصد کاهش یافته است که ارزش آن طی سال مالی ۱۳۹۵ از ۲،۱۳۰،۰۰۶ میلیون دالر امریکایی سال مالی ۱۳۹۴ به ۲،۰۸۱،۲۸ میلیون دالر امریکایی کاهش یافته که این رقم کاهش ۴۸،۷۹ میلیون دالر را می‌نمایاند. دلیل کاهش بدهی خارجی به عوامل دراز مدت چون پرداخت قرضه‌های تجارت خارجی، کاهش امانات ذخایر خالص بین‌المللی (NIR) و حقوق برداشت خاص (SDR) تعیین شده از جانب صندوق بین‌المللی پول (IMF) نسبت داده شده است.

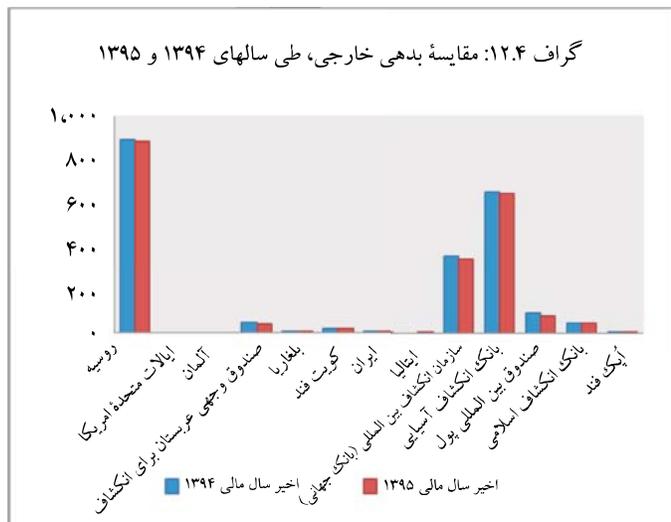
از لحاظ ارزش، صادرات مواد غذایی (روغن نباتی، میوه تازه و میوه خشک) به اندازه ۲۸ درصد از ۲۱۰،۱۷ میلیون دالر امریکایی سال گذشته، طی سال مالی ۱۳۹۵ به ۲۶۹،۹۱ میلیون دالر امریکایی افزایش یافته است.

دومین بزرگترین سهم را در سبد صادرات افغانستان، نباتات طی به خود اختصاص داده است که سهم آن از ۳۷،۶ درصد ثبت شده سال گذشته، طی سال مالی ۱۳۹۵ به ۳۸،۵ درصد افزایش یافته است. این در حالیست که از لحاظ ارزش، صادرات نباتات طی، طی ربع زمان بررسی به اندازه ۱۳ درصد افزایش داشته که ارزش آن از ۲۰۸،۷۶ میلیون دالر امریکایی ثبت شده سال مالی ۱۳۹۴، طی سال مالی ۱۳۹۵، به ۲۳۶،۳۸ میلیون دالر امریکایی کاهش یافته است.

چرم و پشم سومین بزرگترین سهم را در سبد صادرات افغانستان به خود اختصاص داده که از ۵ درصد ثبت شده سال گذشته، طی سال مالی ۱۳۹۵، به ۹ درصد افزایش یافته است. ارزش این اقلام به اندازه ۹۳ درصد از ۲۸،۴۷ میلیون دالر امریکایی ثبت شده سال مالی ۱۳۹۴، طی سال مالی ۱۳۹۵ به ۵۵ میلیون دالر امریکایی افزایش قابل ملاحظه را به ثبت رسانده است.

کالین و فرش که طی دهه اخیر از جمله اقلام عمده صادراتی افغانستان به حساب می‌رود، کوچکترین سهم را در سبد صادرات کشور به ثبت رسانده است. سهم آن از ۱۹،۵ درصد سال مالی ۱۳۹۴، طی زمان تحت بررسی به ۸،۶ درصد کاهش یافته است.

عواید ناشی از صادرات کالین و فرش نیز از ۱۰۸،۳۱ میلیون دالر امریکایی سال مالی گذشته، طی زمان تحت بررسی به ۵۲،۵۱ میلیون دالر امریکایی کاهش یافته که این رقم کاهش ۵۲ درصدی را نشان می‌دهد.

منبع: دفتر احصائیه مرکزی / محاسبهٔ کارمندان د افغانستان بانک

۵. ذخایر خالص بین المللی

براساس آخرین آمار دست داشته، ذخایر خالص بین المللی (NIR) طی سال مالی ۱۳۹۵ به اندازهٔ ۵.۸۸ درصد افزایش یافته که ارزش آن از ۶،۴۴۳ میلیون دالر امریکایی ثبت شدهٔ سال مالی گذشته، طی سال مالی ۱۳۹۵ به ۶،۸۲۱.۹۰ میلیون دالر امریکایی می‌رسد. افزایش ذخایر خالص بین المللی عمدتاً به افزایش دارایی‌های ذخیره‌ای بر می‌گردد که به اندازهٔ ۸ درصد افزایش نموده و ارزش آن در مقایسه با ۶،۹۶۵.۸۱ میلیون دالر امریکایی سال مالی ۱۳۹۴، در سال مالی ۱۳۹۵ به ۷،۵۴۱.۰۲ میلیون دالر امریکایی افزایش یافته است.

به همین ترتیب، ذخایر بدهی نیز افزایش ۳۷.۵۵ درصدی را نشان می‌دهد که ارزش آن در زمان تحت بررسی از ۵۲۲.۸۰ میلیون دالر امریکایی ثبت شدهٔ سال مالی ۱۳۹۴ به ۷۱۹.۱۳ میلیون دالر امریکایی رسیده است. این بدین معنی است که ذخایر بدهی‌ها نسبت به ذخایر دارایی‌ها بیشتر است. دلیل افزایش ذخایر بدهی‌ها عمدتاً به افزایش سپرده‌های اسعاری بانک‌های تجاری ربط می‌گیرد که به اندازهٔ ۴۹ درصد افزایش

طی این مدت، بازپرداخت اصل قرضهٔ افغانستان به بانک جهانی، بانک انکشاف آسیایی، صندوق بین المللی پول و بلغاریا صورت گرفته، در حالیکه هزینهٔ خدمات به بانک جهانی و بانک انکشاف آسیایی پرداخت شده است.

در عین زمان، بانک جهانی منحیث بزرگترین قرضه دهندهٔ چندین جانبهٔ افغانستان در زمان تحت بررسی بخشی از اصل قرضه و هزینهٔ خدمات را بخشش نموده و از سوی هم بانک انکشاف آسیایی تنها در بخش هزینهٔ خدمات بخشی از قرضه را بخشش نموده است.

مجموع قرضهٔ قابل پرداخت به پاریس کلب در سال مالی ۱۳۹۵ به ۸۸۴.۷۰ میلیون دالر امریکایی رسیده که باید به فدراسیون روسیه پرداخت شود.

قابل یاد آور است که بدهی‌های اعضای پاریس کلب ۴۲.۵۱ درصد مجموع بدهی خارجی را در بر گرفته و نسبت به سال گذشته، طی سال مالی ۱۳۹۵ طور اندک به اندازهٔ ۱ درصد کاهش یافته است.

علاوه بر این، مجموع بدهی قرضه دهنده گان خارج از اعضای پاریس کلب که شامل صندوق وجهی سعودی برای انکشاف، بلغاریا، کویت فند و ایران می‌شود، طی سال مالی ۱۳۹۵ بدون تغییر بوده و ۸۴.۲۱ میلیون دالر امریکایی گزارش شده است.

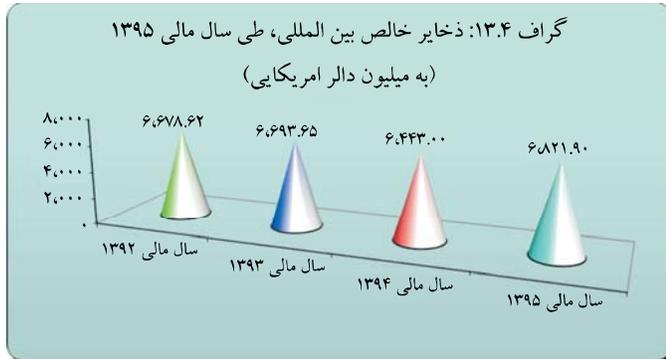
از سوی هم قروض چندین جانبهٔ افغانستان از ۱،۱۵۰.۸۹ میلیون دالر امریکایی، در زمان تحت بررسی به ۱،۱۱۲.۳۶ میلیون دالر امریکایی کاهش یافته است که این رقم در مجموع قرضه خارجی کشور کاهش ۳۸.۵۳ میلیون دالری را نشان می‌دهد.

یافته و ارزش آن از ۴۳۳.۵۷ میلیون دالر امریکایی سال گذشته، طی سال مالی ۱۳۹۵ به ۶۴۷.۶۸ میلیون دالر امریکایی افزایش یافته است.

استفاده از منابع طبیعی، از ۸۹.۱۰ میلیون دالر امریکایی سال مالی ۱۳۹۴، طی سال مالی ۱۳۹۵ به ۷۱.۳۱ میلیون دالر امریکایی کاهش داشته که این رقم کاهش ۲۰ درصدی را نشان می دهد. در عین زمان، ذخایر بدهی سپرده های اسعاری افراد غیر ساکن در زمان تحت بررسی تقریباً بدون تغییر باقی مانده است.

باید گفت که وضعیت فعلی ذخایر خالص بین المللی متکای خوب برای پالیسی پولی بوده و بیلانس تادیات را حمایت می کند. در حال حاضر، ذخایر خالص بین المللی بطور اوسط ۱۳ ماه وارداتی را تحت پوشش قرار می دهد، این در حالیست کشورهای که ۶ ماه پوشش وارداتی دارند از وضعیت ذخایر جدول ۲.۴: مال التجاره (به میلیون دالر آمریکایی)

مناسب برخوردار اند. جدول ۷.۴ و گراف ۱۳.۴ نمایانگر ذخایر خالص بین المللی افغانستان، طی زمان های گذشته می باشد.

منبع: دفتر احصائی مرکزی / محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

جدول ۱.۴: بیلانس حساب جاری (به میلیون دالر امریکایی)

اقدام/زمان	سال مالی ۱۳۹۳	سال مالی ۱۳۹۴	سال مالی ۱۳۹۵
حساب سرمایه و حساب مالی	۳,۰۶۸.۹۷	۱,۸۱۲.۴۷	۷۴۹.۶۱
حساب سرمایه	۲,۵۴۱.۱۵	۱,۵۰۷.۴۸	۱,۴۱۸.۱۳
انتقالات سرمایه	۲,۵۷۴.۵۴	۱,۵۳۴.۰۷	۱,۴۲۵.۸۲
حساب مالی	۵۲۷.۸۲	۳۰۴.۹۹-	۶۶۸.۵۳
ذخیره دارایی ها	۳۵۲.۴۷	۲۵۸.۴۵-	۶۴۱.۲۸

سال	سال مالی ۱۳۹۱		سال مالی ۱۳۹۲		سال مالی ۱۳۹۳		سال مالی ۱۳۹۴		سال مالی ۱۳۹۵	
	مجموع	سهم درصدی								
واردات	۶,۴۱۹.۶۷	۱۰۰٪	۹,۳۳۹.۶۰	۱۰۰٪	۷,۲۹۴.۶۳	۱۰۰٪	۷,۶۷۹.۰۹	۱۰۰٪	۶,۴۱۹.۳۱	۱۰۰٪
تولیدات صنعتی	۹۶۹.۸۸	۱۵.۱٪	۱,۲۷۲.۱۴	۱۳.۶٪	۸۶۳.۱۹	۱۱.۸٪	۷۰۹.۱۹	۹.۲٪	۵۳۶.۴۷	۸.۴٪
نفت و روغنیات	۱,۰۸۳.۶۵	۱۶.۹٪	۲,۱۶۷.۳۷	۲۳.۲٪	۱۱۵۵.۹۴	۱۵.۸٪	۱۶۸۸.۵۸	۲۲.۰٪	۱۰۷۸.۷۳	۱۶.۸٪
کالاهای مصرفی	۱,۲۵۵.۴۸	۱۹.۶٪	۱,۹۴۲.۸۵	۲۰.۸٪	۲۳۴۵.۸۶	۳۲.۲٪	۱۷۱۵.۲۵	۲۲.۳٪	۱۸۶۷.۳۶	۲۹.۱٪
کالاهای سرمایه ای و سایر اجناس	۳,۱۱۰.۶۶	۴۸.۵٪	۳,۹۵۷.۲۴	۴۲.۴٪	۲,۹۳۰	۴۰.۲٪	۳۵۶۶.۰۷	۴۶.۴٪	۲۹۳۶.۷۵	۴۵.۷٪
صادرات	۲۶۱.۶۳	۱۰۰٪	۴۹۹.۸۱	۱۰۰.۰٪	۶۲۰.۸۸	۱۰۰٪	۵۵۵.۷۱	۱۰۰٪	۶۱۳.۸۰	۱۰۰٪
قالین و فرش	۸.۴۳	۳٪	۸۵.۴۹	۱۷.۱٪	۸۷.۰	۱۴.۰٪	۱۰۸.۳۱	۱۹.۵٪	۵۲.۵۱	۸.۶٪
مواد غذایی	۱۰۴.۲۳	۴۰٪	۱۷۵.۹۲	۳۵.۲٪	۲۷۲.۱۳	۴۳.۸٪	۲۱۰.۱۷	۳۷.۸٪	۲۶۹.۹۱	۴۴.۰٪
چرم و پشم	۲۶.۸۲	۱۰٪	۵۹.۵۴	۱۱.۹٪	۴۹.۳۵	۷.۹٪	۲۸.۴۷	۵.۱٪	۵۵.۰۰	۹.۰٪
نباتات طی و سایر اقلام	۱۲۲.۱۵	۴۷٪	۱۷۸.۸۶	۳۵.۸٪	۲۱۲.۳۶	۳۴.۲٪	۲۰۸.۷۶	۳۷.۶٪	۲۳۶.۳۸	۳۸.۵٪
بیلانس تجاری	-۶,۱۵۸.۰۴		-۸,۸۳۹.۷۹		-۶,۶۷۳.۷۵		-۷,۱۲۳.۳۸		-۵,۸۰۵.۵۱	
بیلانس تجاری منحصی درصد تولیدات ناخالص داخلی	-۳۱٪		-۴۳٪		-۳۱٪		-۳۳٪			

منبع: دفتر احصائی مرکزی / محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

جدول ۳.۴: طرف تجارت خارجی طی سال مالی ۱۳۹۵ (به میلیون دلار امریکایی)

نام کشور	صادرات	سهم درصدی	واردات	سهم درصدی	مجموع بیلانس
پاکستان	۲۹۱.۷۷	۴۷.۵۴٪	۱،۲۸۵.۲۶	۲۰.۰۲٪	-۹۹۳.۴۹
هندوستان	۱۹۷.۶۰	۳۲.۱۹٪	۱۳۴.۱۶	۲.۰۹٪	۶۳.۴۴
ایران	۲۲.۶۰	۳.۶۸٪	۱،۲۹۶.۲۶	۲۰.۱۹٪	-۱،۲۷۳.۶۶
آلمان	۳.۵۷	۰.۵۸٪	۲۸.۱۹	۰.۴۴٪	-۲۴.۶۲
چین	۹.۵۱	۱.۵۵٪	۱،۰۹۱.۸۵	۱۷.۰۱٪	-۱،۰۸۲.۳۴
انگلستان		۰.۰۰٪	۹.۱۸	۰.۱۴٪	-۹.۱۸
عربستان سعودی	۵.۵۹	۰.۹۱٪		۰.۰۰٪	۵.۵۹
ایالات متحده آمریکا		۰.۰۰٪	۸۱.۹۳	۱.۲۸٪	-۸۱.۹۳
کشورهای مستقل مشترک المنافع	۴۰.۹۵	۶.۶۷٪	۱۳۲۰.۷۰	۲۰.۵۷٪	-۱۲۷۹.۷۵
ژاپان		۰.۰۰٪	۲۶۱.۳۳	۴.۰۷٪	-۲۶۱.۳۳
سایر کشورها	۴۲.۲۱	۶.۸۸٪	۹۱۰.۴۰	۱۴.۱۸٪	-۸۶۸.۱۹
مجموع	۶۱۳.۸۰	۱۰۰٪	۶،۴۱۹.۲۶	۱۰۰٪	(۵،۸۰۵.۴۶)

منبع: دفتر احصائیه مرکزی / محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

جدول ۴.۴: طرف تجارت خارجی طی سال مالی ۱۳۹۴ (به میلیون دلار امریکایی)

نام کشور	صادرات	سهم درصدی	واردات	سهم درصدی	مجموع بیلانس
پاکستان	۲۲۳.۳۶	۴۰.۱۹٪	۱،۳۹۱.۹۹	۱۸.۱۳٪	-۱،۱۶۸.۶۳
هندوستان	۱۶۹.۰۸	۳۰.۴۳٪	۱۲۷.۲۵	۱.۶۶٪	۴۱.۸۳
ایران	۲۹.۵۷	۵.۳۲٪	۱،۷۴۲.۱۸	۲۲.۶۹٪	-۱،۷۱۲.۶۱
آلمان	۶.۸۷	۱.۲۴٪	۳۳.۰۹	۰.۴۳٪	-۲۶.۲۲
کشورهای مستقل مشترک المنافع	۴۴.۱۳	۷.۹۴٪	۱،۵۸۱.۰۰	۲۰.۵۹٪	-۱،۵۳۶.۸۷
چین	۱۱.۶۶	۲.۱۰٪	۱،۰۹۰.۹۲	۱۴.۲۱٪	-۱،۰۷۹.۲۶
عربستان سعودی	۰.۲۵	۰.۰۴٪		۰.۰۰٪	۰.۲۵
ژاپان		۰.۰۰٪	۳۰۲.۲۷	۳.۹۴٪	-۳۰۲.۲۷
انگلستان		۰.۰۰٪	۵.۴۱	۰.۰۷٪	-۵.۴۱
ایالات متحده آمریکا		۰.۰۰٪	۲۴۴.۵۴	۳.۱۸٪	-۲۴۴.۵۴
سایر کشورها	۷۰.۷۹	۱۲.۷۴٪	۱،۱۶۰.۴۷	۱۵.۱۱٪	-۱،۰۸۹.۶۸
مجموع	۵۵۵.۷۱	۱۰۰.۰۰٪	۷،۶۷۹.۱۲	۱۰۰.۰۰٪	-۷،۱۲۳.۴۱

منبع: دفتر احصائیه مرکزی / محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

جدول ۵.۴: بدهی خارجی طی سال مالی ۱۳۹۵

مجموع فیصدی	به میلیون دالر امریکایی	
۱۰۰.۰۰	۲,۰۸۱.۲۸	مجموع بدهی خارجی
۴۶.۵۵	۹۶۸.۹۱	دوجانبه
۴۲.۵۱	۸۸۴.۷۰	پاریس کلب
۴۲.۵۱	۸۸۴.۷۰	فدراسیون روسیه
۰.۰۰	-	ایالات متحده امریکا
۰.۰۰	-	آلمان
۴.۰۵	۸۴.۲۱	اعضای خارج از پاریس کلب
۵۳.۴۵	۱,۱۱۲.۳۶	چندین جانبه
۱۶.۴۴	۳۴۲.۱۴	از جمله: سازمان انکشاف بین المللی (بانک جهانی)
۳۰.۸۱	۶۴۱.۱۸	بانک انکشاف آسیایی
۳.۹۵	۸۲.۱۶	صندوق بین المللی پول
۲.۱۷	۴۵.۱۶	بانک انکشاف اسلامی
۰.۰۸	۱.۷۲	اُپک فند

منبع: دفتر احصائی مرکزی / محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

جدول ۶.۴: زخایر خالص بین المللی طی سال مالی ۱۳۹۵ (به میلیون دالر امریکایی)

روند تغییرات در ربع گذشته	سال مالی ۱۳۹۲	فیصدی تغییرات	سال مالی ۱۳۹۳	فیصدی تغییرات	سال مالی ۱۳۹۴	فیصدی تغییرات	سال مالی ۱۳۹۵	فیصدی تغییرات
ذخایر خالص بین المللی (به میلیون دالر امریکایی)	۶,۶۷۸.۶۲	۲۳.۲۲	۶,۶۹۳.۶۵	۰.۲۲	۶,۴۴۳.۰۰	-۳.۷۴	۶,۸۲۱.۹۰	۵.۸۸
ذخایر دارایی ها	۷,۱۸۳.۳۳	۲۲.۷۱	۷,۲۴۷.۷۶	۰.۹۰	۶,۹۶۵.۸۱	-۳.۸۹	۷,۵۴۱.۰۲	۸.۲۶
ذخایر بدهی ها	۵۰۴.۷۱	۱۰.۹۱	۵۵۴.۱۲	۹.۷۹	۵۲۲.۸۰	-۵.۶۵	۷۱۹.۱۳	۳۷.۵۵
امانات اسعاری بانک های تجارتي	۳۶۷.۶۵	۴.۰۰	۴۴۳.۸۰	۲۰.۷۱	۴۳۳.۵۷	-۲.۳۰	۶۴۷.۶۸	۴۹.۳۸
امانات اسعاری افراد غیر ساکن	۰.۱۴	-۸۹.۵۷	۰.۱۴	-۰.۰۲	۰.۱۴	۰.۰۰	۰.۱۴	-۰.۰۳
استفاده از منابع تمویلی	۱۳۶.۹۲	۱۷.۵۳	۱۱۰.۱۸	-۱۹.۵۳	۸۹.۱۰	-۱۹.۱۴	۷۱.۳۱	-۱۹.۹۶
ذخایر ناخالص بین المللی (در ماه های وارداتی)	۹.۲۳		۱۱.۹۲		۱۰.۸۹		۱۴.۱۰	
ذخایر خالص بین المللی (در ماه های وارداتی)	۸.۵۸		۱۱		۱۰		۱۳	

منبع: دفتر احصائی مرکزی / محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

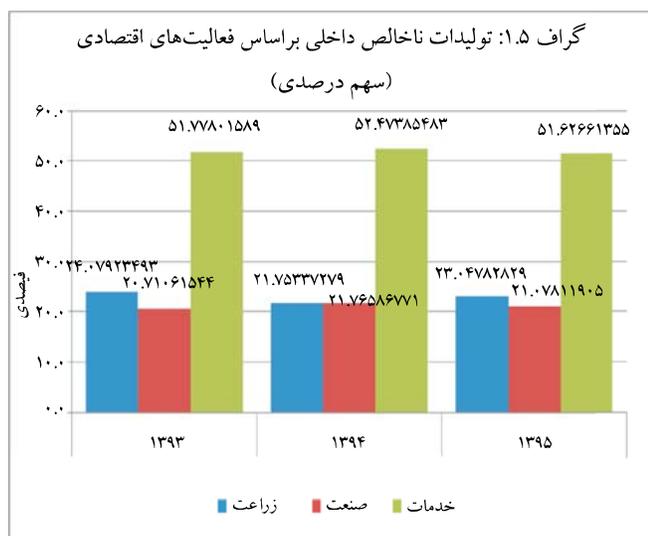

چگونگی تغییرات در سکتور حقیقی

چگونگی تغییرات در سکتور حقیقی

با وجود بی‌باوری‌های زیاد در کشور، از ۱.۸- درصد به ۳.۶ درصد افزایش یافته است. سکتور زراعت در نتیجه حمایت دولت، آب و هوای مناسب و تولیدات وافر مواد مخدر، رشد قابل ملاحظه داشته است. در عین زمان سکتور خدمات نیز دلیل رشد قوی بخش‌های مالی، بیمه، املاک و تجارت بهبود یافته، ولی در این میان سکتور صنعت بدلیل کاهش تولیدات چوبی و فعالیت‌های ساختمانی شاهد عملکرد ضعیفی بوده است.

این در حالیست که افزایش تولیدات ناخالص داخلی کشور اساساً از افزایش تولیدات تریاک که بدون در نظر داشت سهم سایر مواد مخدر در تولیدات ناخالص داخلی تولیدات تریاک بسیار کم بهبود داشته، نشأت گرفته است. باید گفت که تولیدات تریاک در زمان تحت بررسی از ۱.۳ درصد به ۲.۱ درصدی افزایش یافته است.

منبع: دفتر مرکزی احصائیه

در کل، سکتور زراعت که تقریباً اکثریت نفوس کشور در آن مشغول اند، از هدف تعیین شده سال گذشته (۱۶.۹- درصد) به ۱۲.۴ درصد رشد قابل ملاحظه نموده است. جهت وضاحت

همان طوریکه توقع می‌رفت، رشد اقتصادی افغانستان، طی سال مالی ۱۳۹۵ افزایش چشمگیر داشته طوریکه تولیدات ناخالص داخلی کشور در این مدت، رشد تخمین شده ۳.۶ درصدی را نشان می‌دهد. قابل تذکر است که سکتور زراعت نیز بهبود یافته و سکتور خدمات نیز شاهد تغییرات مثبت بوده، در حالیکه سکتور صنعت عملکرد خوبی نداشته است. سکتور زراعت در نتیجه حمایت دولت و آب و هوای مناسب از عملکرد خوبی برخوردار بوده که این خود باعث رشد ۱۲ درصدی در این بخش شده است. این در حالیست که نرخ رشد سکتور زراعت در سال گذشته ۱۶.۹- درصد گزارش شده بود. افزون بر این، دلیل رشد سکتور زراعت تولیدات وافر مواد مخدر گفته شده که از ۴۸.۴- درصد به ۴۵.۵ درصد افزایش یافته است.

سکتور صنعت در سال مالی ۱۳۹۵ شاهد کاهش چشمگیر بوده که دلیل آن عملکرد ضعیف تولیدات چوبی و فعالیت‌های ساختمانی گفته شده است. رشد سکتور صنعت از ۴.۵ درصد به ۱.۹- درصد کاهش یافته است. شایان ذکر است که در این سکتور تولیدات فلزات ساده طور استثنایی بهتر بوده است.

در این میان، سکتور خدمات طی سال مالی ۱۳۹۵ به نرخ سالانه ۲.۴ درصدی افزایش یافته که نسبت به ۱.۴ درصد ثبت شده سال مالی ۱۳۹۴ افزایش قابل توجه را نشان می‌دهد. در این سکتور اکثریت شاخص‌ها چون مالی، بیمه، املاک و تجارت، مالکیت جایزاد‌های مسکونی، اجتماع، خدمات شخصی و اجتماعی، خدمات دولتی و سایر خدمات کمک کرده تا عملکرد سکتور خدمات بهبود یابد.

۱. تولیدات ناخالص داخلی براساس فعالیت‌های اقتصادی

تولیدات ناخالص داخلی افغانستان، طی سال مالی ۱۳۹۵

بیشتر این سکتور نسبت به حد متوقعه بیشتر رشد داشته است باید گفت که نقش مواد مخدر در این بخش قابل ملاحظه بوده است. براساس گزارش‌ها، تولیدات مجموعی تریاک از ۴۸- درصد ثبت شده سال گذشته، طی سال مالی ۱۳۹۵ به ۴۵ درصد افزایش یافته است. به استثنای بخش مالداري، سایر اجزای بخش زراعتی در سال مالی ۱۳۹۵ عملکرد خوبی داشته اند. طی سال مالی ۱۳۹۵، حبوبات از ۱۴.۲- درصد به ۴.۷- درصد و میوه جات از ۷.۲ درصد به ۳۲.۱ درصد افزایش یافته است. سایر اجزای بخش زراعت نیز از ۲.۲- درصد به ۶.۳ درصد رشد نموده است. شایان ذکر است که سکتور زراعت به استثنای تولیدات تریاک، از ۵.۷- درصد گزارش شده سال گذشته، طی زمان تحت بررسی به ۶ درصد رشد داشته است.

به همین ترتیب، رشد سکتور صنعت، پس از بدترین عملکرد سال ۱۳۸۱ بدینسو، در سال مالی ۱۳۹۵ به اندازه ۱.۹- درصد کاهش یافته است. در مجموع، رشد سکتور ساختمانی از ۸.۱ درصد ثبت شده سال گذشته در زمان تحت بررسی به ۴.۷- درصد کاهش یافته است. این در حالیست که سایر اجزای این سکتور یا روند صعودی داشته و یا هم بدون تغییر بوده اند. روند تغییرات در بخش معدن و استخراج صعودی بوده که از ۷.۹- درصد به ۱۰.۴ درصد افزایش را نشان می‌دهد. سایر اجزا چون برق، گاز و آب نیز روند صعودی را طی نموده اند که از ۱.۵- درصد به ۴ درصد افزایش یافته است. سکتور فرعی تولیدی باوجود اینکه وضعیت در برخی اجزای آن به کاهش قابل توجه در بخش چوب و تولیدات چوبی که شامل فرنیچر می‌شود، مختلط بوده به ۱ درصد بدون تغییر گزارش شده، ولی در بخش رخت، پوشاک و چرم، مواد معدنی غیر فلزی به استثنای پترولیوم و زغال سنگ، و بگونه بسیار مهم فلزات ساده،

روند افزایشی را نشان داده اند. از سوی دیگر، عملکرد بخش ساختمانی نامطلوب بوده و در سکتور صنعت سهم منفی را به خود اختصاص داده است. این بخش در زمان تحت بررسی از ۸.۳ درصد به ۴.۷- درصد کاهش یافته است.

قابل ذکر است که رشد سکتور خدمات نسبت به حد تعیین شده سال گذشته، طی زمان تحت بررسی افزایش را نشان می‌دهد. این سکتور با سهم فعال در بخش‌های مالی، بیمه، املاک و تجارت، ترانسپورت، ذخایر، مخابرات، مالکیت جایدادهای مسکونی، خدمات شخصی و اجتماعی، خدمات دولتی و سایر خدمات، از ۱.۴ درصد به ۲.۴ درصد افزایش یافته است. بخش مالی، بیمه، املاک و تجارت از ۲.۳- درصد به ۲۰ درصد افزایش یافته که بزرگترین سهم را در سکتور خدمات به خود اختصاص داده است. سرانجام، بخش تجارت عمده و پرچون، هتل‌ها و رستوران‌ها شاهد کاهش قابل ملاحظه بوده اند که از ۳.۸ درصد به ۷.۲- درصد کاهش یافته است.

در اخیر می‌توان گفت که مالیات روی واردات از ۱۶.۱ درصد ثبت شده سال گذشته، طی زمان تحت بررسی به ۷.۸ درصد کاهش یافته است.

جدول ۵.۱: رشد تولیدات ناخالص داخلی بر اساس تولیدات سکتوری (به فیصد)

تولیدات ناخالص داخلی به قیمت‌های بازار (تغییرات درصدی) *شامل مواد مخدر			
سال هجری شمسی	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵
سال میلادی	۲۰۱۴/۱۵	۲۰۱۵/۱۶	۲۰۱۶/۱۷
زراعت	۳.۷	-۱۶.۹	۱۲.۴
حبوبات	۳.۷	-۱۴.۲	-۴.۷
میوه تازه	۱۸.۹	۷.۲	۳۲.۱
مواشی	۰.۱	۰.۴	۰.۲
مواد مخدر (کوکائین)		-۴۸.۴	۴۵.۵
سایر موارد	-۵۷.۹	-۲.۲	۶.۳
صنعت	۲.۴	۴.۵	-۱.۹
معادن و استخراج	-۲.۲	-۷.۹	۱۰.۴
تولیدات	-۲.۵	۱.۰	۱.۰
مواد غذایی، مشروبات و تنباکو	۰.۷	۱.۵	۱.۱
منسوجات، پوشاک‌ها و چرم	-۳۵.۷	-۱۵.۷	-۱۴.۸
چوب، تولیدات چوبی شامل فرنیچر	-۲۵.۲	-۲۱.۲	-۸۴.۲
کاغذ، تولیدات کاغذی، نقاشی‌ها و نشریه‌ها	۸.۹	۰.۱	۰.۱
مواد کیمیاوی، پترولیم و مواد کیمیاوی، زغال سنگ، رابر، پلاستیک	-۱۶.۲	۱.۱	۱.۸
مواد معدنی غیر فلزی به استثنای پترولیم و زغال سنگ	-۲۶.۱	۹.۳	۲۱.۳
فلزات اصلی	-۷۶.۹	-۴۱.۰	۱۰.۷
برق، گاز و آب	۲.۷	-۱.۵	۴.۰
ساختمان	۷.۰	۸.۱	-۴.۷
خدمات	۴.۰	۱.۴	۲.۴
تجارت عمده و پرچون، هتل‌ها و رستوران‌ها	-۱.۰	۳.۸	-۷.۲
تجارت عمده و پرچون	-۲.۷	۲.۹	۹.۳
رستوران‌ها و هتل‌ها	۹.۲	۸.۹	۳.۶
حمل و نقل، گدام و ارتباطات	۱.۸	۴.۲	۴.۹
حمل و نقل و گدام‌ها	-۱.۷	۰.۷	۰.۵
پسته و مخابرات	۷.۸	۹.۸	۱۱.۱
مالیه، بیمه، املاک و تجارت	۱۰.۹	-۲.۳	۲۰.۰
بانکداری مالی	۱۱۳.۳	-۲.۳	۱۹.۶
بیمه	۲.۳	۳.۸	۵۴.۲
املاک و خدمات تجاری	-۴.۵	-۶.۳	-۳.۱
مالکیت مسکن	-۲.۴	-۴.۶	۲.۰
اجتماع، خدمات اجتماعی و شخصی	-۱.۲	-۲.۲	۰.۶
تولید کنندگان خدمات دولتی	۸.۰	-۲.۳	۰.۵
سایر خدمات	-۰.۶	-۱۰.۱	۶.۷
مجموع	۳.۶	-۲.۴	۳.۴
مستثنی: هزینه‌های خدمات مربوطه بانک‌ها			
مالیات بر واردات	-۱۰.۸	۱۶.۱	۷.۸
تولیدات ناخالص داخلی به قیمت بازار	۳.۱	-۱.۸	۳.۶

۲. تولیدات ناخالص داخلی بر اساس مصرف

تولیدات ناخالص داخلی، تحت روش مصرف، تنها با ارقام اسمی آن محاسبه می‌گردد. در بیلانس سال مالی ۱۳۹۵ نرخ رشد اسمی تولیدات ناخالص داخلی کشور از ۳.۲ درصد ثبت شده سال گذشته، در زمان تحت بررسی به ۹ درصد افزایش یافته است. دلیل این افزایش سهم مثبت مجموع مصارف و تغییرات موجودی‌ها گفته شده است. این در حالیست که افزایش بمیان آمده در تولیدات ناخالص داخلی بالاثر کاهش سرمایه گذاری ثابت ناخالص داخلی و افزایش خلا میان واردات و صادرات کشور، متأثر گردیده است.

باید گفت که عمده ترین بخش تولیدات ناخالص داخلی افغانستان همانا مجموع مصارف مستهلکین بوده که به دو بخش یعنی مصارف شخصی و مصارف دولت دسته بندی می‌شود.

با در نظر داشت هر دو بخش فرعی، مجموع مصارف در قیمت بازار فعلی از ۶.۴ درصد سال گذشته، طی سال مالی ۱۳۹۵ به ۷.۵ درصد افزایش یافته است.

از سوی هم، رشد اسمی سرمایه گذاری ثابت ناخالص از ۱۱.۹ درصد گزارش شده سال گذشته، در زمان تحت بررسی به ۱.۵- درصد کاهش یافته است. شایان ذکر است که باوجود افزایش چشمگیر کالاهای سرمایوی با دوام، عملکرد ضعیف موارد ساختمانی که بخش اعظم سرمایه گذاری ثابت ناخالص را تشکیل می‌دهد، باعث رشد منفی در بخش مربوطه شده است. در زمان تحت بررسی تغییرات در موجودی‌ها و ارقام (سرمایه گذاری روی کالاهای مصرفی) در افزایش تولیدات ناخالص داخلی نقش به سزای داشته که رقم این تولیدات را از ۰.۱- درصد ثبت شده سال گذشته، طی سال مالی ۱۳۹۵ به ۱۸.۸ درصد افزایش قابل ملاحظه داده است.

به همین ترتیب، ارزش مجموعی صادرات اجناس و خدمات غیر فکتوری از ۸۶،۷۰۴ میلیون افغانی به ۹۱،۹۸۳ میلیون افغانی افزایش یافته که در مقایسه با ۱۱.۲ درصد گزارش شده زمان گذشته در زمان تحت بررسی رشد ۶.۱ درصدی را می‌نمایاند. در عین زمان، واردات اجناس و خدمات غیر فکتوری از ۶۱۰،۶۸۶ میلیون افغانی به ۶۵۳،۹۰۲ میلیون افغانی افزایش یافته که نرخ رشد آن طی سال قبلی ۱۲.۳ درصد و در زمان تحت بررسی ۷.۱ درصد گزارش شده است. سرانجام، بیلانس منابع (خلا میان واردات و صادرات) از ۵۲۳،۹۸۱- میلیون افغانی به ۵۶۱،۹۱۹- میلیون افغانی افزایش یافته، در حالیکه نرخ افزایشی آن نسبت به ۱۲.۵ درصد گزارش شده سال گذشته به ۷.۲ درصد ثبت گردیده است.

براساس گزارش‌های منتشره دفتر مرکزی احصائیه، نفوس کشور در سال ۲۰۱۶ از ۱.۸ درصد افزایش سال ۲۰۱۵ به ۲.۱ درصد افزایش یافته است. به همین ترتیب، نرخ مبادله افغانی در برابر دالر امریکایی از ۱۱.۲ درصد کاهش سال گذشته، طی سال مالی ۱۳۹۵ به ۵.۶ درصد کاهش ارزش نموده و در عین زمان تولیدات ناخالص داخلی براساس عواید سرانه از ۱.۴ درصد به ۶.۷ درصد افزایش یافته است. تعدیل کننده تولیدات ناخالص داخلی به گونه اندک از نرخ ۵.۱ درصدی به ۵.۳ درصد افزایش یافته و در عین زمان مصارف شخصی از ۵.۸ درصد به ۸.۵ درصد و پس اندازهای ناخالص داخلی نیز طور چشمگیر از ۳۴.۴- درصد به ۳۷.۶ درصد افزایش یافته است.

جدول ۵.۲: تولیدات ناخالص داخلی براساس کتگوری‌های مصرف به قیمت فعلی (فیصدی تغییرات سال به سال)

کتگوری			
۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	
۱۵-۲۰۱۴	۱۶-۲۰۱۵	۱۷-۲۰۱۶	
۱.۸	۶.۴	۷.۵	مجموع مصارف عمومی
۱.۰	۷.۲	۷.۴	مصارف شخصی
۷.۶	۱.۵	۸.۰	مصارف دولت
۷.۱	۱۱.۹	-۱.۵	سرمایه گذاری ثابت ناخالص داخلی
۷.۱	۱۱.۹	-۱.۵	تشکیل سرمایه ثابت ناخالص
۱۲.۸	۱۴.۰	-۲.۴	ساختمان
-۴۴.۹	-۲۷.۹	۲۳.۲	کالاهای با دوام سرمایوی
-۷.۸	۱۲.۵	۷.۲	بیلائس منابع
۶.۴	۱۱.۲	۶.۱	صادرات اجناس و خدمات غیر فکتوری
۷.۴	۱۱.۲	۵.۷	صادرات اجناس
۲.۱	۱۱.۲	۸.۱	خدمات غیر فکتوری
-۶.۰	۱۲.۳	۷.۱	مستثنی: واردات اجناس و خدمات غیر فکتوری
-۶.۸	۱۱.۲	۵.۹	واردات اجناس
۲.۰	۲۲.۱	۱۶.۰	خدمات غیر فکتوری
-۱۲.۴	-۰.۱	۱۸.۸	تغییرات در موجودی‌ها و ارقام
۲.۰	۳.۲	۹.۰	تولیدات ناخالص داخلی به قیمت‌های بازار

برسانند. باید گفت که وضعیت ناگوار امنیتی یگانه چالش و محدودیت فرا راه سرمایه گذاری سکتور خصوصی و رشد آن بوده است. گفته می شود که خشونت های دوامدار و بی باوری های اقتصادی رشد اقتصادی افغانستان را متأثر سازد. با وجود چالش های سیاسی و امنیتی دولت افغانستان و جامعه جهانی همواره تلاش نموده اند تا نظام اقتصادی کشور را با ثبات نگهداشته و ترقی دهند. با وجود تنش های داخلی، دولت افغانستان سعی به خرج داده تا روی پروژه ها و برنامه های اساسی دراز مدت کار کند.

در این زمینه، وزارت زراعت بمنظور تقویت و رشد سکتور زراعت روی برنامه های کسب و کار زراعتی کار کرده است. دولت افغانستان با همکاری دونه های خارجی متعهد است که بمنظور ارتقای ظرفیت و افزایش سطح تولید، همکاری های

۳. چشم انداز تولیدات ناخالص داخلی برای سال

مالی ۱۳۹۶

توقع می رود روند رشد تولیدات ناخالص داخلی افغانستان در سال مالی ۱۳۹۶ صعودی باشد. با در نظر داشت بیلائس، انتظار می رود که اقتصاد کشور در سال مالی ۱۳۹۶ به اندازه ۳.۰ درصد رشد داشته باشد و این رقم برای سال مالی ۱۳۹۸ به ۴ الی ۵ درصد پیش بینی شده است. طی سال مالی ۱۳۹۵ دلیل اساسی رشد اقتصادی کشور عملکرد خوب سکتور زراعت گفته شده و توقع می رود که این سکتور عامل اساسی رشد اقتصادی کشور در سال های ۲۰۱۸ و ۲۰۱۹ باشد. قابل ذکر است که رشد سکتور زراعت شدیداً به باران های موسمی ربط گرفته و انتظار می رود که رشد سکتور زراعت نظر به بارش های فراوان در این سال، تغییرات خوبی را به ثبت

تخنیکي را برای این سکتور فراهم سازد. بناءً توقع می‌رود که رشد سکتور زراعت در سال ۲۰۱۷ افزایش چشمگیری داشته باشد. به همین ترتیب، سکتور صنعت و خدمات نیز شاهد عملکرد بهتری در سال ۲۰۱۷ خواهد بود. همچنان، دولت افغانستان تلاش‌های خستگی‌ناپذیر را بخرج داده است تا

سکتور تولیدی و نساجی را بمنظور ترویج و باز ساختن روزنه صنعتی شدن کشور، تقویت بخشد. افزون بر آن، سکتور دولتی و خصوصی به سرمایه‌گذاری در افغانستان علاقمند بوده و در آینده نزدیک تغییرات مثبت را شاهد خواهند بود.

چگونگی تغییرات در سکتور مالیاتی

چگونگی تغییرات در سکتور مالیاتی

از سوی دیگر، کمک‌های مالی دونه‌ها، مصارف عملیاتی و انکشافی را تحت پوشش قرار می‌دهد. مجموع کمک‌های دونه‌ها که به بخش عملیاتی و انکشافی تخصیص داده شده از ۱۸۰.۱۷ میلیارد افغانی سال مالی ۱۳۹۴، در سال مالی ۱۳۹۵ به ۲۰۳.۷۸ میلیارد افغانی افزایش یافته که این رقم نسبت به سال گذشته، طی زمان تحت بررسی افزایش ۲۳.۶۱ میلیارد افغانی یا ۱۳.۱۱ درصدی را نشان می‌دهد. دونه‌های اصلی مصارف عملیاتی و انکشافی صندوق وجهی برای بازسازی افغانستان (ARTF)، صندوق وجهی برای نظم و قانون افغانستان (LOTFA)، قوماندانی نیروهای مشترک برای انتقال امنیتی (CSTC-A, MoD, MoI & NATO)، بانک انکشاف آسیایی (ADB) بانک جهانی (WB)، کمیسیون اروپایی (EC)، ایالات متحده (US) و اداره توسعه بین‌المللی ایالات متحده (USAID) می‌باشند.

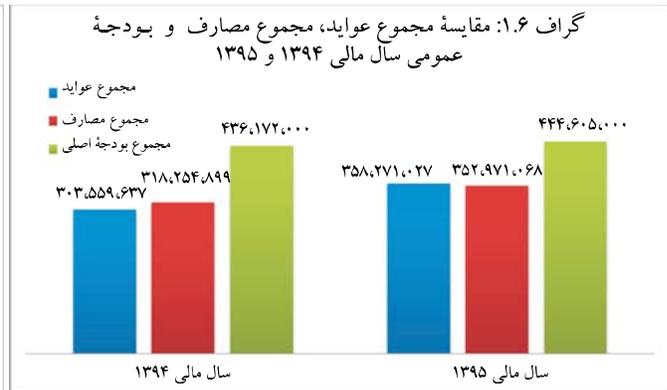
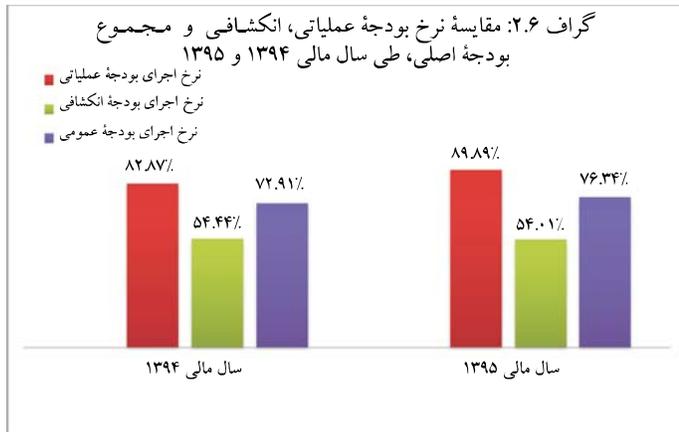
افزون بر آن، طور مقایسوی مجموع اصل بودجه از ۴۳۶.۱۷ میلیارد افغانی سال مالی ۱۳۹۴، در سال مالی ۱۳۹۵ به ۴۴۴.۶۱ میلیارد افغانی افزایش یافته که این رقم افزایش ۸.۴۳ میلیارد افغانی یا ۱.۹۳ درصدی را در مجموع اصل بودجه می‌نمایاند. از سوی دیگر، نرخ اجرای بودجه عملیاتی در سال مالی ۱۳۹۵ افزایش ۷ درصدی را می‌نمایاند که رقم آن از ۸۳ درصد به ۹۰ درصد افزایش یافته است، در حالیکه نرخ اجرای بودجه انکشافی در زمان تحت بررسی از ۵۵.۴۴ درصد سال مالی ۱۳۹۴ به ۵۵.۰۱ درصد کاهش یافته که این رقم کاهش ناچیز ۰.۴۳ درصدی را بیان می‌دارد.

اهداف اساسی سکتور مالیاتی را افزایش جمع آوری عواید بمنظور پوشش تدریجی فعالیت‌های که در حال حاضر ذریعه کمک‌های خارجی تأمین می‌گردد و در عین زمان حصول اطمینان از تطابق تخصیص مصارف با استراتژی توسعه ملی افغانستان (ANDS) تشکیل می‌دهد. علاوه بر آن، سایر اهداف این سکتور را مدیریت رشد مصارف عامه، تهیه و تدوین پالیسی مالی، مؤثریت در تشبثات عامه، اداره سیستم‌های مالی و گمرکات تشکیل می‌دهد.

به همین ترتیب، افغانستان نیز همانند سایر کشورهای رو به توسعه و کمتر مرفقی در جهان، با عدم توازن بودجه (کسر بودجه) رو به رو بوده بگونه که مجموع مصارف نسبت به مجموع عواید (به استثنای کمک‌های خارجی) بیشتر می‌باشد، که این کسر در سال مالی ۱۳۹۵ به ۱۹۸.۴۸ میلیارد افغانی می‌رسد، ولی اگر کمک‌های خارجی را شامل بودجه اصلی کشور نمائیم، در اینصورت شاهد مازاد ۵.۳۰ میلیارد افغانی می‌باشیم.

باوجود افزایش در مجموع عواید داخلی در سال مالی ۱۳۹۵ که از ۱۲۳.۳۸ میلیارد افغانی به ۱۵۴.۴۸ میلیارد افغانی می‌رسد، طی این زمان افزایش ۳۱.۱۰ میلیارد افغانی یا ۲۵.۲۰ درصد رشد در مجموع عواید داخلی در مقایسه با زمان مشابه سال گذشته رو نما گردیده است.

در عین حال، مجموع مصارف از ۳۱۸.۲۵ میلیارد افغانی سال مالی ۱۳۹۴، در سال مالی ۱۳۹۵ به ۳۵۳.۷۳ میلیارد افغانی افزایش یافته که این رقم در مقایسه با سال گذشته افزایش ۳۵.۴۸ میلیارد افغانی یا ۱۱.۱۵ درصدی را نشان می‌دهد.

منبع: وزارت مالیه

۱. نرخ اجرای بودجه

طی سال مالی ۱۳۹۵ از ۴۴۵ میلیارد افغانی بودجه اختصاصی حکومت توانسته ۷۶.۳۴ درصد آنرا به مصرف برساند، این در حالیست که از ۴۳۶ میلیارد افغانی اختصاصی سال مالی ۱۳۹۴ نرخ اجرای آن ۷۲.۹۱ درصد گزارش شده که رقم نرخ اجرای بودجه سال مالی ۱۳۹۵ نسبت به سال گذشته افزایش ۳.۴۳ درصدی را نشان می دهد. در عین زمان، از بودجه اختصاصی ۲۷۶.۰۵ میلیارد افغانی، نرخ اجرای بودجه عملیاتی افزایش ۷.۰۲ درصدی را نشان داده که از ۸۲.۸۷ درصد سال مالی ۱۳۹۴، در سال مالی ۱۳۹۵ به ۸۹.۸۹ درصد افزایش یافته است. باید گفت که از ۱۶۸.۵۵ میلیارد افغانی اختصاص یافته، نرخ اجرای بودجه انکشافی به اندازه ۰.۴۳ درصد کاهش یافته که از ۵۴.۴۴ درصد سال مالی ۱۳۹۴، در سال مالی ۱۳۹۵ به ۵۴.۰۱ درصد کاهش یافته است.

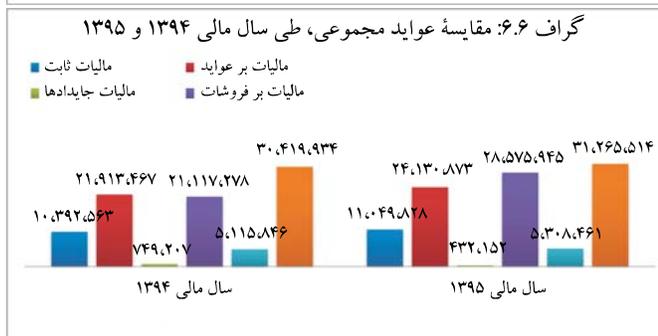
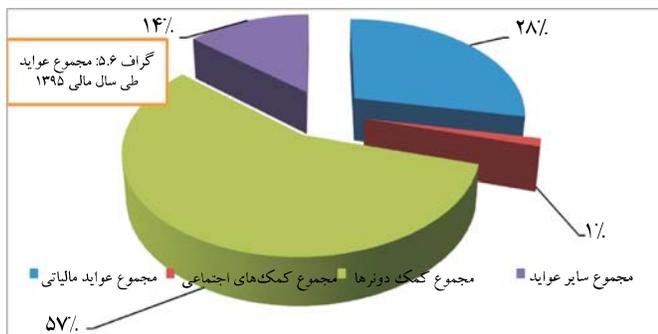
در کل می توان گفت که نرخ اجرای بودجه عمومی در زمان تحت بررسی طور اندک به اندازه ۳.۴۳ درصد افزایش یافته است. شایان ذکر است که نرخ پائین اجرای بودجه به عوامل گوناگون مخصوصاً روند زمان گیر تدارکاتی و منظوری مصارف از سوی اداره ملی تدارکات (NPA)، تعلیق منظوری بودجه، بدتر شدن وضعیت امنیتی در ولایات و عملکرد ضعیف ادارت بودجوی ربط می گیرد.

منبع: گزارش نرخ اجرای بودجه سالانه وزارت مالیه

۲. بودجه اصلی (کسر و مازاد)

بودجه اصلی به استثنای کمک های دونه ها در سال مالی ۱۳۹۵ شاهد کسر ۱۹۸.۴۸ میلیارد افغانی بوده است. این در حالیست که بودجه کشور با کمک های بیرونی جمع مجموع عواید داخلی مازاد ۵.۳۰ میلیارد افغانی را در سال مالی ۱۳۹۵ نشان می دهد.

قابل ذکر است که بودجه عمومی در سال مالی ۱۳۹۵ به اندازه ۸.۴۳ میلیارد افغانی افزایش یافته که رقم آن از ۴۳۶.۱۷ میلیارد افغانی گزارش شده سال مالی ۱۳۹۴، در سال مالی ۱۳۹۵ به ۴۴۴.۶۱ میلیارد افغانی می رسد و در مقایسه با سال مالی ۱۳۹۴ به اندازه ۱.۹۳ درصد افزایش را نشان می دهد. در عین زمان، مجموع بودجه عملیاتی در مقایسه با ۲۸۳.۴۹ میلیارد افغانی سال مالی ۱۳۹۴، در سال مالی ۱۳۹۵ به ۲۷۶.۰۵ میلیارد افغانی کاهش یافته که این رقم کاهش ۷.۴۴ میلیارد افغانی یا ۲.۶ درصدی را نشان می دهد. از سوی دیگر، مجموع بودجه انکشافی طی سال مالی ۱۳۹۵ به ۱۶۸.۵۵ میلیارد افغانی رسیده که در مقایسه با ۱۵۲.۶۹ میلیارد افغانی سال مالی ۱۳۹۴ افزایش ۱۰.۳۹ درصدی یا ۱۵.۸۷ میلیارد افغانی را نشان می دهد.

منبع: صورت حساب مالی وزارت مالیه/ محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

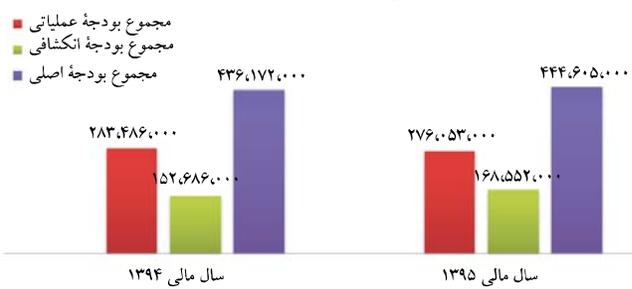
۱.۳.۶ عواید غیر مالیاتی

عواید غیر مالیاتی بخش اعظم عواید داخلی را تشکیل داده که در مقایسه با ۳۳.۶۸ میلیارد افغانی سال مالی ۱۳۹۴، در سال مالی ۱۳۹۵ به ۵۳.۳۷ میلیارد افغانی افزایش یافته و این رقم در زمان تحت بررسی افزایش ۵۸.۴۶ درصدی یا ۱۹.۶۹ میلیارد افغانی را می‌نمایاند. از سوی دیگر، دلیل اساسی افزایش عواید غیر مالیاتی در مقایسه با ارقام سال مالی ۱۳۹۴، طی سال تحت بررسی به افزایش فیس اداری که به اندازه ۶۰.۷۴ درصد، حق الامتیاز به اندازه ۷۰.۹۷ درصد، متفرقه به اندازه ۳۳.۴۹ درصد و صنعت استخراج به اندازه ۷۹.۴۳ درصد بر می‌گردد. در این میان، وزارت مخابرات، وزارت ترانسپورت و وزارت امور داخله از جمله ادارات اند که عمدتاً عواید غیر مالیاتی چون فیس مخابراتی را جمع‌آوری می‌نمایند.

گراف ۳.۶: مقایسه مجموع بودجه اصلی، طی سال مالی ۱۳۹۴ و ۱۳۹۵

گراف ۴.۶: مقایسه مجموع بودجه اصلی، طی سال مالی ۱۳۹۴ و ۱۳۹۵

منبع: دستورالعمل بودجه سالانه و پلان نقدی سالانه وزارت مالیه

۳. مجموع عواید

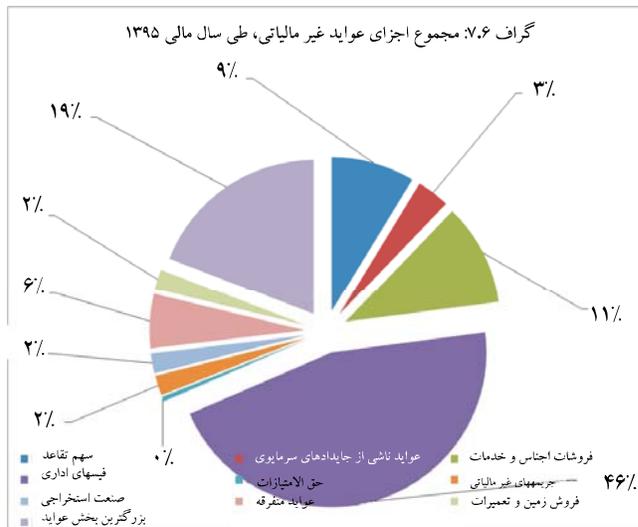
مجموع عواید بشمول کمک‌دوئرها افزایش چشمگیری را نشان می‌دهد که رقم آن در مقایسه با ۳۰۳.۵۶ میلیارد افغانی سال مالی ۱۳۹۴، در سال مالی ۱۳۹۵ به ۳۵۸.۲۷ میلیارد افغانی یا افزایش یافته که این رقم افزایش ۵۴.۷۱ میلیارد افغانی یا ۱۸.۰۲ درصدی را می‌نمایاند. باید گفت که بمنظور رفع کسر فعلی بودجه سال مالی ۱۳۹۵ کمک‌دوئرها نقش به‌سزای را در مجموع عواید ایفاء می‌کند تا بودجه سالانه کشور شاهد مازاد باشد. در عین حال، دلیل اساسی روند مثبت و افزایش مجموع عواید در سال مالی ۱۳۹۵ اصلاحات وارده در گمرکات و سیستم جمع‌آوری عواید، فیس اداری، تطبیق اقدام تازه مالیاتی، افزایش در فیس مخابرات و بلند بردن سطح مالیات محصول تجاری (BRT) که از ۲ درصد به ۴ درصد افزایش یافته است، گفته شده است. گراف ۵.۶ مقایسه مجموع عواید سال مالی ۱۳۹۵ را نشان می‌دهد.

بسته‌های اولیه خدمات صحتی و بسته‌های ضروری خدمات شفاخانه‌ها بزرگترین بخش مجموع کمک‌های انکشافی را در بر گرفته است.

شایان ذکر است که دونه‌های اصلی که در بخش مصارف انکشافی و عملیاتی کمک نموده اند؛ صندوق وجهی برای بازسازی افغانستان (ARTF)، صندوق وجهی برای نظم و قانون افغانستان (LOTFA)، قوماندانی نیروهای مشترک برای انتقال امنیتی، وزارت دفاع، وزارت داخله و ناتو (CSTC-A, MoD, MoI & NATO)، بانک انکشاف آسیایی (ADB) بانک جهانی (WB)، کمیسیون اروپایی (EC)، ایالات متحده (US) و اداره توسعه بین المللی ایالات متحده (USAID) می‌باشند.

۵. مصارف

مصارف اصلی به دو بخش یعنی مصارف انکشافی و عملیاتی دسته بندی می‌شود که به نوبه خود به هشت سکتور مختلف چون مصارف امنیتی، دولت، تعلیم و تربیه، صحت، زراعت، محافظت اجتماعی، زیربناها و مدیریت اقتصادی اختصاص داده شده است. به همین ترتیب، این مصارف براساس سکتور در هر دو بخش یعنی بودجه عملیاتی و انکشافی اختصاص یافته، این در حالیست که مصارف زیربناها، مدیریت اقتصادی افزایش را نشان داده و مصارف سکتور زراعت در تطابق با اولویت بندی استراتژی توسعه ملی افغانستان قرار داشته است. علاوه بر این، مجموع مصارف اصلی در مقایسه با زمان مشابه سال گذشته، طی زمان تحت بررسی افزایش ۱۰.۹۱ درصدی یا ۳۴.۷۲ میلیارد افغانی را در بخش‌های انکشافی و عملیاتی نشان می‌دهد که رقم آن از ۳۱۸.۲۵ میلیارد افغانی سال مالی ۱۳۹۴، در سال مالی ۱۳۹۵ به ۳۵۲.۹۷ میلیارد افغانی افزایش یافته است.

منبع: صورت حساب مالی وزارت مالیه / محاسبه کارمندان آمریت عمومی سیاست پولی

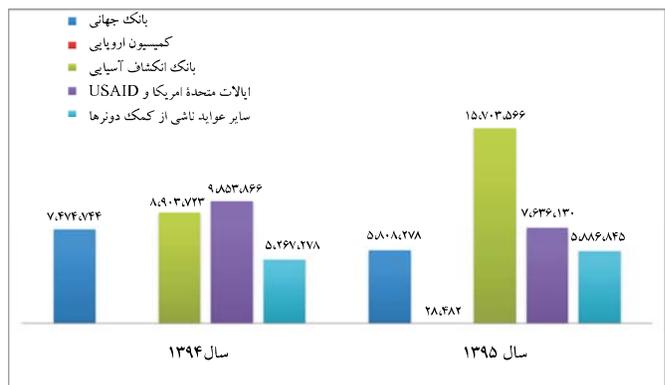
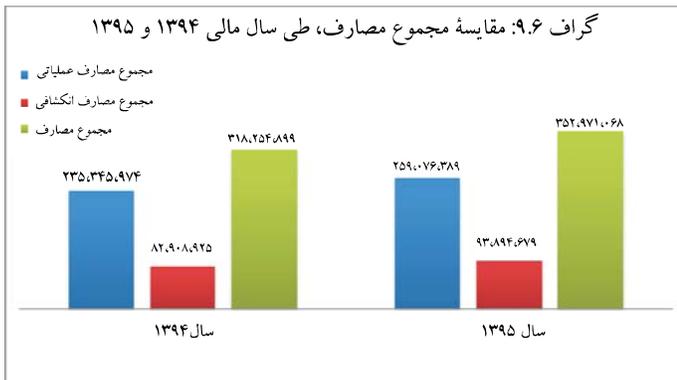
۴. کمک‌های مالی دونه‌ها

دولت افغانستان از دونه‌های مختلف چون صندوق‌های وجهی و کمیته‌های بین المللی کمک‌های مالی را بمنظور تمویل برنامه‌های متنوع کمک و قروض ضمنی بدست می‌آورد. کمک دونه‌ها بخش مهم بودجه ملی را تشکیل داده که بخش اعظم اقلام مصرفی در هر دو بخش یعنی عملیاتی و انکشافی تمویل می‌کند. می‌توان گفت که ثبات مالی عبارت از وضعیت است که مجموع مصارف داخلی با مجموع عواید داخلی تمویل گردد. این در حالیست که مصارف داخلی افغانستان به کمک‌های مالی خارجی، قروض خارجی و عواید داخلی تمویل می‌گردد. از سوی دیگر، کمک‌ها در بخش انکشافی و عملیاتی افزایش ۱۳.۱۱ درصدی یا ۲۳.۶۱ میلیارد افغانی را نشان می‌دهد که رقم آن از ۱۸۰.۱۷ میلیارد افغانی سال مالی ۱۳۹۴، در سال مالی ۱۳۹۵ به ۲۰۳.۷۸ میلیارد افغانی افزایش یافته که دلیل اساسی این افزایش در مقایسه با زمان مشابه سال گذشته تخصیص وجوه برای ارتقای ظرفیت شوراهای انکشاف اجتماعی (CDCs) عنوان شده است. باید گفت که

اجتماعی ربط می گیرد. به همین ترتیب، مصارف انکشافی نیز در مقایسه با زمان مشابه سال گذشته، طی زمان تحت بررسی افزایش قابل توجه ۱۴.۰۱ درصدی یا ۱۱.۶۱ میلیارد افغانی را نشان می دهد که رقم آن از ۸۲.۹۱ میلیارد افغانی سال مالی ۱۳۹۴، در سال مالی ۱۳۹۵ به ۹۴.۵۲ میلیارد افغانی افزایش یافته است.

در عین زمان، مصارف عملیاتی از ۲۳۵.۳۵ میلیارد افغانی سال مالی ۱۳۹۴، در سال مالی ۱۳۹۵ به ۲۵۹.۲۱ میلیارد افغانی افزایش یافته که این رقم افزایش ۱۰.۱۴ درصدی یا ۲۳.۸۶ میلیارد افغانی را در مقایسه با زمان مشابه سال گذشته نشان می دهد که به استثنای سایر اجزا، دلیل این افزایش اساساً به پرداخت تکنانه، حقوق و امتیازات کارمندان و انتقالات

گراف ۸.۶: مقایسه عواید کمک دونرها، طی سال مالی ۱۳۹۴ و ۱۳۹۵

چگونگی عملکرد نظام بانکی

چگونگی عملکرد نظام بانکی

درصد افزایش یافته است که ارزش آن به ۳۳.۹۱ میلیارد افغانی می‌رسد. نسبت کفایت سرمایه (Capital Adequacy Ratio) نظام بانکی در زمان تحت بررسی به ۲۷.۶۸ درصد گزارش شده است. تحلیل از وضعیت کفایت سرمایه بانک‌ها نشان می‌دهد که تمام بانک‌ها به استثنای یک بانک از حد تعیین شده سیستم ثبت شده کفایت سرمایه (۱۲) درصد دارایی‌های عیار شده براساس خطر)، در موقف بالاتر قرار دارند. این در حالیست که معیار خطر کمیته بازل برای سرمایه ۸ درصد می‌باشد.

فایده سکتور بانکی در مقایسه به ۵۲۲ میلیون افغانی فایده خالص سال گذشته، طی سال تحت بررسی به ۴.۲۹ میلیارد افغانی کاهش ثبت شده است. به همین ترتیب، برگشت بر دارایی (ROA) در مقایسه با ۰.۲۰ درصد ماه دسمبر سال ۲۰۱۵، طی زمان تحت بررسی به نرخ سالانه ۱.۵۵ درصدی گزارش شده است و برگشت بر صاحبان سهم (ROE) در مقایسه با نرخ سالانه ۱.۶۹ درصدی ماه دسمبر سال ۲۰۱۵، طی زمان تحت بررسی به ۱۵.۳۸ درصد گزارش شده است. دلیل اساسی افزایش فایده سکتور بانکی عمدتاً به افزایش قابل ملاحظه عواید غیر تکتانه بر می‌گردد و از سوی هم دلیل دیگر آن کاهش تدارک قرضه و مصارف تکتانه گفته شده، در حالیکه مصارف عملیاتی در زمان تحت بررسی افزایش را نشان می‌دهد.

با این همه، بانک‌های دولتی و فروع بانک‌های خارجی، طی ربع تحت بررسی باز هم سود آور بوده‌اند، ولی بانک‌های خصوصی در این زمان با خساراتی رو به رو شده‌اند.

۱. دارایی‌های نظام بانکی

دارایی‌های نظام بانکی در برابر افزایش ۱۲.۱۸ درصدی ماه دسمبر سال ۲۰۱۵، در زمان تحت بررسی به اندازه ۱۰.۴۵

دارایی نظام بانکی، طی سال تحت بررسی در مقایسه با افزایش ۱۲.۱۸ درصدی اخیر ماه دسمبر سال ۲۰۱۶ به اندازه ۱۰.۵۶ درصد یا ۲.۸۳ میلیارد افغانی افزایش یافته است. افزایش دارایی نظام بانکی در ربع تحت بررسی عمدتاً به اثر افزایش پول نقد در خزانه و طلبات بالای د افغانستان بانک، سرمایه‌گذاری و سایر دارایی‌ها میان آمده است.

پورتفولیوی قرضه ناخالص نظام بانکی در مقایسه به رشد ۵.۰۳ درصدی ماه دسمبر سال ۲۰۱۵ در زمان تحت بررسی به اندازه ۹.۱۴ درصد یا ۴.۱۵ میلیارد افغانی کاهش یافته است. دلیل عمده کاهش پورتفولیوی قرضه ناخالص طی این زمان، تملک دوباره دارایی‌ها، تصفیه قروض و استفاده کمتر مشتریان از قروض اضافه برداشت عنوان شده است.

امانات منحصیث منبع اساسی تمویل سکتور بانکی که ۹۶.۱۸ درصد مجموع بدهی‌های این سکتور را تشکیل می‌دهد، در زمان تحت بررسی ارزش آن به ۲۵۴.۹۲ میلیارد افغانی می‌رسد که در مقایسه با افزایش ۸.۲۹ درصدی سال گذشته (دسمبر سال ۲۰۱۵) در زمان تحت بررسی به اندازه ۷.۵۷ درصد گزارش شده است. دلیل افزایش مجموع سپرده‌های بانکی سپرده‌های پس انداز (به افغانی) در نظام بانکی نسبت داده شده است. سپرده‌ها بیشتراً به دالر امریکایی صورت گرفته که ۶۳.۴۴ درصد را تشکیل داده، این در حالیست که سپرده‌های افغانی ۳۰.۹۳ درصد مجموع سپرده‌ها را تشکیل می‌دهد. امانات به افغانی در مقایسه با کاهش ۱۱.۴۶ درصدی ماه دسمبر سال ۲۰۱۵، طی زمان تحت بررسی به ۱۹.۴۲ درصد افزایش یافته است، این در حالیست که امانات به دالر امریکایی در مقایسه با افزایش ۱۷.۴۵ درصدی ماه دسمبر سال ۲۰۱۵، به اندازه ۰.۵۰ افزایش یافته است.

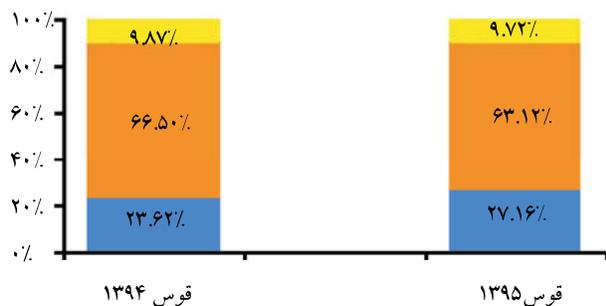
سرمایه سکتور بانکی در زمان تحت بررسی به اندازه ۳۷.۴۳

درصد افزایش یافته است. جهت وضاحت بیشتر به گراف ۱.۷ مراجعه شود.

از تفکیک مجموع دارایی‌ها بر می‌آید که عمده‌ترین افزایش در پول نقد در خزانه و طلبات بالای د افغانستان بانک مشاهده گردیده است که ارزش آن به ۲۵.۳۸ میلیارد افغانی (۲۱.۸۸ درصد) می‌رسد و به تعقیب آن سرمایه‌گذاری به اندازه ۶.۴۲ میلیارد افغانی (۳۴.۱۱ درصد) و تملک مجدد به اندازه ۱.۵۳ میلیارد افغانی افزایش داشته‌اند. این در حالیست که در سال تحت بررسی طلبات بین‌بانکی به اندازه ۵.۵۱ میلیارد افغانی (۷.۰۴ درصد) و قروض ناخالص به اندازه ۴.۱۵ میلیارد افغانی (۹.۱۴ درصد) کاهش یافته‌اند.

مهم‌ترین اجزای مجموع پورتفولیوی دارایی‌ها را پول نقد در خزانه و طلبات بالای د افغانستان بانک ۴۷.۲۸ درصد، طلبات بین‌بانکی ۲۴.۳۳ درصد، قروض خالص ۱۲.۱۸ درصد،

گراف ۱.۷: سهم مجموع دارایی‌های نظام بانکی

منبع: آمریت عمومی نظارت امور مالی د افغانستان بانک

جدول ۱.۷: دارایی‌های نظام بانکی

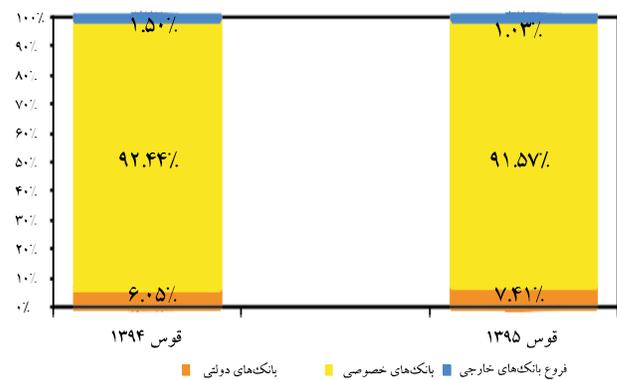
رشد سال به سال	فیصدی مجموع دارایی‌ها/بدهی‌ها	قوس ۱۳۹۵، دسمبر ۲۰۱۶	قوس ۱۳۹۴، دسمبر ۲۰۱۵	مبلغ به میلیون افغانی
دارایی‌ها				
۲۱.۸۸٪	۴۷.۲۸٪	۱۴۱،۳۶۷	۱۱۵،۹۸۴	پول نقد در خزانه و طلبات بالای د افغانستان بانک
-۷.۰۴٪	۲۴.۳۳٪	۷۲،۷۴۸	۷۸،۲۶۱	طلبات بین‌بانکی (خالص)
۳۴.۱۱٪	۸.۴۴٪	۲۵،۲۳۲	۱۸،۸۱۵	سرمایه‌گذاری
-۱۱.۵۵٪	۱۲.۱۸٪	۳۶،۴۲۸	۴۱،۱۸۶	قروض (خالص)
۳۱.۹۸٪	۰.۲۶٪	۷۸۴،۷۶۵۲۱	۵۹۴،۶۰۳۹	دارایی‌های ناملموس
	۰.۵۱٪	۱،۵۳۴	۰	دارایی‌های مجدداً تملک شده
-۴.۶۲٪	۲.۳۵٪	۷،۰۱۲	۷،۳۵۲	دارایی‌های ثابت
۶۳.۳۰٪	۴.۶۴٪	۱۳،۸۷۳	۸،۴۹۵	سایر دارایی‌ها
۱۰.۴۵٪		۲۹۸،۹۷۹	۲۷۰،۶۸۹	مجموع
بدهی‌ها				
۷.۵۷٪	۹۶.۱۸٪	۲۵۴،۹۵۲	۲۳۷،۰۰۲	امانات
-۱۹.۲۰٪	۱.۳۶٪	۳،۵۹۷	۴،۴۵۲	قرضه‌گیری
-۵۰.۰۰٪	۰.۰۱٪	۲۱	۴۳	قرضه فرعی
۴۳.۸۵٪	۲.۴۵٪	۶،۵۰۲	۴،۵۲۰	سایر قروض
۷.۷۵٪		۲۶۵،۰۷۲	۲۴۶،۰۱۷	مجموع
۳۷.۴۳٪		۳۳،۹۰۶	۲۴،۶۷۱	سرمایه مالی

منبع: آمریت عمومی نظارت امور مالی د افغانستان بانک

۱.۱.۷ قروض ناخالص

مجموع قروض ناخالص از سال گذشته بدینسو کاهش ۴.۱۵ میلیارد افغانی یا ۹.۱۴ درصدی را به ثبت رسانده که ۱۳.۸۰ درصد مجموع دارایی‌ها تشکیل می‌دهد. کاهش در پورتفولیوی قروض ناخالص عمدتاً به تملک مجدد دارایی‌ها که ارزش آن ۱.۵۳ میلیارد افغانی گفته شده، تصفیه قروض و استفاده کمتر مشتریان از قروض اضافه برداشت (Overdraft Loans) بر می‌گردد.

گراف ۲.۷: سهم پورتفولیوی قروض ناخالص میان بانک‌ها

منبع: آمریت عمومی نظارت امور مالی د افغانستان بانک

کاهش در پورتفولیوی قروض ناخالص در نه بانک مشاهده گردیده، در حالیکه پنج نهاد بانکی در پورتفولیوی قرضه خویش افزایش و متباقی یک بانک دیگر (کابل‌بانک جدید) در پروسه قرضه دهی اشتراک نورزیده است.

به همین ترتیب، پورتفولیوی قروض ناخالص در بانک‌های خصوصی و فروع بانک‌های خارجی کاهش یافته، ولی این روند در بانک‌های دولتی، طی سال تحت بررسی افزایش را نشان می‌دهد. بانک‌های خصوصی ۹۱.۵۷ درصد سهم را در مجموع پورتفولیوی قروض بخود اختصاص داده و به اندازه ۱۰ درصد یا ۴.۲۰ میلیارد افغانی، فروع بانک‌های خارجی با سهم ۱.۰۳ درصد کاهش ۳۷ درصدی یا ۲۵۸ میلیون افغانی را به ثبت رسانده، این در حالیست که بانک‌های دولتی با سهم ۷.۴۱ درصد در زمان تحت بررسی افزایش ۱۱ درصدی یا ۳۰۷ میلیون افغانی را در پورتفولیوی قروض نشان داده است. با

در نظر داشت ارزیابی خطرات اعتباری، بانک‌ها باید به ابزار کاهش دهنده خطرات خویش در چارچوب کاهش خطر، توجه جدی معطوف بدارند. در این حال، بانک‌ها باید بمنظور کاهش خطرات اعتباری خویش و مطابق به مقررۀ تجدید شده صنف بندی دارایی‌ها که از ماه سپتمبر سال ۲۰۱۶ بانک‌ها را در تعیین حداقل ۱ درصد ذخایر برای دارایی‌های معیاری آنان مکلف می‌دارد، در هر دو بخش یعنی ذخایر عمومی (روی دارایی‌های معیاری) و تدارکات خاص (دارایی‌های غیر معیاری) را فراهم سازند. در اخیر ماه دسمبر سال ۲۰۱۶ (ماه قوس ۱۳۹۵) مجموع پوشش ذخایر تدارکاتی نظام بانکی در مقایسه با ۹.۳۰ درصد ثبت شده اخیر ماه دسمبر سال ۲۰۱۵ در زمان تحت بررسی ۱۱.۷۱ درصد مجموع قروض ناخالص گفته شده است.

۳.۱.۷ توزیع قرضه

د افغانستان بانک بمنظور گسترش سطح پورتفولیوی قروض و تنوع در این روند جهت کاهش دامنه خطرات احتمالی و در ضمن برعلاوه دسترسی به عواید، جهت استفاده بیشتر از منابع مالی جدید، چگونگی توزیع سایر قروض تجاری در سکتور بانک‌های تجاری را به ۳۰ سکتور دیگر درجه بندی نموده است.^(۴)

از تحلیل سکتوری قروض چنین بر می‌آید که بزرگترین بخش پورتفولیوی قرضه در زمان تحت بررسی را "سایر قروض تجاری" بخود اختصاص داده است که نسبت به ۹۲.۷۸ درصد ماه دسمبر سال ۲۰۱۵ به ۹۰.۱۳ درصد کاهش یافته که عمدتاً در بخش پترولیم و روغنیات با سهم ۱۱.۰۸ درصد، سایر خدمات با سهم ۹.۹۰ درصد، ساختمانی و تعمیرات با سهم ۸.۲۰ درصد، مواد غذایی با سهم ۷.۸۰ درصد و تجارت پرچون ۷.۳۱ درصد اختصاص یافته است.

باید یاد آور شد که کاهش چشمگیر در بخش تجارت عمده، سکتورهای تولیدی و صنعتی و پرزه جات در اصل مبلغ و

(۴) متحدالعمال محاسبوی شماره ۰۱/۹۳ مؤرخ ۱۳۹۳/۰۶/۲۶

فیصدی مجموع قروض ناخالص رونما گردیده، در حالیکه تجارت پرچون و سایر خدمات در میان سکتورهای بوده که افزایش را تجربه نموده اند. قروض که به شرکت‌های کوچک قرضه دهی اختصاص داده شده اند، به اندازه ۷۰۹ میلیون افغانی افزایش یافته که در حال حاضر مبلغ ۴۰۸ میلیارد افغانی توسط یک بانک و قروض تشبثات کوچک و متوسط به اندازه ۵۳۶ میلیون افغانی افزایش یافته که مبلغ ۲۰۵۹ میلیارد افغانی توسط پنج نهاد بانکی فراهم گردیده است. تمرکز قروض بالای چند سکتور اقتصادی، بانک‌ها را حین بروز بحران در این سکتورها به خطر اعتباری مواجه خواهد ساخت. بناءً توصیه می‌شود تا خطرات بالقوه مربوط در سکتورهای

کلیدی را که بلندترین نسبت قرضه‌های صعب الحصول را دارند، همواره تحت نظارت داشته باشند. کابل با داشتن ۷۴.۰۱ درصد سهم قرضه، مقام اول و ولایات هرات و بلخ به ترتیب در رده دوم و سوم و ولایات ننگرهار و بادغیس در ردیف چهارم و پنجم قرار دارند. نسبت قروض اجراء شده در سایر ولایات ناچیز شمرده می‌شود. توزیع قروض از لحاظ سکتوری، جغرافیایی و نهادی، بگونه مناسب صورت نگرفته، اما انتظار می‌رود که اعطای قرضه به مرور زمان بهبود یابد. توقع می‌رود که تمام بانک‌ها در قسمت اعطای قروض سهم فعال داشته و با عرضه خدمات ارزنده نقش خود را منحصیث وساطت گر مالی بخوبی انجام دهند.

جدول ۲.۷: توزیع قروض با تفکیک سکتورهای مختلف

قوس، ۱۳۹۵ (۵ دسمبر، ۲۰۱۶)	قوس، ۱۳۹۴ (۵ دسمبر، ۲۰۱۵)	قوس، ۱۳۹۳ (۵ دسمبر، ۲۰۱۴)	قوس، ۱۳۹۲ (۵ دسمبر، ۲۰۱۳)	قوس، ۱۳۹۱ (۵ دسمبر، ۲۰۱۲)	حوت، ۱۳۹۰ (مارچ، ۲۰۱۲)	حوت، ۱۳۸۹ (مارچ، ۲۰۱۱)	حوت، ۱۳۸۸ (مارچ، ۲۰۱۰)	
۲.۹۲٪	۱.۹۰٪	۱.۸۰٪	۲.۰۲٪	۲.۲۹	۲.۸۵	۲۵.۹۸	۱۹.۹۲	قروض ساختمانی و اموال غیر منقول
			-	-	-	-	-	سایر قروض تجاری
			۰.۰۷٪	۰.۱۱	۰.۷۲	۰.۰۲	-	معادن
			۹.۳۶٪	۱۱.۸۸	۱۳.۲۲	۲.۷۲	۱.۲۲	تولیدی
			۲۹.۸۱٪	۲۸.۳	۲۷.۸۴	۳۴.۱۶	۳۲.۲۹	تجاری
			۳.۷۰٪	۲.۳۵	۰.۹۴	۱.۲۳	۱.۰۴	ارتباطات
			۲۲.۱۱٪	۱۵.۹۴	۱۱.۹۵	۶.۷۲	۴.۸۴	خدمات
			۰.۰۵٪	۰.۰۷	۰.۳	۰.۰۳	۲.۴۷	صنایع همگانی
۰.۱۲٪	۰.۳۳٪	۰.۲۷٪						قروض زراعتی
۰.۰۶٪								مواشی و مزرعه
۳.۴۷٪	۴.۴۲٪	۲٪						تولیدی و صنعتی (تولید فلزات، چوب، پلاستیک و رابر)
۳.۷۴٪	۴.۲۴٪	۴٪						محصولات تولیدی، دستی و ماشینی
۱.۲۷٪	۱.۹۶٪	۳٪						سمنت و مواد ساختمانی
۰.۷۲٪	۰.۵۲٪	۲.۵۹٪						منسوجات
۰.۳۸٪	۰.۲۲٪	۰.۳۵٪						برق

۸.۲۰٪	۷.۵۴٪	۱۲.۵٪						ساختمان و تعمیر
۳.۳۲٪	۳.۸۰٪	۴.۷۹٪						خدمات
۱.۳۳٪	۱.۴۶٪	۱.۲۰٪						هوتل ها و رستوران ها
۵.۹۶٪	۵.۷۰٪	۲.۹۲٪						مخابرات
۴.۸۶٪	۵.۳۱٪	۴.۸۷٪						ترانسپورت زمینی
۲.۳۵٪	۲.۶۶٪	۴.۱۸٪						ترانسپورت هوایی
۱.۴۲٪	۱.۱۶٪	۰.۷۱٪						صحت و حفظ الصحة
۰.۰۵٪	۰.۰۴٪	۰.۰۴٪						مطبوعات، اعلانات و مطبوعه
۹.۹۰٪	۷.۵۶٪	۱.۴۱٪						سایر خدمات
۴.۳۴٪	۹.۸۹٪	۴.۹۳٪						فروشات عمده
۰.۱۳٪	۰.۲۵٪	۰.۱۲٪						ماشین آلات
۱۱.۰۰٪	۹.۸۰٪	۸.۷۴٪						پترولیم و روغنیات
۰.۲۶٪	۱.۴۲٪	۰.۲۴٪						پرزه جات اضافی
۱.۹۱٪	۱.۵۸٪	۱.۴۰٪						سامان آلات برقی
۲.۳۵٪	۲.۷۳٪	۱.۸۷٪						سمنت و مواد ساختمانی
۷.۸۰٪	۸.۲۴٪	۴.۵۲٪						مواد غذایی
۴.۱۷٪	۳.۴۷٪	۵.۷۲٪						سایر اقلام
۷.۳۱٪	۳.۲۸٪	٪۳.۹۲						تجارت پرچون
۰.۶۴٪	۱.۱۷٪	٪۲.۴۱						سرک و خط آهن
۰.۰۴٪	۰.۰۹٪	۰.۶۱٪						بندهای برق
۰.۵۲٪	۱.۴۸٪	۰.۰۸٪						معادن
۲.۴۴٪	۲.۴۴٪	۱.۸۱٪						سایر پروژه های زیربنایی
۰.۰۰٪	۰.۰۰٪	۰.۰۰٪						مؤسسات مالی و قرضه دهی
۳.۰۸٪	۲.۳۵٪	۲.۳۴٪	۲.۳۸٪	۲.۶۶	۲.۰۶	۰.۷۵	۰.۸۸	قروض زراعتی
۰.۶۵٪	۰.۳۰٪	۰.۲۴٪	۰.۷۴	۰.۸۲	۱.۰۱	۱.۳۳		قروض به مستهلکین
۲.۷۸٪	۲.۶۸٪	۱.۰۸۴٪	۱۴.۴۶	۱۵.۶۵	۸.۹۵	۷.۳		قروض رهن مسکن به افراد
۰.۴۳٪	۰.۰۰٪	۹.۴۱٪	۱۰.۷۱	۱۲.۶۵	۱۰	۳.۶۹		سایر قروض

منبع: آمریت عمومی نظارت امور مالی د افغانستان بانک

۲. صنف بندی قروض

۱.۲.۷ قروض صعب الحصول

از آنجائیکه سطح قروض صعب الحصول وضعيت مطلوب را نشان نمی‌دهد، بانک‌ها بمنظور کاهش قابل ملاحظه آن باید اقدامات لازم مدیریت خطرات را مد نظر داشته باشند. بادر نظر داشت این روند نتیجه گیری می‌شود که کیفیت مدیریت خطرات در بانک‌ها با عملکرد اعتباری نامرغوب در حالت ضعیف قرار دارد. بانک‌های با عملکرد اعتباری ضعیف مکلف اند تا درخواست های قرضه گیرندگان را به دقت ارزیابی کرده تا با قوانین قابل الاجرا، مقررات، نشریه های متحد المال، پالیسی های داخلی و طرز العمل ها مطابقت داشته و وضعیت مالی آنها را از نزدیک مورد مطالعه قرار دهند و اطمینان حاصل کنند که گسترش اعتباری به ثبات نظام مالی تهدیدی را مواجه نسازد.

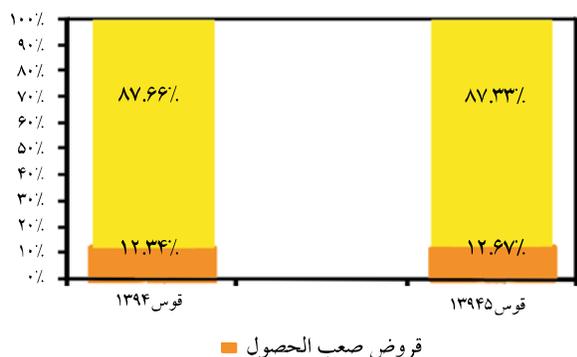
از لحاظ پولی، در اخیر ماه دسمبر سال ۲۰۱۶ سطح قروض صعب الحصول ۵.۲۳ میلیارد افغانی یا ۱۲.۶۷ درصد مجموع قروض ناخالص و ۱۷.۴۴ درصد سرمایه مقرراتی نظام بانکی گفته شده که این رقم در سال گذشته ۵.۶۰ میلیارد افغانی یا ۱۲.۳۴ درصد مجموع قروض ناخالص نظام بانکی گزارش شده بود. دلیل این کاهش عمدتاً به تملک قروض و فسخ قرضه‌ها ربط می‌گیرد. باید یادآور شد که بیشتر از ۷۵ درصد مجموع قروض صعب الحصول مربوط به سه بانک تجارتي شده که سهم آن در هر سه بانک ۵۷.۶۸ درصد مجموع قروض ناخالص نظام بانکی را تشکیل می‌دهد.

قابل یاد آور است که آمریت عمومی نظارت امور مالی د افغانستان بانک با نهادهای مالی دارای عملکرد ضعیف قرضه، دوشادوش کار کرده و پلان های را در قبال تقویت کیفیت دارایی آنها طرح و عملی می‌نماید. این وضعیت نیازمند روی

دست گرفتن امور نظارتی و اقدامات سریع اصلاحی بوده تا مدیریت خطرات را تقویت بخشیده و از اثرات منفی روی نافعیت و کفایت سرمایه بانک‌های با کیفیت اعتباری ضعیف جلوگیری نماید.

توزیع گسترده قروض صعب الحصول نشان می‌دهد که بخش عظیم این قروض از قروض تجاری که اکثراً مربوط تجارت، خدمات و سکتور تولیدی می‌باشد و ۳۸.۶۸ درصد قروض صعب الحصول این سکتور را تشکیل می‌دهد، نشأت می‌گیرد. این در حالیست که سکتورهای خدمات و تولیدی به نوبه خود جایگاه دوم و سوم را از آن خود نموده اند.

گراف ۳.۷: کیفیت پورتفولیوی قرضه

منبع: آمریت عمومی نظارت امور مالی د افغانستان بانک

۲.۲.۷ قروض معکوساً صنف بندی شده

قروض معکوساً صنف بندی شده (غیر معیاری و مشکوک)^(۵) طی سال گذشته به اندازه ۲.۴۰ میلیارد افغانی افزایش داشته و ارزش آن به ۱۱.۱۰ میلیارد افغانی رسیده است که ۲۶.۹۱ درصد مجموع قروض ناخالص یا ۳۷.۰۷ درصد سرمایه مقرراتی را تشکیل می‌دهد. روی این ملحوظ درآوردن قروض معکوساً صنف بندی شده به یک حالت قابل قبول، مستلزم طرح برنامه‌های نظارتی و اقدامات اصلاحی می‌باشد. افزون بر آن، برای ایجاد اداره خوب در بانک های دارای کیفیت اعتباری پائین توجه بیشتر صورت گرفته که در پی آن

(۵) دارایی‌ها و پیش پرداخت‌های که پرداخت اصل مبلغ و یا تکتانه آنها در مدت ۳۱-۹۰ روز صورت نگرفته باشد (در کتگوری غیر معیاری) قرار می‌گیرند. عدم پرداخت دارایی‌ها و پیش پرداخت‌های که اصل مبلغ و یا تکتانه آنها در مدت ۹۱-۳۶۰ روز تا تصفیه باشند، نظر به احکام و مقرره جدید تصفیه دارایی‌ها و جبران خساره در کتگوری (مشکوک) قرار می‌گیرند.

قبلی بدینسو نشان می‌دهد. این افزایش به هفت بانک ربط می‌گیرد. بانک‌ها مکلف اند بمنظور جبران خسارات ناشی از قروض در این کتگوری حین حذف آن از بیلانس شیت، دارای سرمایه کافی باشند.

۵.۲.۷ طلبات بین‌البانکی

طلبات بین‌البانکی دومین سهم دارایی نظام بانکی را در میان سایر کتگوری‌های دارایی بخود اختصاص داده که در حال حاضر ۲۴.۳۹ درصد مجموع قروض ناخالص را تشکیل داده و ارزش آن به ۷۲.۹۳ میلیارد افغانی می‌رسد که این رقم کاهش ۵.۳۳ میلیارد افغانی یا ۶.۸۱ درصدی را از سال گذشته (دسمبر ۲۰۱۵) بدینسو نشان می‌دهد. علت کاهش در این کتگوری عمدتاً به نُه بانک تعلق می‌گیرد و نشان می‌دهد که نظام بانکی قسمتی از وجوه جمع‌آوری شده خویش را بمنظور کاهش سطح خطرات دارایی‌ها و تقویت وضعیت نقدینگی در حساب‌های مربوطه در د افغانستان بانک انتقال داده اند، هرچند بانک‌ها از لحاظ نسبت سیالیت وسیع در وضعیت بلندتر از حد معینه قرار دارند، اما سرانجام، در صورت بهبود وضعیت امنیتی و سیاسی کشور، نظام بانکی می‌تواند این دارایی‌ها را به دارایی‌های با عواید بلندتر مبدل سازد. بانک‌ها نباید تنها خطرات شخصی خویش را بگونه مناسب مد نظر گیرند، بلکه خطرات که مواجه کشور یا کشورهای که آنها وجوه خویش را سرمایه‌گذاری نموده اند، مورد ارزیابی قرار دهند. جهت وضاحت بیشتر به گراف ۴.۷ مراجعه شود!

به مؤثریت اداره افزوده و تفتیش داخلی بیشتر تقویت شده که در نتیجه از دامنه خطرات که متوجه این نهادها می‌باشد، جلوگیری می‌شود. مدیریت بانک‌ها حسب مقررات احتیاطی، بمنظور رسیدگی به مشکلات و نقاط ضعف که باعث عملکرد اعتباری ضعیف شده اقدامات لازم را روی دست گیرند.

از آنجائیکه خطر سیستماتیک و رکود اقتصادی خود باعث تضعیف و کاهش کیفیت دارایی مهم بانک بخصوص قروض شده اند. با این حال، مدیریت بانک‌ها باید میکانیزم‌های را در اختیار داشته باشند تا همچو خطرات را پیش‌بینی و از اثرات ناگوار این خطرات بالقوه جلوگیری نموده و طبق مقررات احتیاطی تدابیر پیشگیرانه را اتخاذ نمایند.

۳.۲.۷ قروض در کتگوری تحت نظر

قروض در کتگوری تحت نظر^(۶) از سال گذشته (دسمبر ۲۰۱۵) بدینسو به اندازه ۱۹.۷۰ درصد کاهش یافته که ارزش آن در زمان تحت بررسی به ۳.۸۹ میلیارد افغانی می‌رسد و ۹.۴۵ درصد مجموع قروض ناخالص را تشکیل می‌دهد. دلیل این کاهش اساساً به سه بانک خصوصی تجاری و یک بانک دولتی در نظام بانکی نسبت داده شده است. این کتگوری قروض نیازمند امور نظارتی دقیق بوده تا منجر به ازدیاد قروض معکوساً صنف بندی شده (غیر معیاری، مشکوک) و خسارات محتمل آینده نشود.

۴.۲.۷ قروض در کتگوری خساره^(۷)

قروض در کتگوری خساره در زمان تحت بررسی بالغ بر ۵۵۶ میلیون افغانی می‌گردد که ۱.۳۵ درصد مجموع قروض ناخالص را تشکیل داده و افزایش ۲۱۰ میلیون افغانی را از سال

(۶) دارایی‌ها و پیش پرداخت‌های که پرداخت اصل مبلغ و یا تکتانه آنها در مدت ۱-۳۰ روز صورت نگرفته، نظر به احکام و مقرره جدید تصنیف دارایی‌ها و جبران خساره در کتگوری (تحت نظر) قرار می‌گیرند.
(۷) دارایی‌های که پرداخت اصل مبلغ یا تکتانه آنها در مدت ۵۴۰ روز یا بیشتر از آن صورت نگرفته باشد، نظر به متحد المال محاسبی شماره ۰۳/۹۲ مؤرخ ۱۶/۰۹/۱۳۹۲ در کتگوری (خساره) قرار می‌گیرند.

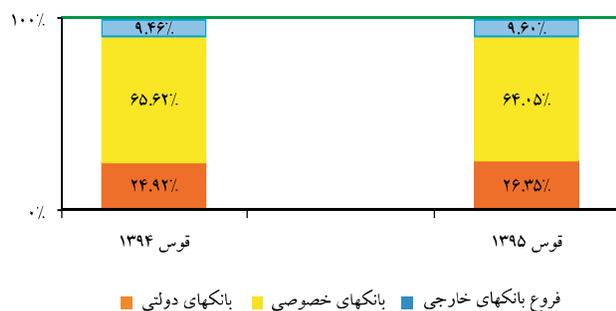
به سایر انواع دارایی‌ها صنف بندی می‌کند.

۳. بدهی‌ها

مجموع بدهی‌های نظام بانکی به اندازه ۱۹.۰۵ میلیون افغانی یا ۷.۷۵ درصد افزایش یافته که ارزش آن در مقایسه با ۲۴۶.۰۲ میلیارد افغانی سال گذشته (دسامبر ۲۰۱۵) در زمان تحت بررسی به ۲۶۵.۰۷ میلیارد افغانی می‌رسد. تمام اجزای مجموع بدهی‌ها به استثنای حساب مصارف، قرضه گیری، بدهی و مشتقات معاملات فرعی، طی سال اخیر افزایش را نشان داده اند.

سپرده‌های نظام بانکی با سهم ۹۶.۱۸ درصدی بزرگترین بخش بدهی‌ها را تشکیل داده و سایر بدهی‌ها و قروض به نوبه خود در جایگاه دوم و سوم قرار دارند. برای معلومات بیشتر به جدول ۳.۷ مراجعه شود!

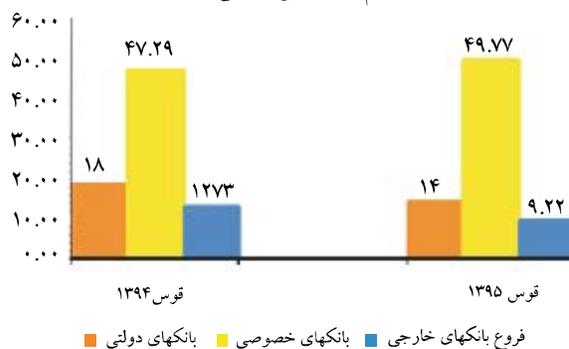
گراف ۵.۷: افزایش بدهی‌ها میان بانک‌ها

۱.۳.۷ امانات

از لحاظ انواع سپرده‌ها، طی سال تحت بررسی امانات جاری از ۷۴.۷۹ درصد مجموع سپرده‌ها را تشکیل داده که به اندازه ۴.۱۷ درصد افزایش یافته، امانات پس انداز ۱۹.۸۲ درصد مجموع سپرده‌ها با افزایش ۲۱.۱۳ درصدی در جایگاه دوم و امانات میعاد ۵.۳۹ درصد مجموع سپرده‌ها با افزایش ۱۲.۲۷ درصدی جایگاه سوم را در مجموع پورتفولیوی سپرده‌ها بخود اختصاص داده است.

گراف ۴.۷: سهم طلبات بین بانکی میان بانک‌ها

منبع: آمریت عمومی نظارت امور مالی د افغانستان بانک

۶.۲.۷ سرمایه گذاری

پورتفولیوی سرمایه گذاری (۸) سکتور بانکداری شامل اوراق قرضه، اوراق بهادار دولتی و سرمایه گذاری در شرکت های وابسته می‌شود. سرمایه گذاری‌های نظام بانکی، طی سال گذشته به اندازه ۳۴.۱۱ درصد یا ۶.۴۲ میلیارد افغانی افزایش داشته که ارزش آن به ۲۵.۲۳ میلیارد افغانی یا ۸.۴۴ درصد مجموع دارایی‌ها می‌رسد. این افزایش در یازده بانک صورت گرفته است. شایان ذکر است که بخش عمده سرمایه گذاری این سکتور در خارج کشور صورت گرفته است. پورتفولیوی سرمایه گذاری به دو بانک دولتی، شش بانک تجارتي و سه فرع بانک خارجی نسبت داده می‌شود.

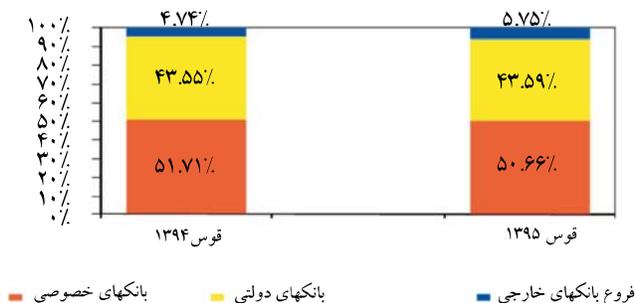
۷.۲.۷ پول نقد در خزانه و طلبات بالای د افغانستان بانک

پول نقد در خزانه و طلبات بالای د افغانستان بانک بزرگترین کتگوری را در هر دو بخش یعنی اصل مبلغ و فیصدی مجموع دارایی‌ها تشکیل می‌دهد که رقم آن به ۴۷.۲۸ درصد رسید و افزایش ۲۵.۳۸ میلیارد افغانی را از سال گذشته (دسامبر ۲۰۱۵) بدینسو نشان می‌دهد.

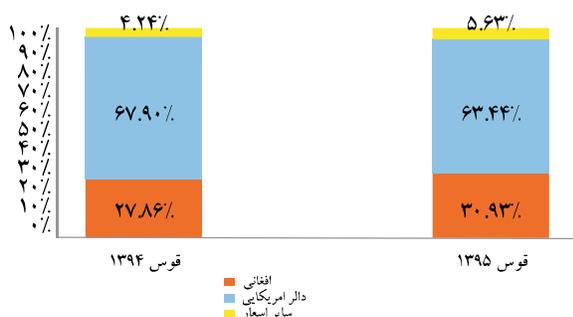
در عین زمان، نظام بانکی کشور کاملاً در مطابقت با مقررۀ ذخایر اجباری عمل نموده و وجوه مالی را محتاطانه و با دقت

(۸) سرمایه گذاری‌های که روی اوراق قرضه، اوراق بهادار، شرکت‌های وابسته، فرع شرکت‌ها و در یک بانک صورت می‌گیرد.

گراف ۶.۷: امانات به افغانی

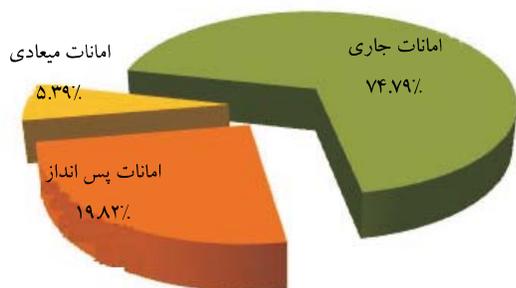
گراف ۷.۷: ترکیب اسعاری امانات

گراف ۸.۷: افزایش سپرده‌ها میان بانک‌ها

گراف ۹.۷: دسته بندی امانات

منبع: آمریت عمومی نظارت امور مالی د افغانستان بانک

۲.۳.۷ روند قرضه گیری

سهم قرضه در مجموع ساختار تمویلی نظام بانکی به اندازه ۱۹.۲۰ درصد کاهش یافته که ارزش آن در اخیر ماه دسمبر

امانات که منبع اساسی تمويل نظام بانکی را تشکیل می دهد، در سال مالی ۱۳۹۵ به ۲۵۴.۹۵ میلیارد افغانی رسیده که این رقم در مقایسه با ماه دسمبر سال ۲۰۱۵ افزایش ۷.۵۷ درصدی یا ۱۷.۹۵ میلیارد افغانی را نشان می دهد. بزرگترین افزایش در سپرده های نظام بانکی به افزایش امانات پس انداز که در بخش افغانی صورت گرفته، ربط می گیرد. تحلیل از وضعیت اسعار نشان می دهد که سپرده های افغانی در مقایسه با کاهش ۱۱.۴۶ درصدی ماه دسمبر سال ۲۰۱۵ در زمان تحت بررسی به ۱۹.۴۲ درصد افزایش یافته که ۳۰.۹۳ درصد مجموع سپرده ها را تشکیل می دهد، این در حالیست که سپرده های دلری در مقایسه ۱۷.۴۵ درصد افزایش ماه دسمبر سال ۲۰۱۵ طور اندک به اندازه ۰.۵۰ درصد افزایش یافته که ۶۳.۴۴ درصد مجموع سپرده های نظام بانکی را در بر می گیرد.

بانک های خصوصی در زمان گزارش دهی ۱۶۵.۱۴ میلیارد افغانی را در حساب امانات جذب نموده که این رقم در مقایسه با ۱۱.۵۲ درصد افزایش سال قبلی افزایش ۵.۲۵ درصدی را نشان می دهد و ۶۴.۷۷ درصد سپرده های نظام بانکی را تشکیل می دهد.

سهم بانک های دولتی در مجموع سپرده های نظام بانکی به ۶۵.۷۸ میلیارد افغانی ثبت شده که در مقایسه با افزایش ۱.۹۱ درصدی ماه دسمبر سال ۲۰۱۵، افزایش ۱۲.۳۹ درصدی را نشان می دهد و این رقم از سال قبلی بدینسو ۲۵.۸۰ درصد سپرده های نظام بانکی را احتوا می کند.

سهم فروع بانک های خارجی، طی زمان تحت بررسی ۲۴.۰۴ میلیارد افغانی گفته شده که در مقایسه افزایش ۴.۰۹ درصدی ماه دسمبر سال ۲۰۱۵ افزایش ۱۱.۴۳ درصدی را می نمایند و ۹.۴۳ درصد مجموع امانات نظام بانکی را تشکیل می دهد.

سال ۲۰۱۶ به ۳.۵۹ میلیارد افغانی می‌رسد که این رقم در مقایسه با ۱۱.۸۳ درصد افزایش سال گذشته، طی ربع سال تحت بررسی به ۱.۳۶ درصد مجموع بدهی‌ها ثبت شده است و وضعیت فعلی قرضه به سه نهاد بانکی نسبت داده شده است.

۴. نقدینگی

خطر نقدینگی را می‌توان به عنوان خطر نداشتن دارایی سیال کافی که تقاضای قرضه گیرنده و سپرده گذاران را برآورده

سازد، تعریف نمود. تمام بانک‌ها مکلف اند تا سطح مناسب نقدینگی یا سیالیت را بمنظور جلوگیری از بروز هر نوع مشکل نقدینگی حفظ نمایند. بنابراین، بانک‌ها مکلف اند تا کمیته دارایی و بدهی (ALCO) را تشکیل بدهند. یکی از وظایف این کمیته، مدیریت نقدینگی بانک ذریعه تحلیل خلاها، ارزیابی حساسیت، تحلیل سناریو، تحلیل جریان نقدی و غیره امور در پرتو پالیسی‌های بانک می‌باشد.

جدول ۳.۷: مهمترین شاخصه‌های سالم مالی نظام بانکی

نسبت درصدی	مارچ ۲۰۱۰	مارچ ۲۰۱۱	مارچ ۲۰۱۱	مارچ ۲۰۱۱	دسامبر ۲۰۱۲	دسامبر ۲۰۱۳	دسامبر ۲۰۱۴	دسامبر ۲۰۱۵	دسامبر ۲۰۱۶
مجموع نسبت کفایت سرمایه	۲۵.۸۱	-۱۴.۴۶	۳۰.۳۹	۲۳.۰۶	۲۱.۸۴	۲۶.۳۴	۲۶.۴۶	۱۹.۹۴	۲۷.۶۸
سرمایه اصلی نسبت کفایت سرمایه	۲۴.۱۹	-۱۴.۵۱	۳۰.۲۹	۲۳.۹۸	۱۹.۹۷	۲۴.۶۵	۲۶.۰۹	۱۹.۶۶	۲۲.۹۳
نسبت قروض صعب الحصول بر مجموع قروض ناخالص	۰.۵	۴۸.۴	۳.۷۵	۵.۱۵	۵.۳۱	۵.۱	۸.۰۹	۱۲.۳۴	۱۲.۶۷
برگشت بر دارایی	۱.۴۱	-۲۰.۰۸	۰.۲۴	-۱.۲۱	-۰.۵۴	۰.۷۴	۰.۹۰	۰.۲۰	۱.۵۵
برگشت بر سرمایه	۱۰.۳۵	-۵۲.۶۶	۱.۹	-۱۷.۹	-۷.۱۷	۱۰.۰۳	۷.۳۵	۱.۶۹	۱۵.۳۸
نسبت نقدینگی (حد اوسط بگونه وسیع)	۵۹.۱۹	۶۳.۳۲	۶۳.۸۳	۵۷.۳۷	۷۲.۱۳	۶۷.۹۳	۷۳.۶	۶۸.۲۲	۶۷.۷۴
نسبت دارایی‌های سیال بر تمام دارایی‌ها	۰.۳۸	۴۰.۵۸	۴۷.۰۱	۵۵.۸۲	۶۳.۷۵	۷۳.۱۸	۷۳.۲۸	۷۵.۰۵	۷۱.۹۸

*به استثنای کابل بانک

منبع: آمریت عمومی نظارت امور مالی د افغانستان بانک

۱.۴.۷ نسبت نقدینگی (به پیمانۀ وسیع)

بانک‌ها مکلف اند تا سطح نسبت نقدینگی خود را که پائین تر از ۱۵ درصد نباشد، حفظ نمایند. این امر زمینه دستیابی را در صورت ناکفایی نقدینگی مطلوب فراهم می‌سازد.

نظام بانکی کشور در جریان این مدت بصورت کُل مازاد نقدینگی داشته که ۷۱.۹۸ درصد مجموع دارایی‌های این نظام را دارایی سیال تشکیل داده است. نسبت دارایی‌های وسیع سیال نظام بانکی کشور بطور اوسط به اندازه ۶۷.۷۴ درصد به ثبت رسیده است. باید گفت که تمام بانک‌ها از حد تعیین شده برای نقدینگی در سطح بالا قرار داشته اند. برای معلومات بیشتر به

جدول ۴.۷ مراجعه شود

جدول ۴.۷:

نفع / ضرر

تغییرات درصدی سال به سال	۱۳۹۵ (دسامبر ۲۰۱۶)	۱۳۹۴ (دسامبر ۲۰۱۵)	اقدام
-۰.۲۵	۹۰.۵۴	۹۰.۷۶	عواید تکتانه
-۱۱.۲۹	۱.۸۱۳	۲.۰۴۴	مصارف تکتانه
			عواید خالص
۲.۹۶	۷.۲۴۰	۷.۰۳۲	تکتانه
۹.۰۸۳	۱۰.۰۰۵	۵.۲۴۳	عواید غیر تکتانه
۴.۲۶	۵.۸۴۶	۵.۶۰۷	مصارف غیر تکتانه
۱.۷۲	۳.۷۵۱	۳.۶۸۷	هزینه معاشات
-۲۰.۲۶	۲.۳۵۴	۲.۹۵۲	توزیع کریدت
			نافعیت/خساره قبل
۵۹۱.۸۹	۵.۳۷۱	۷۶۲	از مالیه
			نافعیت/خساره بعد
۷۲۱.۹۲	۴.۲۹۳	۵۲۲	از مالیه

۵. سرمایه

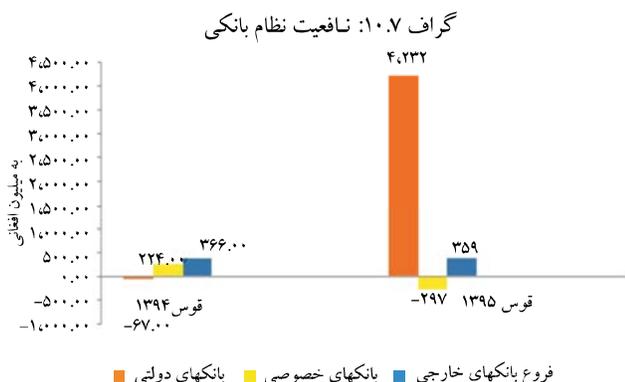
برگشت بر سرمایه صاحبان سهم (ROE) از ۱.۶۹ درصد به ۱۵.۳۸ درصد افزایش یافته است.

با این حال، اگر نظام بانکی را طی ربع تحت بررسی در گُل مورد مطالعه قرار دهیم، دیده می‌شود که سه بانک، طی سال تحت بررسی در مقایسه با ۱.۲۸ میلیارد افغانی خساره که در ماه دسمبر سال ۲۰۱۶ گزارش شده بود، به اندازه ۱.۱۹ میلیارد افغانی خساره را متقبل شده اند.

طور مجموعی، در سال تحت بررسی سه بانک با ضرر مواجه بوده، در حالیکه در سال گذشته دو بانک ضرر را متقبل شده اند.

تحلیلات جمعی نشان می‌دهد که بانک‌های دولتی و فروع بانک‌های خارجی در سال تحت بررسی از نافعیت برخوردار بوده، در حالیکه بانک‌های خصوصی طی این مدت (دسمبر سال ۲۰۱۶) با خساره مواجه بوده اند. برای وضاحت بیشتر به گراف ۱۰.۷ مراجعه شود.

باید یاد آور شد که در زمان تحت بررسی بزرگترین سهم نافعیت در نظام بانکداری را بانک‌های دولتی با ارزش ۴.۲۳ میلیارد افغانی در مقام اول و فروع بانک‌های خارجی با سهم ۳۵۹ میلیون افغانی در جایگاه دوم را از آن خود نموده است. این در حالیست که بانک‌های خصوصی در زمان تحت بررسی مبلغ ۲۹۷ میلیون افغانی خساره را متقبل شده اند.

نظام بانکی کشور سرمایه کافی در اختیار داشته که ارزش آن به ۳۳.۹۱ میلیارد افغانی می‌رسد و طی سال اخیر به اندازه ۰.۳۷۴ درصد یا ۹.۲۳ میلیارد افغانی افزایش یافته است. دلیل افزایش در مجموع وجوه مالی به نافعیت‌ها و تزریق سرمایه نسبت داده شده است.

بصورت عموم، نسبت کفایت سرمایه تمام بانک‌ها ۲۷.۶۸ درصد گزارش شده است. برای معلومات بیشتر به جدول ۵.۶ مراجعه شود

تحلیل اجمالی بانک‌ها بر وضعیت سرمایه نظام بانکی حاکی از آن است که نسبت کفایت سرمایه تمام بانک‌ها به استثنای یک بانک بالاتر از حداقل تعیین شده (خطر عیار شده) دارایی‌ها بر ۱۲ درصد) قرار دارند. گفتنی است که معیار بازل برای سرمایه براساس خطر ۸ درصد می‌باشد.

۶. فایده نظام بانکی

فایده نظام بانکی کشور بصورت مجموعی در اخیر ماه دسمبر سال ۲۰۱۶ در مقایسه با ۵۲۲ میلیون افغانی فایده خالص ماه دسمبر سال ۲۰۱۵، طی سال تحت بررسی به ۴.۲۹ میلیارد افغانی رسیده که این رقم افزایش قابل ملاحظه را نشان می‌دهد.

عامل اساسی کاهش فایده نظام بانکی کشور در جدول ۵.۶ واضح شده و عمدتاً به افزایش چشمگیر عواید غیر تکتانه، سایر عوامل کاهش دهند ای ناشی از ذخایر تدارکاتی و هزینه‌های تکتانه نسبت داده شده، تعلق می‌گیرد، این در حالیست که هزینه‌های عملیاتی در سال تحت بررسی افزایش را نشان می‌دهد. جهت وضاحت بیشتر به جدول ۴.۷ مراجعه شود.

در نتیجه، در زمان تحت بررسی برگشت بر دارایی‌ها (ROA) از ۰.۲۰ درصد به ۱.۵۵ درصد افزایش یافته و

مواجه سازد.

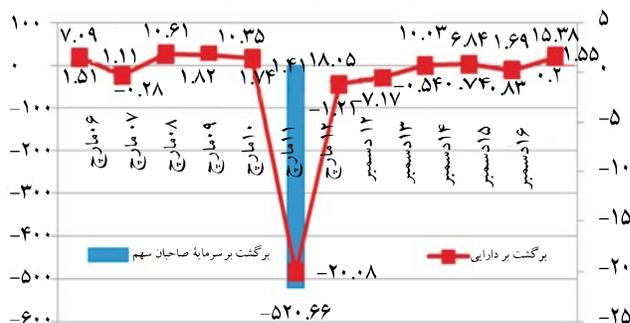
تأثیر تغییرات نرخ مبادله بالای سرمایه مقرراتی نظام بانکی نشان می‌دهد که ۲۰ درصد افزایش نرخ مبادله باعث افزایش سرمایه مقرراتی نظام بانکی به اندازه ۱.۶۱ میلیارد افغانی و برعکس آن خواهد شد. به همین ترتیب افزایش ۴ درصدی نرخ مبادله اسعار برابر به افزایش ۳۲۳ میلیون افغانی و برعکس آن خواهد شد.

۸. خطر نرخ تکتانه

نظام بانکی کشور بصورت کلی در وضعیت حساس نرخ تکتانه قرار دارند. این در حالیست که محاسبات انجام یافته بالای جدول حساسیت نرخ تکتانه بانک‌ها نشان می‌دهد که عواید تکتانه خالص نظام بانکی بدلیل افزایش نرخ تکتانه بازار (روند صعودی نرخ تکتانه) طی ۱۲ ماه آینده به اندازه ۰.۰۳ درصد به ارزش ۱.۴۱ میلیارد افغانی افزایش یابد. برعکس، اگر نرخ تکتانه به اندازه ۰.۰۳ درصد (روند نزولی نرخ تکتانه) کاهش یابد، عواید تکتانه به ارزش ۱.۴۱ میلیارد افغانی کاهش خواهد یافت. برای سه بانک، در صورتیکه نرخ تکتانه به اندازه ۰.۰۳ درصد افزایش یابد در نتیجه عواید تکتانه خالص در ۱۲ ماه آینده کاهش خواهد یافت.

دلیل عمده فشار بالای میزان حساسیت دارایی‌های نظام بانکی و فور نسبت تکتانه دارایی‌ها در برابر نسبت تکتانه بدهی‌ها عنوان شده است. هرچند این وضعیت میزان تکتانه خالص و نافعیت را در تمام بانک‌ها بالا می‌برد، اما بانک‌ها را در معرض خطر کاهش نرخ بازار قرار می‌دهد.

گراف ۱۱.۷: برگشت بر سرمایه صاحبان سهم و برگشت بر دارایی نظام بانکی

گراف ۱۲.۷: تکتانه خالص نهایی

منبع: آمریت عمومی نظارت امور مالی د افغانستان بانک

۷. خطر مبادله اسعار

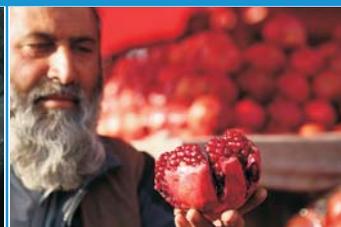
سطح عمومی وضعیت آزاد خطرات مبادله ارز که توسط بانک‌ها بگونه وسیع مورد استفاده قرار می‌گیرد در محدوده که د افغانستان بانک برای آنها تعیین نموده، قرار دارد. در کل تمام بانک‌ها در محدوده که برای سطح عمومی وضعیت آزاد مبادله ارز تعیین شده، قرار دارند. این در حالیست که هفت بانک از محدوده وضعیت آزاد مبادله اسعار و همچنان اسعار انفرادی (وضعیت طویل و کوتاه مدت دالر امریکایی و وضعیت طویل یورو) تخطی نموده اند، سایر بانک‌ها در مطابقت به سطح تعیین شده د افغانستان بانک قرار داشته اند. بانک‌های که با سطح تعیین شده د افغانستان بانک قرار ندارند، مکلف اند که سطح وضعیت مبادله ارزی خویش را با سطح تعیین شده مطابقت دهند، در غیر آن کاهش ارزش دالر امریکایی می‌تواند بانک‌های متذکره را با خسارات بیشتر

هيئت تحرير

آمر عمومي سياست پولي: سيد اسحاق علوي
معاون آمریت عمومي سياست پولي: خالد معراج
معاون آمریت عمومي سياست پولي: نایب خان جمال
معاون آمریت عمومي سياست پولي: عبدالله مسعود
سرديبر: اسدالله شريفی

همکاران

پژوهشگر اقتصادي: اقبال صافي
تحليلگر ارشد سكتور خارجي: ولي الله روهي
متخصص ارشد احصائيه، سكتور پولي: محمد جواد فرياد
مديره بخش داخلي آمریت نظارت امور مالي: انيسه اثير
تحليلگر سكتور حقيقي: شفيق احمد فقيرزاده
تحليلگر ارشد سكتور مالي: نقيب الله مشعل
ترجمه: سيد نور حسين ميرزاد
ايديت: شفيق الله بارز معاون نشرات و ارتباطات آمریت عمومي اسناد و ارتباط
هماهنگي امور تصحيح: يما عفيف مدير نشرات
ديزاین: خالد احمد فيضي
عكس: زيرك مليا
مسئول چاپ و توزيع: تميم احمد صميمي
تيلفون: +۹۳ (۰) ۰۲۰۲۱۰۰۳۰۵/۲۰۲۱۰۳۹۳۲
فكس: +۹۳ (۰) ۲۰۲۱۰۰۳۰۵
ايميل: info@dab.gov.af
صفحه انترنيتي: www.dab.gov.af

 info@dab.gov.af

 0093 0202104146

 Da Afghanistan Bank-Youtube

 Da Afghanistan Bank-Google+

 www.facebook.com/AFGCentralbank

 twitter.com/AFGCentralbank

Web: www.dab.gov.af

آمریت اسناد و ارتباط